

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Ines Baler

**Ženske v športnem novinarstvu: Percepcija vlog športnih novinark na TV
Slovenija in Planet TV**

Magistrsko delo

Ljubljana, 2017

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Ines Baler

Mentor:izr. prof. dr. Marko Milosavljević

**Ženske v športnem novinarstvu: Percepcija vlog športnih novinark na TV
Slovenija in Planet TV**

Magistrsko delo

Ljubljana, 2017

ZAHVALA

Hvala mentorju izr. prof. dr. Marku Milosavljeviću za vso pomoč in nasvete pri pisanju magistrskega dela.

Hvala tudi družini za spodbudo, potrpežljivost, zaupanje in podporo v vseh letih študija.

Ženske v športnem novinarstvu: Percepcija vlog športnih novinark na TV Slovenija in Planet TV

V medijih se reprezentirajo podobe spolov, s tem pa se utrjujejo določene konvencije in hegemonije moči. Športno novinarstvo je tradicionalno veljalo za področje, v katerem so imeli sprva svoj prostor, tako kot v športu nasploh, le moški. Take medijske reprezentacije so vplivale tudi na oblikovanje stereotipnih predstav o tem, kaj je značilno moško in kaj značilno žensko, ter na družbene vloge spolov. Zaradi takih reprezentacij so se ženske ob začetkih udejstvovanja v športnem novinarstvu srečevale z določenimi ovirami, še danes pa se borijo za enakopraven položaj v uredništvih. V magistrskem delu sem na primeru javne Televizije Slovenija in komercialne Planet TV ugotavljala percepcijo vlog športnih novinark v uredništvih. S pomočjo kritične diskurzivne analize sem analizirala šport v informativnih oddajah Dnevnik in Danes, saj me je zanimalo, kakšne reprezentacije o vlogah športnih novinark prikazujeta medija skozi področja delovanja, ki jih novinarke opravljajo. Percepcijo vlog športnih novinark pri različnih akterjih v uredništvoma pa sem raziskovala s poglobljenimi intervjuji. V empiričnem delu magistrskega dela sem ugotovila, da sta se vloga in percepcija športnih novinark izboljšali, nista tako slabi, kot kažejo številne raziskave. Kljub vsemu pa ženske niso čisto izenačene z moškimi kolegi v uredništvu.

Ključne besede: športno novinarstvo, percepcija, vloge športnih novinark, kritična diskurzivna analiza

Women in Sports Journalism: Perception of the Roles of Female Sports Journalists on TV Slovenija and Planet TV

The media is representing gender images, which strengthen certain conventions and hegemonies of power. Sports journalism was traditionally perceived as a field, in which initially only place for men was. The same applied to the sports itself. These kind of media representations also influenced formation of stereotypes on what typically male is and what typically female is, and on social gender roles. Due to these kind of representations, women faced certain obstacles at the beginnings of their involvement in sports journalism. Even today, they fight for equal position in sports editorships. In the master's thesis, I established the perception of roles of female sports journalists in editorships in the example of public television Televizija Slovenija and commercial television Planet TV. Using critical discourse analysis, I analysed sports in news broadcasts Dnevnik and Danes, since I was interested in types of representations of female sports journalists represented by the two media through areas of operation that are carried out by the female journalists. I researched the perception of female sports journalists by in-depth interviews of various actors in the two editorships. In the empirical part of the master's thesis, I have established that the role and perception of female sports journalists have improved, and are not as bad as shown by various surveys. Despite everything, women are not entirely equal to male colleagues in the editorship.

Key words: sports journalism, perception, roles of female sports journalists, critical discourse analysis.

KAZALO

1 Uvod	9
2 Spol, šport in mediji	11
2.1 Študije spola.....	11
2.2 Spol in šport.....	12
2.3 Reprezentacije spola v medijih	13
2.4 Medijski in novinarski diskurz	15
3 Športno novinarstvo.....	16
3.1 Značilnosti diskurza športnega novinarstva.....	16
3.1.1 Poslanstvo športnih novinarjev	17
3.2 Športno novinarstvo in televizija	18
4 Ženske v medijih	20
4.1 Ženske v športnem novinarstvu	20
4.1.1 Začetki vstopa na moško področje	21
4.1.2 Neenakomerna spolna zastopanost v športnem novinarstvu.....	22
4.2 Ovire za ženske v športnem novinarstvu	23
4.2.1 Stereotipi in predsodki	24
4.2.2 Seksizem.....	25
4.2.3 Diskriminacija	26
4.2.4 Nezadovoljstvo z vlogo in delovnim mestom	27
4.3 Prednosti športnih novinark	30
5 Športne novinarke v uredništvu Televizije Slovenija in Planet TV	32
5.1 Metodologija	32
5.2 Analiza športa v dnevno-informativnima oddajama Dnevnik in Danes.....	36
5.3 Rezultati kritične diskurzivne analize	64
5.3.1 Analiza vloge športnih novinark v oddajama Dnevnik in Danes.....	64
5.3.2 Analiza področij poročanja športnih novinark v oddajama Dnevnik in Danes	66

5.4 Percepcija vlog športnih novinark v športnih uredništvih	68
5.4.1 Spolna razdelitev uredništev	68
5.4.2 Vloge in naloge športnih novinark v uredništvu	68
5.4.3 Odnosi v uredništvih	69
5.4.4 Ovire pri opravljanju poklica	70
5.4.5 Prednosti športnih novinark	71
5.4.6 Uredniška politika	72
5.4.7 Usklajevanje dveh identitet	73
6 Diskusija	75
7 Sklep	83
8 Literatura	86
PRILOGE	90
PRILOGA A: Poglobljeni intervju z Mihom Žibratom, odgovornim urednikom športnega programa na Televiziji Slovenija	90
PRILOGA B: Poglobljeni intervju z Ivom Milovanovičem, športnim novinarjem na Televiziji Slovenija	96
PRILOGA C: Poglobljeni intervju s Sanjo Modrić, športno novinarko na Televiziji Slovenija	101
PRILOGA Č: Poglobljeni intervju z Miranom Tišičem, športnim urednikom na Planet TV	108
Priloga D: Poglobljeni intervju z Damjanom Medico, športnim novinarjem na Planet TV	114
Priloga E: Poglobljeni intervju z Mileno Novak, športno novinarko na Planet TV	117

KAZALO TABEL

Tabela 5.1: Analiza športa v nedeljo, 1. maja 2016	36
Tabela 5.2: Analiza športa v ponedeljek, 2. maja 2016	37
Tabela 5.3: Analiza športa v torek, 3. maja 2016	38
Tabela 5.4: Analiza športa v sredo, 4. maja 2016	39
Tabela 5.5: Analiza športa v četrtek, 5. maja 2016	40
Tabela 5.6: Analiza športa v petek, 6. maja 2016	40
Tabela 5.7: Analiza športa v soboto, 7. maja 2016	41
Tabela 5.8: Analiza športa v nedeljo, 8. maja 2016	42
Tabela 5.9: Analiza športa v ponedeljek, 9. maja 2016	43
Tabela 5.10: Analiza športa v torek, 10. maja 2016	44
Tabela 5.11: Analiza športa v sredo, 11. maja 2016	45
Tabela 12: Analiza športa v četrtek, 12. maja 2016	46
Tabela 5.13: Analiza športa v petek, 13. maja 2016	47
Tabela 5.14: Analiza športa v soboto, 14. maja 2016	48
Tabela 5.15: Analiza športa v nedeljo, 15. maja 2016	49
Tabela 5.16: Analiza športa v ponedeljek, 16. maja 2016	49
Tabela 5.17: Analiza športa v torek, 17. maja 2016	50
Tabela 5.18: Analiza športa v sredo, 18. maja 2016	51
Tabela 5.19: Analiza športa v četrtek, 19. maja 2016	52
Tabela 5.20: Analiza športa v petek, 20. maja 2016	53
Tabela 5.21: Analiza športa v soboto, 21. maja 2016	54
Tabela 5.22: Analiza športa v nedeljo, 22. maja 2016	55
Tabela 5.23: Analiza športa v ponedeljek, 23. maja 2016	56
Tabela 5.24: Analiza športa v torek, 24. maja 2016	57
Tabela 5.25: Analiza športa v sredo, 25. maja 2016	58
Tabela 5.26: Analiza športa v četrtek, 26. maja 2016	58
Tabela 5.27: Analiza športa v petek, 27. maja 2016	59
Tabela 5.28: Analiza športa v soboto, 28. maja 2016	60
Tabela 5.29: Analiza športa v nedeljo, 29. maja 2016	61
Tabela 5.30: Analiza športa v ponedeljek, 30. maja 2016	62
Tabela 5.31: Analiza športa v torek, 31. maja 2016	63
Tabela 5.32: Novinarski prispevki na TV SLO 1 in Planet TV, razdeljeni po spolu	64

Tabela 5.33: Voditeljska vloga na TV SLO 1 in Planet TV, razdeljena po spolu.....	65
Tabela 5.34: Področja poročanja športnih novinark na TV SLO	66
Tabela 5.35: Področja poročanja športnih novinark na Planet TV	67

KAZALO GRAFIČNIH PRIKAZOV

Grafični prikaz 5.1: Poročevalska vloga na TV SLO 1 in Planet TV, razdeljena po spolu	64
Grafični prikaz 5.2: Delež voditeljskih vlog na TV SLO 1 in Planet TV, razdeljenih po spolu	65

1 Uvod

Šport je redna vsebina množičnih medijev, Ličen (2009, 233) celo pravi, da je primerljiv gospodarstvu, kroniki in kulturi (prav tam). Mediji imajo osrednjo vlogo pri proizvodnji, reprodukciji in razširitvi številnih diskurzov, povezanih s športom v sodobnem svetu (Boyle in Haynes 2000, 8). Tako posredno kot neposredno nam posredujejo najpomembnejša življenjska merila in vrednote. To velja predvsem za medijske športe, ki izražajo, reflektirajo ter krepijo družbene aktivnosti. Športne vrednote in vzorci obnašanja pa pri tem niso samo delna odslikava, temveč v celoti zastopajo zaželeno in družbeno sprejemljive norme in vrednote (Doupona in Petrovič 2000, 175).

V današnjem času je šport del splošne kulture, v katerem se odražajo družbeni odnosi moči, in v katerem so različne predstave o spolu (Petrovič 1996, 79). Šport je tudi močno kulturno prizorišče, v katerem se oblikujejo in ohranjajo ideologije in prakse moškega privilegija in prevlade, poleg tega pa ima pomembno vlogo v proizvodnji in ohranjanju moške hegemonije, s čimer prispeva k zgodovinskim vzorcem omogočanja moških in zapostavljanja žensk (Segrave in drugi 2006, 31). Boyle in Haynes trdita, da je bila participacija žensk v športu v zgodovini blokirana na več ravneh. Tako športnicam kot trenerkam in športnim novinarkam je bilo težko določiti prostor v svetu športa (prav tam). Različne raziskave (Polley 1998; Smucker in drugi 2003; Hardin in Shain 2006) so pokazale, da je športno novinarstvo še vedno v moški domeni, toda v ta svet vstopa tudi vse več žensk (Sport's Journalists Association 2006), vendar so se te na področju športnega novinarstva težko uveljavile (Boyle in Haynes 2000, 133), obenem pa so se v preteklosti srečevale z ovirami, kot je bil prepovedan vstop v garderobe ali seksizem (Smucker in drugi 2003, 401).

Športni program je po mnenju Lična (2011, 247) prezrt vir idej in mnenj o človekovem mestu v družbi (prav tam). Mediji reprezentirajo sliko sveta, posledično pa sliko o ženskah in moških oziroma o ženskosti in moškosti (Erjavec 2005, 283). S tem vplivajo tudi na oblikovanje stališč o položaju in vlogah spolov. Stereotipi, povezani s spolnimi vlogami, so v sistemu družbenih vrednot globoko zasidrani, v slovenskem prostoru pa se pojmovanje družbenih vlog ženske in moškega kaže kot tradicionalna oziroma patriarhalna delitev spolnih vlog (Verša 1996, 10).

Športno novinarstvo je tradicionalno moška arena, in sicer tudi zato, ker je bil obseg reprezentacij žensk v športnih medijih zgodovinsko omejen. Tuje raziskave so pokazale, da mediji utrjujejo in ohranjajo tako konstrukcijo ureditve spolov, kar pa je problematično, saj

ravno množični mediji vplivajo na oblikovanje stališč občinstva o vlogah spolov (Doupona Topič 2004, 141). Avtorji, kot na primer Boyle (2006, 145), se zaradi tega sprašujejo, v kolikšni meri se od ženskih športnih novinark pričakuje, da bodo omejene zgolj na poročanje o ženskih športih, posledično pa tudi o tem, ali je športno novinarstvo ena od novinarskih aren, v katerih ženskam ne glede na njihove sposobnosti ni uspelo napredovati (prav tam).

S položajem, vlogami in zadovoljstvom z delovnim mestom športnih novinark so se pretežno ukvarjale le tuje študije (Hardin in Shain 2005; Strong 2007), v slovenskih pa lahko zasledimo raziskave o diskurzu športnega novinarstva (Ličen 2011), raziskave o ženskah kot športnicah (Doupona Topič 2004), publikacija *Ženske v novinarskih vrstah, vrsticah in med njimi* (Kozmik in Jeram 1995) pa tematizira ženske v medijih nasploh. Slednja raziskava je med drugim pokazala, da so uglednejša novinarska dela v slovenskih medijih pogosteje opravljali moški (Kozmik in Jeram 1995, 47). *Ženske novinarke* pa so denimo poročale o zdravstvu, socialnem varstvu in šolstvu (Kozmik in Jeram 1995, 11). Zaradi pomanjkanja slovenskih raziskav o ženskah v športnem novinarstvu bom z magistrskim delom skušala zapolniti to raziskovalno vrzel in ugotoviti, kakšne so reprezentacije in percepcije vlog športnih novinark, in sicer na primeru Televizije Slovenije in Planet TV.

V prvem delu magistrskega dela bom pregledala obstoječo slovensko in tujo literaturo o študijah spola, o reprezentacijah spola v medijih, prav tako se bom lotila diskurza športnega novinarstva, posebno poglavje pa bom namenila pregledu literature o ženskah v športnem novinarstvu. Ugotoviti namreč želim, kakšne so reprezentacije vlog športnih novinark v uredništvih, s kakšnimi ovirami se pri delu srečujejo, in ali obstajajo na podlagi spola pri opravljanju dela kakšne prednosti ali pomanjkljivosti.

V empiričnem delu se bom ukvarjala z analiziranjem športa v dnevno-informativni oddaji *Dnevnik* na javni Televiziji Slovenija in oddaji *Danes* na komercialni televiziji Planet TV. Analizirala bom športni del obeh osrednjih informativnih oddaj, in sicer v obdobju od 1. do 31. maja 2016. Zanimalo me bo predvsem, kakšna je vloga športnih novinark, torej če pri njih prevladuje voditeljsko ali poročevalsko delo, o katerih športih poročajo športne novinarke, prav tako pa me bo zanimala kvantitativna primerjava števila prispevkov v primerjavi s športnimi novinarji. Uporabila bom dve metodi, za ugotavljanje reprezentacije vlog športnih novinark bom uporabila kritično diskurzivno analizo, percepcijo vlog športnih novinark pri različnih akterjih pa bom ugotavljala s polstrukturiranimi poglobljenimi intervjuji. V diskusiji bom rezultate analize povezala s teoretičnimi izhodišči in skušala pojasniti, kako so športne novinarke v uredništvu Televizije Slovenija in Planet TV sprejete, kakšne reprezentacije

omenjena medija sporočata. Na koncu pa bom navedla še priporočila za nadaljnje raziskovanje.

2 Spol, šport in mediji

2.1 Študije spola

Spol je ključna strukturna kategorija človeške družbe. Razmerja moči med ljudmi in identiteta vsakega posameznika sta poleg gospodarskih, etničnih, političnih in generacijskih meril določena glede na spol (Erjavec 2005, 274). Družbena identiteta, katere ključni del je tudi spol, določa, kako naj mislimo, čutimo in se obnašamo, da bomo sestavni del določene skupine oziroma več skupin (Baioochi-Wagner in Behm-Morawitz 2010, 262). Tajfel (1978, 63) socialno identiteto opisuje kot posameznikovo zavedanje o pripadnosti določeni skupini ter z vrednotami in čustvenim pomenom, ki izhajajo iz pripadnosti določeni skupini (prav tam).

Družbena konstrukcija pomena spola je usmerjena predvsem v smer razlikovanja na izrazito »žensko« in izrazito »moško«. Najgloblje posledice polarizacije po spolu so vidne pri družbenih vlogah. Na področju zaposlovanja je tako močno prisotna delitev na moška in ženska delovna mesta, močno pa se razlikujeta tudi vlogi staršev pri vzgoji otrok (Verša 1996, 11). Današnje razumevanje spola izvira iz družbenih in kulturno-zgodovinskih sprememb v zadnjih treh stoletjih v Evropi. Kot pravi Erjavčeva (2005, 277) so v fevdalizmu moški delovali v skladu z zahtevami k uspehom usmerjene konkurenčne družbe, medtem ko so ženske ostale v zasebni sferi, ki ustvarja čustveni del skupne sfere (prav tam).

Pripadnost določenemu spolu določa možnost razpolaganja z viri družbenega bogastva in iz njih izhajajočo družbeno močjo. V patriarhalnih družbah je manjši del virov in družbene moči v rokah žensk, večji pa v rokah moških. V večini sodobnih družb so v takšnem neenakopravnem položaju ženske. Družbeno zaželene in pričakovane spolne vloge, vrednote in načini obnašanja so trdno zasidrani v identiteti človeka in v celotni družbeni konstrukciji ter usodno determinirajo različne življenjske izkušnje in položaj žensk in moških (Verša 1996, 11–12).

Družbeni odnosi in odnosi moči so upravičeni na tak način, da so najprej projicirani v naravo, od tam pa nazaj na področje družbenega z izgovorom, da so naravni. Ta naturalizirani koncept moškega in ženske nam bolj malo pove, kaj sta moški in ženska biološko, zato pa več izvemo o tem, kaj je moško in žensko v družbenem smislu (Erjavec 2005, 278). Goffman (1981) pravi, da v sodobni družbi zdravorazumsko velja, da je razlika med žensko in moško telesno

govorico naravno dana, avtentičen izraz ženskosti in moškosti. V naši kulturi moški način obnašanja vključuje moške znake samozavesti, moči in prevlade, na primer trdno in stabilno držo, v prostor segajoče obnašanje, izstopajočo, agresivno in negativno gestikulacijo, skrivanje čustev, prevladujočo vlogo pri govorjenju in tako naprej. Ženski način obnašanja pa vključuje ženske znake, ki označujejo telesno šibkost, negotovost, naivnost, čustvenost, blagost, potrebnost pomoči, labilna telesna drža, obnašanje, ki zahteva malo prostora, čustveno intenzivna mimika, naiven obrazni izraz, pogled od spodaj navzgor, mehek in prijazen nasmeh in tako dalje (prav tam).

Tako moškim kot ženskam so torej naloženi določeni načini obnašanja in na njih temelječe družbene dejavnosti. Namišljeni bipolarni značaj moškega in ženske ustreza zaželeni dihotomiji zasebne in javne sfere in odgovarjajočemu načinu obnašanja. V preteklosti so bila ženskam, pa tudi moškim (vendar v veliko manjši meri), namenjena jasna navodila, s pomočjo katerih so oblikovali svoja obnašanja in čustva (Erjavec 2005, 279).

Spol se tiče nas vseh. Družbenega področja, na katerem spol ne bi igral pomembne vloge, ni. Spolno ločevanje se začne v družini pri različnem vzgajanju sinov in hčera, nadaljuje se v šoli in pri izbiri poklica. V različnih medijih, na primer v filmih, časopisih in časnikih, na plakatih in televiziji, so predstavljene dihotomne slike moških in žensk, po katerih se člani občinstva bolj ali manj ravnaajo. To, kar mi določamo kot moško ali žensko oziroma kot moški ali ženska, je del kulturnega sistema (Erjavec 2005, 275–276). Pojma ženski in moški se uporabljata za opredelitev socialne konstrukcije žensk in moških, v nasprotju z biološkimi, ključnimi in/ali naravnimi, podedovanimi lastnostmi moških in žensk (Brown 1990, 15).

2.2 Spol in šport

V športu kot delu splošne kulture se odražajo družbeni odnosi moči in privilegijev, med drugim pa vanj na različne načine vstopajo tudi predstave o spolu, s čimer se odpira problematika ženskih športov in športnic v športu kot moškem svetu (Petrovič 1996, 79). Šport je od nekdanj vir moške podobe. Preko njega se idealizira močno, agresivno, mišičasto telo, ki je simbol moškosti. Nasprotno pa ženske veljajo za relativno brezmočne in inferiorne (Doupona Topič 2004, 101).

Boji za več moči in pomena v športu so bili boji skoraj izključno za moške. Razkorak med moškimi in ženskami v športu je veliko širši, bolj fundamentalni in ostro definiran, kot je razkorak med moškimi različnih narodnosti, socialnih razredov in ras (Messner 1992, 13).

Šport služi kot močno kulturno prizorišče za oblikovanje in ohranjanje ideologije in prakse moškega privilegija in prevlade, ima temeljno vlogo v proizvodnji in ohranjanju moške hegemonije ter prispeva k zgodovinskim vzorcem omogočanja moških in zapostavljanja žensk (Segrave in drugi 2006, 31). Izrazita spolna diferenciacija v športu izvira iz dojemanja telesnih reprezentacij in konstrukcij ženskega telesa (Šaver 2009, 22).

Ravno v tem dojemanju je treba iskati korenine izrazite spolne diferenciacije v športu. Šaver (2009, 22) pravi, da je bilo v zgodnjih letih 20. stoletja žensko telo stigmatizirano kot krhko in ranljivo, temu primerno pa so bile tudi telesne tehnike prilagojene ženskemu spolu. Danes je žensko telo v športu sicer še vedno pogosto dojetu kot seksualizirani objekt, vendar bolj kot viktorijanska krhkost izstopa mehanizirana fizična moč. Posamezniki so se v sodobnem športu transformirali v tekmovalne struje, katerih namen je produkcija presežkov v vseh pogledih, ne glede na spol ali barvo kože (prav tam).

Obstajajo različne teorije proučevanja športa, ena izmed njih je denimo feministična teorija. Osrednja kategorija feminističnih teorij je analiza družbenega spola, ki temelji na dojemanju človeškega doživljanja sveta, tudi kot spolno pogojenega. Po feministični teoriji se šport kaže kot izrazito spolno pogojena aktivnost, kjer imajo dečki in moški bistveno bolj privilegiran družbeni položaj kot deklice in ženske, hkrati pa so v športu najbolj idealizirane in mitologizirane prav moške, maskularne, neženske vrednote in spretnosti. V takšnem kontekstu številni avtorji feminističnih študij šport označujejo kot moški rezervat, institucija športa pa se kaže kot eno izmed plodnejših družbenih polj za analitično razčlenjevanje spolnih vlog in relacij med njimi (Šaver 2009, 49).

Šport je bil konstruiran kot svet, s prevladujočim moškim delom, v katerem so izključene ženske. Prišel je, da simbolizira moško strukturo moči nad ženskami. Institucija športa v 20. stoletju je tako imela ključno vlogo pri izgradnji in stabilizaciji moške dominanc, heterogenega sistema odnosov med spoloma (Messner 1992, 16). Boyle in Haynes (2000, 127–128) ugotavljata, da so ženske, ali kot športnice, trenerke, skrbnice ali športne novinarke, ugotovile, da je težko določiti pravice in priznati njihovo mesto v športu (prav tam).

2.3 Reprezentacije spola v medijih

Mediji igrajo v razvoju spolnih identitet pomembno vlogo. So družbena instanca, katere namen je, da predstavlja sliko sveta in s tem tudi sliko o ženskah in moških, o ženskosti in moškosti (Erjavec 2005, 283). Mediji so eden od instrumentov za vzdrževanje stanja, v

katerem deprivilegirani ostajajo deprivilegirani, s tem pa se utrjujejo privilegirani položaji vladajočih. Takšno razumevanje vloge medijev pomeni, da se skozi medijske vsebine ohranja spolna hierarhija oziroma seksizem kot prevlada moških kot nosilcev družbene moči nad ženskami (Verša 1996, 11).

Šport je bil v preteklosti uporabljen za spodbujanje in ohranjanje različnih ideoloških pojmov rasne, etnične in narodne premoči v zahodnih družbah (Boyle in Haynes 2000, 114). Šport je vedno predstavljal spolno bojišče. Vprašanje spola in reprezentacija biološke razlike med spoloma sta že dolgo v središču našega dožemanja športa v družbi. Medijska reprezentacija športa ni nič drugačna, kajti analize medijskega športa ne bi bile popolne brez razumevanja, kako se patriarhalne strukture strukturirajo skozi medijske institucije in skozi njihovo poročanje o športu (Boyle in Haynes 2000, 127). Verša (1996, 5–6) meni, da sta vloga in položaj spolov kot pomembna elementa družbene strukture predmet medijske obravnave, saj medijske vsebine ustvarjajo, prav tako pa na zaslonih ali v člankih nastopajo ženske in moški. Odnosi med mediji in spoloma so po avtoričinem mnenju kompleksni, pojavljajo se v vseh fazah nastajanja medijskih vsebin in so del učinkovanja medijev. Slednji pa hote ali nehoti ustvarjajo določeno podobo o ženskah in moških (prav tam).

Številne raziskave, opravljene v Združenih državah Amerike in v Veliki Britaniji, kažejo, da mediji utrjujejo in ohranjajo zgodovinsko konstrukcijo ureditve spolov. To pa je po mnenju Doupona Topičeve (2004, 141) problematično, saj so ravno množični mediji tisti, ki vplivajo na oblikovanje stališč bralcev o vlogah spolov v dejanskem življenju (prav tam). Pri vprašanjih okrog medijske reprezentacije gre v bistvu za moč in položaj v družbi, dopolnjujeta Boyle in Haynes (2000, 112).

Številne feministične študije športa so razkrile, da šport ostaja zelo konservativen pri reprezentacijah moških in žensk. Trdilo se je, da je sistem spola, kot je povzet v športu, eno mesto, kjer se patriarhalna kulturna hegemonija lahko izpodbija, in da je treba obravnavati možnost, da lahko preoblikovanje športa pomaga razgraditi stereotipne reprezentacije spolov, kot jih uokvirjajo mediji (Boyle in Haynes 2000, 128). Vloga in reprezentacija žensk v množičnih medijih sta bili vedno vredni zanimanja ameriških feministk, še posebej tistih, ki so bile povezane z liberalnim feminizmom. Eden od ciljev liberalno-feminističnega gibanja je bil denimo spremeniti profesionalni hierarhični red žensk v medijskih organizacijah in posledično njihove manjše reprezentacije oziroma zastopanosti v medijih. Liberalne feministke so namreč domnevale, da povečana vidnost vodi do večje moči in dostopa za ženske (Hardin in Shain 2006, 322).

Šport je torej vedno predstavljal bojišče med spoloma, medijska reprezentacija športa pa konstruira patriarhalne strukture (Boyle in Haynes 2000, 127). Cohen (1993, 172) meni, da šport in mediji krepijo obstoječe konvencije, in sicer tako, da podpirajo tradicionalne vrednote, namesto da bi jih izzivala ali uvajala spremembe (prav tam). Delo v medijih kot zelo pomembni javni instituciji je bilo dolgo rezervirano samo za moške (Erjavec 2005, 279).

2.4 Medijski in novinarski diskurz

Mediji vplivajo in sooblikujejo vrednote in obnašanje občinstva v vsakdanjem življenju. Ob starših, šoli in vrstnikih so mediji eden izmed dejavnikov socializacije, ki jo lahko opišemo kot proces družbenega učenja ali proces podružbljanja biološkega človeka, pravi Verša (1996, 10). Socializacija posameznikom omogoča, da sprejme določene družbeno priznane norme in vzorce delovanja in se tako vključi v družbo. Proces poteka kontinuirano, skozi vse življenje, najbolj intenziven in najbolj učinkovit pa je v otroštvu. Tako so stališča, vrednote in načini obnašanja posameznikov, posameznic, skupin in družbe v celoti rezultat socializacije (prav tam).

Informacijska družba temelji na kroženju informacij, največji in najvplivnejši mehanizem njihovega razširjanja pa so množični mediji. Slednji so naše oko v svet in ogledalo resničnega življenja. Vendar, če pogledamo nekoliko bolj kritično, opazimo, da množični mediji niso samo ogledalo. Kot element, ki je vpet v sistem družbenih odnosov, imajo namreč tudi moč razlaganja in sooblikovanja stvarnosti. Zato so mediji tudi pomemben dejavnik sooblikovanja družbe (Verša 1996, 5–7). Verša (1996, 10) dodaja še, da mediji prispevajo tudi svoj delež pri oblikovanju stališč nasploh in tudi stališč o položaju in vlogah spolov (prav tam).

Obstajajo področja, ki jih lahko razdelimo na izrazito ženska in izrazito moška. Zdravstvo, socialno varstvo in šolstvo so na primer domena žensk, moška področja pa so denimo notranja in zunanja politika ter gospodarstvo. Množični mediji znotraj svojih aktualno-političnih tem reproducirajo diskurz neenakih možnosti med spoloma in njunih stereotipnih družbenih vlog (Kozmik Vodusek in Jeram 1995, 11).

Medijske vsebine so namenjene zadovoljevanju najrazličnejših potreb občinstva, od potreb po informiranju in izobraževanju do kulturnih in zabavnih potreb. Zaradi tega so usmerjene v zasebno sfero (Verša 1996, 9). Kot pravita Boyle in Haynes (2000, 111) je medijsko posredovan šport nasičen z idejami, vrednotami, podobami in diskurzi, ki včasih odražajo,

gradijo, naturalizirajo, legitimirajo, izzivajo in tudi prekonstruirajo odnose, ki prežemajo širšo družbo (prav tam).

3 Športno novinarstvo

Šport ima v medijih poseben položaj, športna uredništva pa so majhni imperiji, ki se ukvarjajo le s športom (Pirc 2005, 217). Strokovni interes za šport kot resno medijsko vsebino se je pojavil okoli leta 1970, kar je dokaj pozno, meni Ličen (2009, 234). Simbiotični ekonomski odnosi med športnimi organizacijami in medijskimi organizacijami pa so postopno ustvarili velik trg za medijsko posredovan šport (Wenner 1989, 38).

Športno novinarstvo je primarno sredstvo, preko katerega se glas o zmagi prenaša iz roda v rod: športno poročanje sestavljajo dramatične pripovedi o uspehih in neuspehih na športnih prireditvah, o udeležencih in organizacijah (Wenner 1989, 205). Športna uredništva so dolgo veljala za otroške oddelke v novinarstvu. Delno zaradi domnevne nezahtevnosti poročanja o športu, delno pa zato, ker so se ukvarjali z igrami, toda s športnimi (Ličen 2009, 234). V časopisni hierarhiji so se športni novinarji dolgo bojevali zoper stereotipne podobe o spodletelih novinarjih, njihov status v uredništvu pa je pogosto trpel zaradi percepcije, da je šport trivialna zadeva v širši shemi novičarskih vrednot (Boyle in Haynes 2000, 166).

Vendar sčasoma so športna uredništva postala bolj cenjena. Stofer in drugi (2009, 226) trdijo, da se je v poznih 60 in v sredini 70 let pogled na športne novinarje spremenil, in sicer zahvaljujoč povečani pokritosti športnih dogodkov na televiziji. Športno novinarstvo tako ni bila več le služba, ampak so športni novinarji postali spoštovani in bolj cenjeni. Po slovesu bi jih takrat lahko primerjali z borznimi posredniki ali zobozdravniki. Imeli so namreč ambicije, bili so organizirani, predani, pametni, diplomirali so na dobrih univerzah, imeli so stil (prav tam).

3.1 Značilnosti diskurza športnega novinarstva

Mediji igrajo nadvse pomembno vlogo pri razlaganju športa. Simon Ličen (2009, 244) pravi, da novinarji občinstvu oblikujejo referenčne okvirje, in sicer tako, da v svojem diskurzu ustvarjajo pričakovanja do športnikov in izražajo svoje predstave o (ne)uspešnosti športnikovih nastopov (prav tam). Maguire (v Erjavec in Poler Kovačič 2007, 235) meni, da medijski diskurz v športu ohranja obstoječe sisteme dominacije, saj »z besedami in slikami neprestano ustvarja implicitne in eksplicitne trditve o našem dojetju naroda, sloja, položaja moškega in ženske« (prav tam).

Konvencije športnega novinarstva dopuščajo veliko odstopanja od tradicionalnih žanrskih konvencij. Po mnenju Poler Kovačičeve in Erjavčeve (2011, 176) novinarji pogosto mešajo žanre in funkcije, informativna, interpretativna in razvedrilna funkcija pa se lahko pojavljajo hkrati. Predvidljivost prenosa omogoča novinarjevo predpripravo, med samim prenosom pa deluje tudi element nepredvidljivosti (prav tam). Športno novinarstvo je na stičišču razvedrila in informiranja, poleg tega pa ima tudi veliko poslovno vrednost, omogoča namreč simbiozo med športnimi in gospodarskimi subjekti (Poler Kovačič in Erjavc 2011, 174).

Ličen (2009, 240) meni, da je diskurz športnega novinarstva zaznamovan z neenakim obravnavanjem in da je prežet s stereotipnimi komentarji o nastopajočih. To pa bistveno vpliva na referenčni okvir diskurza, saj se poročanje s športnega tekmovanja spremeni v reprezentacijo, torej v način predstavitve, in interpretacijo, torej v razlago in tolmačenje teh (prav tam). Športno novinarstvo vključuje različne vrste ideologij in družbenih delitev. Kot pravita Poler Kovačičeva in Erjavčeva (2011, 180) so to nacionalizem, rasizem, šovinizem in razredna stratifikacija (prav tam). Diskurz športnega novinarstva pa po mnenju Lična (2009, 236) postavlja poleg žensk ob rob tudi pripadnike drugih narodnosti, drugačne polti in sploh vse, ki se ne skladajo z vsakokratno večino oziroma prevladujočo kulturo. To so torej vsi, ki niso naši (prav tam).

V športnem poročevalstvu obstaja med naslovníkom in tvorcem posebno razmerje. Naslovníki se na poročevalca zanesejo, njegovim podatkom zaupajo, pogosto je tudi to, da so na poročevalca navajeni in ga zato razumejo. Naslovníki so pripravljene tudi sprejeti odmike od poročevalskih standardov, na primer premike od komentiranja k navdušenju, od povečevanja športnika k omalovaževanju, od občudovanja dosežkov k navijaštvu (Korošec 2005, 262).

3.1.1 Poslanstvo športnih novinarjev

Tatjana Pirc (2005, 223) poslanstvo športnega novinarstva opredeljuje kot opisovanje dogodkov na športnem terenu, zbiranje informacij in spremljanje rezultatov. Športni novinarji se morajo spoznati na šport, biti morajo prave športne enciklopedije, obenem pa morajo biti tudi nepristranski in kritični. Športni novinarji so oči, ušesa in glas občinstva (prav tam). Wenner (1989, 205) po drugi strani pravi, da športni novinar posreduje svetu, on določi odgovornosti, postavlja igro v dramsko obliko, išče polemike in skrite pomene (prav tam).

Športni novinar je uslužbenec mnogih. Poklicna etika ga poziva, naj poroča natančno in pošteno do občinstva. Toda medijske organizacije, za katere poroča, lahko podajo stilistične in vsebinske zahteve za poročanje. Športni novinar mora tudi biti v dobrih odnosih s športnimi

organizacijami, njihovimi ekipami, igralci, trenerji in drugim osebjem, kajti brez dostopa do teh virov, ni dostopa do notranjih zgodb, ki imajo veliko vrednost za športno občinstvo, trdi Wenner (1989, 38).

Dogaja se, da snovalci diskurza športnega novinarstva redno izrekajo svoja subjektivna mnenja, ki so pogosto pristranska ali neuravnotežena. Posameznim tekmovalcem ali ekipi so bolj naklonjeni (pri tem ni nujno, da gre za naše) ali pa omalovažujoče poročajo o posameznikih glede na njihovo pripadnost, spol, narodnost, tekmovalne dosežke in tako dalje (Ličen 2009, 235). Boyle in Haynes (2000, 86) pravita, da je način naslavljanja uporabnikov športnih komentatorjev odvisen od splošnega razpoloženja programa in profesionalne ideologije producentov, režiserjev in urednikov. Obstaja tenzija med realizmom in zabavo (prav tam).

Občinstvo od športnih novinarjev pričakuje skorajda nemogoče, meni Pirčeva (2005, 217). Željijo si, da bi bili objektivni poročevalci, kritični preiskovalci, da bi branili šport, ekipe, zastopali navijače ... Obenem pa športni novinarji poročajo o stvareh, ki jih športno občinstvo dobro pozna. Ravno zaradi tega so gledalci, poslušalci in bralci pri ocenjevanju dela športnih novinarjev neizprosni. Športni novinarji so odvisni tudi od kvalitete odnosov z ljudmi, ki delujejo v športu (prav tam).

Zakaj je šport za novinarje in občinstvo tako zanimiv, ni težko ugotoviti. Športni dogodki so za razliko od gospodarskih in političnih predvidljivi, njihovo obravnavanje pa je glede na primerjavo stroškov in branost, poslušanost oziroma gledanost razmeroma poceni. Športne dogodke obenem spremljajo napetost, pričakovanje, negotovost rezultata in drama ter številne športne zvezde, ki kot sodobni heroji zrcalijo pomembne družbene vrednote, pravita Poler Kovačičeva in Erjavčeva (2011, 174).

3.2 Športno novinarstvo in televizija

Televizija in tisk sta igrala pomembno vlogo v proizvodnji, reprodukciji in razširitvi številnih diskurzov, povezanih s športom v sodobnem svetu (Boyle in Haynes 2000, 8). Televizija je od vseh medijev najbolj oblikovala naš pogled na šport. Predstavila ga je na nove načine in z novimi kombinacijami (Boyle 2006, 38). Televizijski šport tako ne zagotavlja samo naše glavne povezave s športom, ampak tudi ideje o državljanstvu, razredu, rasi, spolu, starosti. Prav zaradi tega predstavlja bogat skupek materiala, iz katerega raziskujemo in razumemo naše družbeno, kulturno, gospodarsko in politično življenje (Boyle 2006, 11).

Simbiotični ekonomski odnosi med športnimi organizacijami in mediji so ustvarili velik trg za medijsko posredovan šport (Wenner 1989, 38). Po mnenju Boyla (2006, 1) šport nedvomno predstavlja eno izmed največjih strasti 20. stoletja. Televizija pa omogoča, da različni športi igrajo pomembno vlogo v kulturnem življenju za več tisoč oboževalcev po vsem svetu (prav tam).

Televizija uporablja šport, da si dvigne gledanost, šport pa uporablja televizijo za promocijo, kar prinaša velike zasluge (Doupona in Petrovič 2000, 179). V slovenskem televizijskem prostoru javna televizija nima prevlade pri predvajanju športnih vsebin. V zgodovini so si namreč vse slovenske komercialne televizije, ki oddajajo svoj signal na državni ravni, zagotovile televizijske pravice za posamezne športne dogodke (Ličen 2009, 242).

Televizija je športnim prenosom dodala vizualnost (Poler Kovačič in Erjavec 2011, 175). Športno novinarsko ni le oddelek z igračami, ukvarja se tudi s kritičnim pristopom k novinarstvu (Rowe 2007, 389). Wenner (1989, 49) pravi, da imajo šport in množični mediji v ameriški družbi zelo simbiotično razmerje. Po eni strani je neverjetna priljubljenost športa posledica ogromne pozornosti, ki jo množični mediji namenjajo športu. Po drugi strani pa so mediji sposobni ustvarjati velike prodaje in oglaševanje, ki temelji na njihovi obsežni obdelavi športa (prav tam).

Televizija nam ne predstavi športnega dogodka, ampak športni dogodek, že zelo strukturiran z blagovno logiko, ki je posredovan s televizije. Športne prireditve potekajo v živo in so nepredvidljive, zato je televizija prisiljena zagotavljati svoje strukture in ideološke poglede na edinstven način. Režiserji, proizvajalci, upravljavci kamer, uredniki in komentatorji so postavljeni med dogodkom v živo in domačim občinstvom (Wenner 1989, 82). Športni sociologi se strinjajo, da je najpogostejša vključenost ljudi v šport ta, da ga gledajo po televiziji. In ti ljudje, ki gledajo šport po televiziji, poslušajo tudi prenose tekem na radiu in berejo o vsebini in junakih na športnih straneh športnih revij. Ta komunikacijska forma pa je osnova za razširjenost športne kulture v Ameriki trdi Wenner (1989, 15–16).

V poznih 1950 in zgodnjih 1960 je prišlo do nekaterih sprememb. Lawrence A. Wenner (1989, 61) je opredelil naslednje: (1) televizija je prodrla v veliko večino ameriških domov – postala je množični medij, (2) tehnologija za oddajanje športa se je bistveno izboljšala s pojavom barvne televizije, videokaset, satelitov in prenosnih kamer, (3) kongres je leta 1961 sprejel zakon o športnih prenosih, ki je omogočil profesionalnim športnim ekipam v ligi, da se

pogajajo z izdajatelji televizijskih programov in (4) mreže in postaje so začele nakupovati pravice za oddajanje neposredno od ekip in lig ter jih nato prodajali oglaševalcem (prav tam).

Whannel (v Wenner 1989, 83) v televizijski športni produkciji vidi štiri pomembne vidike: (1) hierarhizacijo, proces, da so nekatere stvari pomembnejše od drugih; (2) personalizacijo, prezentacija dogodkov prihaja z individualne perspektive; (3) narativnost, predstavljanje dogodkov v obliki zgodb; in (4) umeščanje dogodkov v kontekst referenčnih okvirov (prav tam).

4 Ženske v medijih

Dorothea Verša (1996, 23) trdi, da je spolna struktura zaposlenih v medijskih podjetjih eno od pomembnih meril za ocenjevanje vloge spolov v medijih. Zaposleni v medijih imajo tako pomemben vpliv na oblikovanje vsebine medijev. Med množico dogodkov in oseb, s katerimi se bodo pogovarjali, lahko izbirajo tiste, ki jih bodo predstavili, lahko pa tudi poudarijo posamezne vidike nekega problema (prav tam).

Urad za žensko politiko je leta 1995 v Sloveniji raziskoval televizijo, radio in dnevne časopise. V raziskavo so zajeli osebe, ki so nastopale v vlogi poročevalcev, napovedovalcev in akterjev v novinarskih prispevkih. Skupno je v prispevkih nastopalo 589 oseb, od tega jih je bilo 75 % moškega in 25 % ženskega spola. Vseh novinarjev je bilo skupno 258, od tega jih je bilo 58 % moških in 42 % žensk (Kozmik Vodušek in Jeram 1995, 10–11). Raziskava je pokazala tudi, da uglednejša novinarska dela, ki so obenem bolje plačana, kamor sodijo recimo uredniška in komentatorska delovna mesta, pogosteje opravljajo moški (Kozmik Vodušek in Jeram 1995, 47).

4.1 Ženske v športnem novinarstvu

Športno novinarstvo je tradicionalno moška novinarska arena. Že več let je zato aktualno vprašanje, ali je športno novinarstvo ena od zadnjih novinarskih področij, v kateri ženskam dejansko ni uspelo napredovati oziroma so zadolžene le za poročanje o ženskem športu. Pomanjkanje žensk, ki bi bile vključene v produkcijo športa, je bil tudi eden od razlogov za zgodovinsko slabšo zastopanost ženskega športa v medijih (Boyle 2006, 145). Ženske, ki vstopajo v športno novinarstvo, so kot nekakšno čudo v uredništvu, pravi Strongova (2007, 4).

Drugo pomembno vprašanje pa je povezano s tem, ali ženske športne novinarke ponujajo drugačen pogled na šport od moških športnih novinarjev. V drugih novinarskih okoljih

namreč že dolgo obstaja mišljenje, da so bile ženske novinarke osredotočene na pokrivanje gospodinjskih ženskih vprašanj oziroma mehkih novic (angl. soft news) in niso bile na čelu resnih novičarskih tem (angl. hard news) (Boyle 2006, 152).

Profesionalna socializacija žensk v športnem novinarstvu je še bolj izrazita kot na drugih novinarskih področjih, narava športa kot avtoritativna struktura moči, ki zahteva brezpogojno poslušnost, je idealizirana. Športno novinarstvo je v preteklosti zahtevalo debelo kožo in sposobnost delati dolge ure, pozno ponoči in pod stresnimi pogoji (Reinardy v Hardin in Shain 2006, 326).

4.1.1 Začetki vstopa na moško področje

Športno novinarstvo je domena moških, zato so imele ženske, tako kot v kateri koli drugi moški domeni, težave pri vzpostavljanju verodostojni (Polley 1998, 103). V zgodovini so se ženske, ki so delovale v športnem novinarstvu v Združenih državah Amerike, borile proti predsodkom, sovraštvu in v nekaterih primerih celo proti nasilju, kajti športna kultura v Združenih državah Amerike je bila izrazito moška, trdi Boyle (2006, 148).

Leta 1890 se je v nacionalni športni publikaciji *Sporting Life* pojavila Ella Black, ki je pisala o baseballu, natančneje o klubu Pittsburgh, ki je nastopal v *Player's League*. *Sporting Life* jo je predstavljal kot neko novost, kot žensko, ki poroča o baseballu z ženstvenim pridihom. Pristnost njene identitete je postala vir razprav, nekateri so trdili celo, da je prispevke pisal moški pod psevdonimom Elle Black. Dokazanega ni bilo ničesar, ostali so le dvomi o tem, ali je Ella Black pionirka športnega novinarstva ali pa je šlo le za poceni publiciteto športne publikacije (Sowell 2012, 228).

Pojav Elle Black je po mnenju Sowlle (2012, 229) prinesel pozitivne spremembe, kajti po tem se je ženska delovna sila pri ameriških časopisih, ki so pisali tudi o športu, povečala za štiri odstotke. Sicer je bilo po podatkih ameriškega popisa leta 1890 888 ženskih novinarok, kar je predstavljalo približno eno od petindvajsetih od skupno 21.849 novinarjev v državi. Vendar pa so novinarke večinoma pisale o modi, družbi in drugih domnevno zanimivih ženskih temah (prav tam).

Nekaj jih je kljub vsemu uspelo vstopiti v novice in občasno tudi v šport. Elizabeth Cochrane je tako pod psevdonimom Nellie Bly intervjuvala in pisala o boksarskem prvaku Johnu L. Sullivanu leta 1889. Dave Kaszuba pa je v 1920 pisal, da je bilo v tako imenovani zlati dobi športa in športnega pisanja v Ameriki vsaj 34 žensk, ki so v časopisih pisale o športu. Med njimi je bila najbolj opazna Jane Dixon, zaposlena pri *New York Telegramu*, ki je poročala o

boksarskih dvobojih, konjskih dirkah ter tenisu (Sowell 2012, 229). Boyle (2006, 147) še pravi, da je bila Midy (Maria) Morgan leta 1869 ena izmed prvih ženskih športnih novinark, ki je poročala o konjskih dirkah za New York Times.

Bolj intenzivno so ženske na področje športnega pisanja začele vstopati šele po drugi svetovni vojni. Za dekanico ženskih športnih novinark pa je bila razglašena Mary Carber, ki je o športu poročala za Winston-Salem Journal-Sentinel med drugo svetovno vojno pa vse do leta 1986 (Sowell 2012, 229). Leta 1978 pa je LeAnne Schreiber postala celo športna urednica New York Timesa (Boyle 2006, 148). Na čelu pri promociji športnih novinark in voditeljic pa je bil BBC Škotska, ki je imel leta 1999 štiri odmevne novinarke, zaposlene na televiziji in radiu. Aprila 1999 je BBC-jev Channel 4 oznanil tudi, da bo prvič na televiziji ženska vodila poročanje o dveh tekmah (Boyle in Haynes 2000, 133).

4.1.2 Neenakomerna spolna zastopanost v športnem novinarstvu

Moški si lastijo športno novinarstvo, ker si lastijo tudi šport, pravita Hardinova in Shainova (2006, 336). Zato je ideja, da ženska poroča o športu, še vedno nenavadna in pogosto izzove pripombe. Pogled na žensko v športnem uredništvu je še vedno relativna redkost. Informativni pregled petdesetih ameriških športnih uredništev leta 2001 je namreč pokazal, da so ženske predstavljale 13 % zaposlenih, predvsem so bile tajnice, lektorice in reporterke. Poročilo iz kasnejših let pa kaže, da je bilo v športnih uredništvih zaposlenih 11 % žensk, še vedno pa je obstajalo veliko športnih oddelkov, kjer ni bilo nobene ženske. Dokončne številke o številu žensk, ki so zaposlene v športnih medijih, ni, vendar je Združenje za ženske v športnih medijih (Association for Women in Sports Media) pred leti ocenilo, da naj bi jih bilo okrog 500 (Hardin in Shain 2005, 22).

Raziskava nacionalnih dnevnikov leta 2005 v Veliki Britaniji je pokazala, da je za športne strani tiskanih medijev skrbelo do 160 novinarjev, od tega je bilo le 14 žensk. Tri med njimi so poročale o konjskih dirkah, tri so bile športne kolumnistke, pet jih je pisalo o nogometu, ena o badmintonu, druge pa so se ukvarjale še s finančnimi in poslovnimi vidiki športa. Skupno so tako ženske predstavljale manj kot 9 % športnih novinarjev v nacionalnih britanskih medijih (Boyle 2006, 149).

Na Novi Zelandiji športne strani predstavljajo eno petino (21 %) prispevkov v časopisih. V glavnih časopisih je le sedem odstotkov športnih prispevkov napisanih s strani žensk, pri dvema časopisoma pa je bil ta odstotek nižji od petih odstotkov. Raziskave iz drugih držav imajo podobne rezultate. Študija avstralskih časopisov je recimo pokazala, da so ženske

spisale 11 % športnih prispevkov. Leta 2005 pa je mednarodna raziskava o športnem novinarstvu v desetih državah ugotovila, da le pet odstotkov športnih prispevkov napišejo ženske (Strong 2007, 3).

Televizijska mreža Sky Sports je leta 2005 zaposlovala 46 moderatorjev, od tega jih je bilo 13 žensk. Od 46 športnih poročevalcev pa je bila le ena ženska (Boyle 2006, 154). Raziskava več kot 378 ameriških spletnih strani in časopisov iz leta 2008 je pokazala, da ženske predstavljajo samo 9 % športnih pisk in 6 % športnih kolumnistk (Sowell 2012, 229).

Sports Journalist's Association je leta 2014 naredila primerjavo s podatki iz leta 2010 in ugotovila, da je v štirih letih število športnih urednic v ameriških medijih naraslo s 6,3 % na 9,6 %. Število športnih kolumnistk pa je z 9,9 % padlo na 9,7 % (Women's Media Center 2014, 32). S povečanim udejstvovanjem žensk v športu je rasla tudi prisotnost žensk, ki so pisale o športu. V sredini 90 let je bilo okoli 10.000 športnih novinarjev v tiskanih in radiodifuznih medijih, med njimi je bilo okoli 250–300 žensk. Do leta 2005 se je to število skorajda podvojilo, in sicer na 450 (Stofer in drugi 2009, 225).

Vse raziskave o raznolikosti spolov v športnem novinarstvu bi morale vključiti tudi urednike medijskih organizacij, saj ti odločajo o zaposlitvah, meni Strongova (2007, 7). Oni so namreč tisti, ki lahko odgovorijo na vprašanje, zakaj ženske ne poročajo o športnih zgodbah, ter lahko potrdijo ali zanikajo vtis, da ženske niso dobile prostora v športnem novinarstvu zato, ker niso imele priložnosti (prav tam).

4.2 Ovire za ženske v športnem novinarstvu

Medtem ko so ženske športne novinarke naredile pot v športna uredništva in v garderobe športnikov, nekateri pravijo, da niso sprejete. Sprašujejo se, ali je zaradi tega sploh vredno zapostavljati družino in čas (Hardin in Shain 2005, 22).

Športne novinarke so se vedno srečevale z določenimi ovirami, kot na primer, da jim ni bil vedno omogočen vstop v garderobe, bile so izpostavljene spolnemu nadlegovanju ... Določene ovire so se s tem, ko poročanje o športu ni bilo le več v domeni moških, zmanjšale, pozitiven vpliv na to pa je imela tudi rast Združenja za ženske v športnih medijih (Association for Women in Sports Media) (Smucker in drugi 2003, 401).

Hardinova in Shainova (2006, 322), ki sta opravili intervjuje s športnimi novinarkami, sta ugotovili, da se ženske soočajo z napetostmi, vključno z usklajevanjem nasprotujoče si

identitete kot ženska in kot profesionalna športna novinarka. Sekati morajo spekter odpora tradicionalnih vrednot v športu in v novinarstvu, v hegemonskih idejah pa morajo dokazovati, kaj pomeni biti ženska, ki poroča o športu (prav tam).

Od ženskih novinark se pričakuje, da izpolnjujejo socialne definicije ženskosti, obenem pa tudi, da izpolnjujejo profesionalna merila. Ker so si ta pričakovanja v nasprotju, se ženske soočajo z dvojno nalogo v uredništvih (Hardin in Shain 2006, 324). Liesbet Van Zoonen (1998, 45) pravi, da imajo ženske novinarke veliko bolj razdrobljeno in kontradiktorno poklicno identiteto kot moški, saj se morajo tako izogibati kot tudi sprejemati pričakovanja njihove spolne vloge. Po eni strani se morajo naučiti, da so ženske vrednote, kot sta sočutje in prijaznost, v nasprotju s kakovostjo, ki se pričakuje od novinarjev, kot določena količina neposrednosti, nezaupanja in odločnosti (prav tam).

4.2.1 Stereotipi in predsodki

Športno novinarstvo je pogojeno s stereotipi. Tako obstaja na primer mit o ženskah, ki dosežejo moč v uredništvu, da so okarakterizirane kot preveč možate. So torej preveč ukazovalne ter niso dovolj simpatične. Nasprotno pa obstaja tudi stereotip, da če so športne novinarke preveč ženstvene, seksualne, da niso dovolj novinarke (Hardin in Shain 2006, 335). Pogosto ženskim športnim novinarkam tudi očitajo, da uporabljajo svojo spolno privlačnost, da bi dobile prednost pri moških virih informacij. Ženske, ki so vstopale v garderobe športnikom, so bile tudi obtožene, da želijo samo kukati k moškim športnikom (Hardin in Shain 2006, 326).

Ferguson (1990, 220) pravi, da je razširjeno tudi mnenje, da so sposobne ženske videne kot vsiljive, izbirčne in jezikave, ter da so si svojo pot do vrha zagotovile tako, da so s kom spale (prav tam). Hardinova in Shainova (2006, 331) sta v intervjujih, ki sta jih opravili s športnimi novinarkami, ugotovili, da si nekatere ženske želijo v športno novinarstvo vstopiti z razlogom, da spoznajo športnike. Novinarke pri tem pravijo, da je ideja o športnih novinarkah, ki so pripravljene zapeljati športnike, stereotip, vendar z nekaj resnice (prav tam).

Če ženske sprejmejo moški pristop k novinarstvu, to predstavlja določeno tveganje, saj se od žensk ne pričakuje, da postanejo odločne, samozavestne (Hardin in Shain 2006, 325). Omeniti velja tudi to, da moški ne želijo poslušati analize športnih dogodkov iz ust žensk. Tako se pojavljajo mnenja, da so ženski glasovi previsoki, da ženske niso igrale tekme, zato ne morejo dobro vedeti, kako o tem poročati (Herman 2013).

Tudi občinstvo zaradi predsodka, da je športno novinarstvo moška domena, lahko napačno domneva, da so ženske manj sposobne za tovrstna delovna mesta v primerjavi z moškimi ali pa jih preprosto vidijo kot simbolično ženske novinarke. Tak pogled pa le krepi hegemonsko moškost v športu (Baiocchi-Wagner in Behm-Morawitz 2010, 262). Raziskava o tem, kako občinstvo dojema športne novinarke, pa je na drugi strani vendarle pokazala, da anketiranci žensk ne zaznavajo kot manj verodostojne in manj prepričljive od moških kolegov (Baiocchi-Wagner in Behm-Morawitz 2010, 271).

4.2.2 Seksizem

Med feminističnimi športnimi avtorji je splošno sprejeto, da je šport v svojih prevladujočih oblikah seksistična institucija, v kateri prevladujejo moški in je tudi moško orientirana (Messner 1992, 17). Verša (1996, 11) pravi, da moramo pri seksizmu pripadnost določenemu spolu razumeti kot pripadnost družbenemu spolu. Biološki in fiziološki determiniranosti posameznikov ali posameznic kot žensk in moških je pripisan določen družbeni pomen. Ta se kaže v kulturni in zgodovinski spremenljivosti. Zasedanje nekaterih javnih položajev je bilo za ženske še pred nekaj desetletji neuresničljivo, danes pa je to dokaj običajen pojav (prav tam).

Rowe (2003, 59) je iz pogovorov s športnimi novinarkami ugotovil, da ženske težje ustvarijo dober odnos s pretežno moškimi športniki, s katerimi profesionalno sodelujejo, saj obstaja veliko seksističnih stališč (prav tam). Seksizem se pojavlja tudi v primerih, ko novinarji pišejo o ženskih voditeljicah. Leta 1997 je na primer Sunday Times objavil prispevek o tem, da je Jill Douglas kot prva ženska vodila televizijski ragbi program na britanski televiziji. Kljub poudarku o voditeljicini nedvomni spretnosti in znanju o igri, se je avtor novinarskega prispevka osredotočil tudi na dober izgled voditeljice in na hripavost njenega glasu kot posledico kajenja. Douglasovo so v prispevku namesto z ženska poimenovali kot dekle (Boyle in Haynes 2000, 134). Razširjena je tudi ideja, da mediji ženske uporabljajo zgolj kot neke lutke v izložbah (angl. window dressing), še posebej na radiu in televiziji (Sports Journalist's Association 2006).

Seksizem ima več pojavnih oblik, tako poznamo odkriti, subtilen in prikriti seksizem. Verša (1996, 11) med odkriti seksizem uvršča tudi nižje plačilo ženskam kot moškim za enako delo, spolno nadlegovanje na delovnem mestu. Oblike subtilnega seksizma pa so pokroviteljski odnos do žensk, žaljive šale na račun žensk in spodbujanje žensk, da se izobražujejo na nekaterih ženskih področjih (prav tam).

4.2.3 Diskriminacija

Ženske, ki si želijo ustvariti športno novinarsko kariero, so večkrat deležne diskriminacije. Hardinova in Shainova (2005, 24–25) sta v svoji raziskavi ugotovili, da precejšen odstotek športnih urednikov meni, da so ženske naravno manj atletske in naravno manj zainteresirane za šport kot moški (prav tam). Zanimiv je recimo primer Lise Olson, športne novinarki pri časopisu Boston Herald. Leta 1990 ji nogometaši New England Patriots niso dovolili vstopa v njihovo garderobo, češ da je ženska. Po tem škandalu je tamkajšnja Nacionalna nogometna zveza vsem športnim novinarjem zagotovila enake možnosti za delo ne glede na spol (Stofer in drugi 2009, 224).

Tradicionalno je bila prisotnost žensk v komentatorski kabini ali športnem studiu omejena le na upokojene igralko, ki so ponudile strokovno analizo, in še ta je bila omejena na tenis, gimnastiko in umetnostno drsanje. Kljub vsemu so tudi tu ženske zgolj dopolnjevale strokovne moške komentatorje in voditelje (Polley 1998, 103). Pri tiskanih medijih so bile ženske športne novinarki omejene le na poročanje o ženskih športih. Do vidne spremembe je prišlo od poznih 70. let, ko so postajale profesionalne športne novinarki. Od takrat so tudi druge ženske povečano prevzemale tradicionalno moške vloge. Vendar so imele, tako kot v kateri koli drugi moški domeni, ženske težave pri vzpostavljanju svoje verodostojnosti (Polley 1998, 103).

Športne novinarki najpogosteje poročajo o rekreaciji, drsanju, gimnastiki in vodijo kontaktne oddaje o športu ... O odnosu moški – ženska v športnem novinarstvu nam veliko pove tudi primerjava spremljanja moškega in ženskega športa. Nekatere športne veje, v katerih nastopajo, v medijih pogosto obravnavajo bolj kot zanimivost in ne tako navdušeno poročevalsko kot šport moških, na primer ženski nogomet (Pirc 2005, 224). Cramer (v Hardin in Shain 2006, 327) je opravil intervjuje z 19 novinarkami in ugotovil, da je veliko ženskih športnih novinark zaskrbljenih, da bo njihova kariera stagnirala, če bodo poročale samo o ženskih športih, to pa zaradi nizkega statusa, ki jih imajo ženski športi v uredništvih (prav tam).

Veliko raziskav o ženskah v športnem novinarstvu se je osredotočilo na raven nadlegovanja in diskriminacije ter na zadovoljstvo z delom. Raziskava iz leta 1995, ki je vključevala 200 članic Association for Women in Sports Media, je pokazala, da čeprav so anketiranke poročale o splošnem zadovoljstvu pri delu, so se pojavile tudi pritožbe zoper diskriminacijo in nevidnostjo v športnih uredništvih, in sicer v obliki ponižujočih nalog in nižjih pričakovanj urednikov (Hardin in Shain 2006, 327). Sicer pa diskriminacija v moški dominaciji delovnih

mest ni edina skrb za ženske. Hardinova in Shainova (2005, 25) pravita, da morajo poskrbeti tudi za ravnovesje med delom in družino. Družinske zadeve, kot so poroka in otroci, namreč vplivajo na poklicne želje žensk. Slednje so zato ujete v dva konkurenčna modela, biti idealna delavka in idealna mati (prav tam).

Kljub temu da so se časi spremenili in lahko ženske igrajo pomembno vlogo v radiodifuziji, šport še vedno zaostaja, ko gre za enako zastopanost obeh spolov. Do nedavnega je bilo bolj malo možnosti, da bi imele ženske vidnejšo vlogo pri športnih prenosih, po navadi so zgolj novinarke ob igrišču (angl. sideline reporter) (Gunther in drugi 2011, 73). Raziskava s športnimi uredniki pa je na drugi strani pokazala, da le 59 % čuti dolžnost, da njihove vrste zastopa tudi ženska (Hardin in Shain 2005, 25). Jhally (1989, 77) pravi, da zato ni presenetljivo, da so ženske, ki delajo v športnem novinarstvu, marginalizirane. Kajti športne in medijske industrije so ekonomsko odvisne in ideološko prepletene, gre za športno-medijski kompleks (prav tam).

4.2.4 Nezadovoljstvo z vlogo in delovnim mestom

Raziskava (Smucker in drugi 2003, 404–405) o zadovoljstvu na delovnem mestu je pokazala, kako so ženske športne novinarke zadovoljne s plačilom, z nadzorom, z možnostmi napredovanja, s sodelavci in ljudmi, z delom in s splošnim zadovoljstvom. V raziskavi je sodelovalo 78 športnih novinark. Te so bile zadovoljne s petimi od šestih dejavnikov. Edini dejavnik, s katerim niso bile zadovoljne, so možnosti napredovanja. To pomeni, da športne novinarke niso zadovoljne s politiko napredovanja na delovnem mestu in/ali administracijo te politike. Edini način za napredovanje pa vidijo v tem, da gredo v drugo medijsko organizacijo. Ugotovljeno je bilo tudi to, da so belke nekoliko bolj zadovoljne s sodelavci kot Azijke, Latinoameričanke in Afričanke (prav tam).

Delovna mesta, povezana s športom, so okarakterizirana kot sovražna do ženske. Te so videne kot outsajderke in niso integrirane v uredništvo. Na delovnem mestu je namreč prisotna segregacija, in sicer na način, da večina delavcev (moški) tolerira prisotnost manjšinske skupine (ženske), vendar si ne prizadeva za izpolnitev vloge v svojih pogojih. Nasprotno pa integrirano delovno okolje ponuja priznanje razlik, vendar jih vidi kot nekaj pomembnega, zdravega in vrednega (Hardin in Shain 2005, 24). Ženske zato, da bi bile sprejete v uredništvih, uporabljajo takšno strategijo, da sprejemajo moške vrednote in prakse. Tako lahko normalizirajo moško kulturo poročanja in nočejo priznati, s kakšnimi slabostmi se kot skupina soočajo, za svojo podrejenost krivijo celo druge ženske (Hardin in Shain 2006, 324).

Športne novinarke, udeležene v raziskavi Hardinove in Shainove (2006, 329–330), so izrazile frustracije glede bremena, da zasledujejo moško definirane standarde. Pri tem gre za to, da se morajo večkrat dokazati in si zaslužiti spoštovanje sodelavcev in oboževalcev. Nekatere so dejale, da je spolni status primarni dejavnik, ko uredniki in sodelavci ocenjujejo njihovo delo. Ženske so potrdile tudi, da so znotraj športnih uredništev obravnavane kot drugačne, poročajo tudi o tem, da na njih gledajo zviška. Mlajše udeleženske raziskave so tudi bolj nagnjene k temu, da zamerijo ženskam, ki se igrajo s svojo seksualnostjo v profesionalnem novinarstvu. Nekatere ženske, ki niso bile novinarke po profesiji, so imele namesto izobrazbe lepe obraze, ravno zato novinarke pravijo, da take »avš« mečejo slabo luč na ostale novinarke (prav tam).

Celotna uredništva, tudi športna, so delovna mesta, kjer dominirajo moški, saj ti zasedajo večino delovnih mest in so avtoriteta. Letna raziskava, ki jo opravlja American Society of News Editors, je od leta 2001 naprej pokazala rahlo povečanje odstotka žensk, ki delujejo v uredništvih. Predstavljale so 38 %. Ženske, ki so imele nadzorno vlogo v uredništvih, so zasedale 34 % delovnih mest. Vendar pa je kultura uredništev označena kot moška, zato je večina oddelkov agresivnih oziroma obrambnih, kar pomeni, da zaposleni cenijo neodvisnost, konkurenčnost in soočenje (Hardin in Shain 2005, 24).

Kljub temu da obstajajo ovire za napredovanje in promocijo športnih novinark, pa je narejen pomemben napredek k odpravi nezadovoljstva, ki ga imajo ženske v smislu njihovega institucionalnega položaja v športnih medijskih organizacijah od sredine 90 naprej. V Združenih državah Amerike tako Association for Women in Sports Media, ki je bil ustanovljen v 80, pomaga pri promociji in podpori ženskih novinark, ki so zaposlene v športnih medijih (Boyle 2006, 148).

Športni uredniki v Veliki Britaniji in ZDA pravijo, da ženske nimajo ustreznih kvalifikacij in znanja za poročanje o športu (Strong 2007, 7). Po podatkih raziskave SJA (Sports Journalist's Association) je manj kot 10 % britanskih športnih novinarjev ženskega spola. Nekateri vzroki za takšno stanje so bili, da morajo biti ženske v tem poklicu boljše od moških in da so v povprečju manj plačane, soočati se morajo z odporom ter biti pripravljene na to, da bodo izolirane. Vzrok, da ženske manj tvegajo s to izbiro poklica, je tudi pomanjkanje varnosti zaposlitve. Yorkshire Post in South London Press tako nimata nobene ženske športne novinarke, ki bi bila zaposlena za poln delovni čas. Pri Daily Mailu, Daily Expressu in Observerju imajo po eno, pri Telegraphu in Timesu jih je po pet, najbolj prodajan tabloid Sun pa ima samo dve ženski, ki sta zaposleni za poln delovni čas. Pri BBC ocenjuje, da je pri njih približno četrtina športnih novinarjev žensk, vključno z Jacqui Oatley, prvo žensko

nogometno komentatorko na Radiu 5, in Shelley Alexander, pomočnico urednika pri Football Focusu (Sports Journalist's Association 2006).

V središču razprav o vlogi žensk v športu in v medijih je bila zaskrbljenost glede zastopanosti žensk v športnem diskurzu. Na splošno namreč velja, da je ženski šport manj poudarjen v športnih mainstream medijih v Veliki Britaniji in Združenih državah Amerike. Razlog naj bi bil v tem, da je ženski šport manj popularen in zato manj odmeven od profesionalnega moškega športa. Ta razlog uredniki v Združenih državah Amerike tudi najpogosteje uporabijo, ko jih sprašujejo o manjši medijski pokritosti ženskega športa. Odločitve o pokrivanju športa naj bi bile sprejete na podlagi interesov občinstva (Boyle 2006, 144).

Sčasoma je televizijsko vodstvo in občinstvo, pretežno moškega spola, sprejelo ženske športne voditeljice. Temu pa ni bilo vedno tako, še pred desetletji je med moškimi, ki so vodili BBC in ITV televizijske športe, prevladovalo soglasje, da ne bodo nikoli sprejeli ženske, ki govori o nogometu, kljub temu da je bila to dokaj običajna praksa drugod po Evropi (Boyle in Haynes 2000, 133). Novinarica Eleanor Oldroyd meni, da obstaja velika razlika med ženskami, ki so zaposlene na radiu in na televiziji, v bolj zaprtem svetu moškega športnega novinarstva. Na področju tiska, kjer deluje večje število ženskih športnih novinarok, je tekmovanje med ženskami še posebej zaostreno na rumenem delu trga (tabloidi), kjer je šport tradicionalno značilen kot moški, pokrivajo ga moški in sporočajo ga moškemu občinstvu (Boyle in Haynes 2000, 133–134). Ženske športne novinarke se tudi zavedajo, da bodo vse napake, ki so lahko dovoljene pri moških kolegih, ostreje sankcionirane in da jih bodo izkoristili drugi (Boyle in Haynes 2000, 134).

Hardinova in Shainova (2005, 24) sta leta 2004 opravili raziskavo, v katero je bilo vključenih 144 žensk, ki so zaposlene v športnih medijih. Velika večina anketirank je bila mnenja, da so možnosti za ženske boljše kot kdaj koli prej, ampak da imajo ženske športne novinarke težjo službo v primerjavi z moškimi in da v medijih niso dovolj resno sprejete s strani občinstva. Več kot polovica jih je poročala o diskriminaciji na delovnem mestu, 72 % pa jih je tudi omenilo, da so razmišljale o tem, da pustijo službo (prav tam). Billiott in Grubb pa sta opravila intervjuje s 26 ženskami iz športne produkcije. Ugotovila sta, da obstajajo določene vsebinske razlike med novinkami v tiskanih medijih in novinkami na televiziji. So pa ženske, ki so zaposlene v produkciji, izrazile skrb glede nenapredovanja v vodstvene vloge in nepoštenega ravnanja, saj imajo moški novinarji prednosti pred njimi (Hardin in Shain 2005, 24).

4.3 Prednosti športnih novinark

Kljub več oviram, s katerimi se športne novinarki soočajo pri opravljanju svojega dela, po mnenju nekaterih avtorjev obstajajo tudi elementi, ki jim prinašajo prednost pred moškimi kolegi. Hardinova in Shainova (2006, 333) sta tako v svoji raziskavi o športnih novinarkah ugotovile, da nekatere športne novinarki svojo ženstvenost vidijo kot prednost, imajo na primer povečano sposobnost za poslušanje in spodbujanje, obenem jih zanimajo človeške zgodbe (angl. human interest stories) (prav tam). Tudi Boyle (2006, 152) omenja prednosti športnih novinark. Po njegovem mnenju novinarji menijo, da lahko ženske v spreminjajočih se mejah športnega novinarstva, z večjim poudarkom na osebnosti in odnosu športa v širši družbi, na primer v nogomet vnesejo vpogled v čustveni vidik športa (prav tam).

Nekateri so tudi mnenja, da če ima medij žensko, ki piše recimo o nogometu, je to dober PR (angl. public relations) za njihov medij (Sports Journalist's Association 2006). Hardinova in Shainova (2006, 323) pravita, da so ženske v športnem novinarstvu outsajderke zaradi prednosti svojega spola, vendar insajderke zaradi prednosti njihovega upoštevanja novinarskih norm in vrednot (prav tam).

Rowe (2003, 59) je v svoji raziskavi opravil poglobljene intervjuje s športnimi novinarkami. Ena izmed njih v intervjuju ni govorila o nepomembnosti spola pri svojem delu, ampak je uporabila tradicionalne spolne vloge in identitete v svojo korist:

Mislím, da je to, da so ženske športne novinarki v manjšini, absolutna prednost, saj je večina ljudi, s katerimi govorimo, moškega spola. Iz katerega koli razloga mislim, da se vedno vrnemo nazaj na igranje mater in očetov, torej bodo moški ženskam povedali nekaj, kar ne bi povedali drugim moškim. Torej, če govorimo o pridobivanju intervjujev in iskanju nekoga, ki bi povedal nekaj drugačnega, je biti ženska dejansko prednost, saj lahko uporabimo mehkejšo plat in poskrbimo, da se oseba sprosti in začne govoriti več, kot bi povedala komu drugemu. Enako menim, da velja tudi za ženske. One vedo, kako govoriti z žensko, ker mislim, da nekateri moški tega ne vedo (prav tam).

Prva mreža, ki je najela žensko za športno voditeljico, ki je bila del poročevalskih ekip na velikih dogodkih, je bila ESPN. Direktor ESPN trdi, da imajo ženske v določenih primerih prednost pred moškimi. Opazil je namreč, da so bili moški že od zgodnjega otroštva bombardirani z različnimi športnimi klišeji in da pogosto iščejo konvencionalna stališča. Ženske pa lahko ponudijo svež pogled na stvari (Stofer in drugi 2009, 225).

Nekateri uredniki zaposlujejo športne novinarke iz razloga, ker menijo, da bo športne rubrike zaradi njih spremljalo več žensk, pa tudi zato, ker je pristop žensk v novinarstvu drugačen. Uredniki so namreč prepričani, da ljudje ženskam povedo več, kot bi povedali moškim (Pirc 2005, 224).

5 Športne novinarke v uredništvu Televizije Slovenija in Planet TV

Zatem, ko so ženske postopoma svojo poklicno pot našle tudi v športnem novinarstvu (npr. Hardin in Shain 2005; Stofer in drugi 2009), ki je bilo sprva rezervirano zgolj za moške (npr. Messner 1992; Polley 1998; Boyle 2006), se postavlja vprašanje, kako se jim je uspelo uveljaviti. Z raziskavo želim ugotoviti, kako so vloge športnih novinark reprezentirane in kako so športne novinarke sprejete v uredništvu javne Televizije Slovenija in komercialne Planet TV.

V magistrskem delu sem si zastavila dve raziskovalni vprašanji. Obstoječe raziskave (Pirc 2005; Strong 2007; Women's Media Center 2014) kažejo, da športne novinarke pokrivajo bolj ali manj gimnastiko, umetnostno drsanje ter so voditeljice kontaktnih oddaj. Ker me zanima, kakšno je stanje v slovenskem športnem novinarstvu, sem si zastavila prvo raziskovalno vprašanje: *Kakšne reprezentacije o vlogah športnih novinark prikazujejo mediji skozi področja delovanja, ki jih novinarke opravljajo, na primeru javne televizije in Planet TV?*

Pregled literature kaže, da je lahko vloga športnih novinark v uredništvih različna. Tako na eni strani prevladuje prepričanje, da določeni uredniki ženske zaposlijo predvsem za pokrivanje tako imenovanih ženskih športov (Hardin in Shain 2005), drugi avtorji (Rowe 2003; Pirc 2005) pa ugotavljajo, da naj bi športne novinarke prispevale k popularnosti spremljanja športnih dogodkov med ženskim občinstvom in da naj bi jim sogovorniki povedali več kot športnim novinarjem. Ker različni avtorji navajajo različne vloge športnih novinark, si zastavljam drugo raziskovalno vprašanje: *Kakšna je percepcija vlog moških in ženskih novinark pri različnih akterjih v uredništvu javne televizije in Planet TV?*

5.1 Metodologija

Na prvo raziskovalno vprašanje sem iskala odgovore s pomočjo kritične diskurzivne analize. Po Van Dijk (2008, 352) je to oblika diskurzivnega analitičnega raziskovanja, ki predvsem raziskuje, kako se družbena oblast, zlorabe, nadvlada in neenakost uveljavljajo in reproducirajo s pomočjo teksta in govora v političnem in družbenem kontekstu. Kritična diskurzivna analiza želi izpostaviti družbene neenakosti in se jim upirati (prav tam). KDA vključuje analizo tega, kako je diskurz (jezik v družbeni rabi) povezan ter kako vpliva na reprodukcijo družbenih odnosov, še posebej na vzdrževanje neenakopravnih, diskriminacijskih in nepravilnih odnosov moči (Erjavec in Poler Kovačič 2007, 47).

Kritično diskurzivno analizo sestavljajo tri dimenzije, in sicer tekstualna analiza, diskurzivna analiza in analiza družbene prakse. Tekstualna analiza ugotavlja, kako so propozicije,

razumljene kot trditve, najmanjši deli, ki lahko denotirajo dejstva o določeni vsebini, strukturirane in razvrščene. Druga dimenzija – diskurzivna analiza – je analiza povezave med tekstom in družbeno prakso. Vanjo so vključeni procesi produkcije, distribucije in recepcije, ki temeljijo na vzajemnem odnosu med viri, ki jih morajo udeleženci procesa ponotranjiti in vnesti v procesiranje teksta in v tekst sam. To je vidno kot sled procesa produkcije ali kot vodilo procesa interpretacije. Analiza družbene prakse pa spaja različne ravni družbene organizacije. Te ravni so situacija ter institucionalni in družbeni kontekst (Erjavec in Poler Kovačič 2007, 44–47).

Pri raziskavi sem se osredotočila na diskurzivno prakso, ki ima lahko po Faircloughu in Wodakovi (v Erjavec in Poler Kovačič 2007, 24) pomembne ideološke posledice, pomaga lahko namreč pri produkciji in reprodukciji neenakih odnosov moči med družbenimi razredi, ženskami in moškimi ter etničnimi/kulturnimi manjšinami in večinami. To pa na način reprezentiranja stvari in pozicioniranja ljudi. Diskurz je lahko seksističen, rasističen, lahko poskuša prikazati nekatere predpostavke (te so pogosto napačne) o kakšnih vidikih družbenega življenja zgolj kot zdravorazumske (prav tam). Poleg tega diskurz konstituira tri dimenzije družbenega življenja, in sicer reprezentacije sveta, odnose med ljudmi ter posameznikovo družbeno in osebno identiteto (Fairclough in Wodak 1997).

Erjavčeva in Poler Kovačičeva (2007, 24) ugotavljata: »Institucionalne prakse, ki jih ljudje izvajajo samodejno, ne da bi o njih razmišljali, pogosto utelešajo predpostavke, ki posredno ali neposredno legitimirajo odnose moči. Ideologija se izvaja v diskurzu, ki ima največjo moč takrat, kadar ljudje vanj privolijo, ga reproducirajo in utrjujejo, skozenj pa utrjujejo in reproducirajo tudi obstoječe odnose v družbi.« (prav tam).

Kritična diskurzivna analiza je od drugih tekstualnih analiz boljša, saj analitik z njo ne preučuje samo tega, kar je v tekstu prisotno, temveč tudi tisto, kar v tekstu ni prisotno. Kajti kritična diskurzivna analiza predpostavlja, da je vsak vidik tekstualne vsebine rezultat izbire. Gre za izbiro uporabe določenega opisa osebe, dogodka ali procesa, potem izbiro oblikovanja določene povedi ter izbiro vključitve določenega mnenja, dejstva ali argumenta (Erjavec in Poler Kovačič 2007, 44). Obenem KDA zbistri in naredi prepoznavne zamegljene odnose moči med diskurzom in družbo, s tem pa ima emancipacijsko in politično vlogo za tiste, ki so skozi diskurze marginalizirani, stigmatizirani ali omejevani (Erjavec in Poler Kovačič 2007, 50).

Znotraj diskurza so prvine ideologije med seboj povezane ter vzpostavljajo odnose moči. Diskurz pa kot nosilec ideologije določa mesto udeležencev v smislu vsebine (kaj je tema), odnosa (kako so definirani odnosi in interakcije vpletenih) in identitete (kakšen je subjektivni položaj vpletenih v interakciji) (Fairclough 1989, 34). Prav tako je diskurz tudi določen način razumevanja sveta in izražanja o njem (Erjavec in Poler Kovačič 2007, 17), zato odigra pomembno vlogo pri proizvodnji in reprodukciji socialne neenakosti (Richardson 2007).

Reprezentacije o vlogah športnih novinark v novinarskih uredništvih sem ugotavljala tako, da sem analizirala šport v osrednji informativni oddaji Dnevnik na TV SLO 1 in šport v osrednji informativni oddaji Danes na Planet TV. Oddajo Dnevnik sem si izbrala, ker je del javnega servisa, za katerega so značilni univerzalnost dostopa in vsebin, zagotavljanje novinarske neodvisnosti in nepristranskosti ter raznovrstnost programov za vse družbene skupine (Dokumenti Sveta Evrope o zagotavljanju neodvisnosti javne radiotelevizije 2005). Nasproti javni televiziji sem se odločila postaviti eno izmed slovenskih komercialnih oddaj z lastno informativno oddajo. Izbrala sem si televizijo Planet TV in njeno informativno oddajo Danes. Ta sicer v Sloveniji ni najbolj gledana komercialna televizija, vendar mi je izbira te televizije omogočala dostop do arhiva oddaj, ki sem jih potrebovala za analizo.

Analizirala sem športne dele oddaj v obdobju od 1. do 31. maja 2016. To časovno obdobje sem izbrala zato, ker v maju ni bilo nobenega večjega športnega tekmovanja, ki bi lahko vplivalo na rezultate analize. Predvidevala sem namreč, da se ob večjih športnih dogodkih, zaradi večjega obsega dela, spremeni tudi vloga športnih novinark. To pa bi lahko ponudilo drugačno sliko.

Pri analizi me je podrobneje zanimala **vloga** športnih novinark, kjer sem razlikovala med voditeljicami, poročevalkami in komentarkami; **področje** njihovega delovanja, torej športne panoge, o kateri so poročale; ter **kvantitativna** analiza prispevkov, torej, koliko novinarskih prispevkov so v posamezni oddaji pripravile ženske v primerjavi z moškimi športnimi novinarji. Kot sem ugotovila v teoretičnem delu magistrskega dela, je športno novinarstvo po svetu prevladujoče moško področje, zato sem z analizo želela ugotoviti, ali to velja tudi v slovenskem prostoru. Obenem me je zanimalo, kako se reprezentira vloga športnih novinark v Sloveniji in kakšne predstave to prikazuje na makro-družbeni ravni.

Analizirane športne vsebine sem razdelila na avtorske prispevke in na nepodpisane vesti, ki jih voditelj oziroma voditeljica zgolj prebere. Pri teh namreč ni razvidno, ali gre za agencijske novice ali pa je tekst pripravil kdo izmed novinarjev. Pri večini teh vesti je bilo branje

voditelja oziroma voditeljice podkrepljeno tudi z video materialom, nekajkrat pa so vestem sledile izjave.

Pri raziskovanju sem se zavedala, da ima vsaka metoda poleg prednosti tudi določene pomanjkljivosti. S kritično diskurzivno analizo težko ugotovimo, kako so diskurzi povezani z družbenimi interesi, zato tudi s težavo razpoznamo zunanje dejavnike reprezentacije (Philo 2007, 185). Vzroke za ugotovljene reprezentacije vlog športnih novinark sem zato, tako kot odgovor na drugo raziskovalno vprašanje, ugotavljala s poglobljenimi polstrukturiranimi intervjuji.

Poglobljeni intervjuji ponujajo celotno sliko dogajanja (Boyce in Neale 2006), obenem pa omogočajo dostop do jasnih in točnih mnenj, ki izhajajo iz osebnih izkušenj (Walker 1998) in pomagajo razumeti pomen teh izkušenj (Seidman 2006). Poglobljeni intervjuji omogočajo interakcijo in ponujajo več načinov in tehnik za pridobitev bolj poglobljenih odgovorov (Legard in drugi 2003, 141). S poglobljenimi intervjuji lahko ugotovimo tudi stališča in percepcije, ki jih z drugimi metodami ne moremo (Arskey in Knight 1999, 32).

V magistrskem delu sem poglobljene polstrukturirane intervjuje izbrala zato, ker so ti primerni takrat, ko imajo intervjuvanci omejene oziroma zgolj enkratno možnost, da izvedejo intervju, pri tem pa morajo dobiti pomembne in relevantne odgovore (Bernard 2000, 210). Prav tako pa polstrukturirani intervjuji omogočajo prilagoditev in odziv na odgovore intervjuvancev (Legard in drugi 2003, 141).

Da bi ugotovila, kakšna je percepcija vlog športnih novinark pri različnih akterjih v uredništvih, sem opravila šest poglobljenih polstrukturiranih intervjujev. Vodili sta me ključni tematski vprašanji, in sicer kakšna je percepcija vlog športnih novinark in kakšni odnosi moči vladajo v uredništvih.

Intervjuvala sem tri člane športnega uredništva na Televiziji Slovenija. To so bili športna novinarka Sanja Modrić, športni novinar Ivo Milovanović in odgovorni urednik športnega programa Miha Žibrat. Prav tako so bili moji sogovorniki tudi trije člani športnega uredništva na Planet TV, in sicer športna novinarka Milena Novak, športni novinar Damjan Medica in urednik športa Miran Tišč. Intervjuji so bili opravljeni 28. in 29. novembra 2016, vsi sogovorniki pa so se strinjali z identifikacijo v magistrskem delu.

Intervjuvance z različnimi vlogami v uredništvu sem izbrala zato, ker mi je to omogočalo pridobiti različna mnenja in stališča, prav tako pa sem lahko ugotovila, ali pri enakih

vprašanih uredniki in novinarji oziroma novinarke enako gledajo na določena dejstva. Primer je lahko tak, da določen urednik pove, da so športne novinarke v uredništvu sprejete enako kot športni novinarji. Če želim odkriti, ali to drži, me zanimajo tudi mnenja ostalih akterjev, predvsem novinark, ki so osebno vključene v situacijo.

5.2 Analiza športa v dnevno-informativnima oddajama Dnevnik in Danes

V nadaljevanju poglavja je predstavljena analiza enomesečnega spremljanja športa v osrednji informativni oddaji Dnevnik na Televiziji Slovenija in v oddaji Danes na Planet TV.

Obdobje: 1. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Sanja Modrić
- Planet TV: Damjan Medica

Tabela 5.1: Analiza športa v nedeljo, 1. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
2.	vest	nogomet	Ž/voditeljica	vest	moto GP	M/voditelj
3.	prispevek	motokros	M/poročevalec	vest	spidvej	M/voditelj
4.	prispevek	spidvej	M/poročevalec	prispevek	formula 1	M/poročevalec
5.	prispevek	formula 1	M/poročevalec	vest	košarka	M/voditelj
6.	vest	jadranje	Ž/voditeljica			
7.	vest	kolesarstvo	Ž/voditeljica			
8.	vest	košarka	Ž/voditeljica			
	Trajanje: 8 minut in 9 sekund			Trajanje: 6 minut in 15 sekund		
Σ	Prispevki:	4		Prispevki:	1	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		4	/		1	/

Analiza športa je pokazala, da so bili v osrednji informativni oddaji na TV SLO 1 pripravljene štiri novinarski prispevki in štiri nepodpisane vesti, ki jih je prebrala voditeljica. Avtorji vseh

štirih prispevkov so bili moški športni novinarji, edina vloga ženske v tej oddaji je bila voditeljska. V oddaji Danes vloge športnih novinark ni bilo zaznati, edini prispevek je pripravil moški, prav tako je moški opravljal vlogo voditelja.

Obdobje: 2. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Bojana Knez
- Planet TV: Damjan Medica

Tabela 5.2: Analiza športa v ponedeljek, 2. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	odbojka	Ž/poročevalka	prispevek	košarka	M/poročevalec
2.	vest	odbojka	Ž/voditeljica	vest	košarka	M/voditelj
3.	prispevek	namizni tenis	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
4.				vest	nogomet	M/voditelj
5.				vest	nogomet	M/voditelj
	Trajanje: 4 minute in 48 sekund			Trajanje: 5 minut in 46 sekund		
Σ	Prispevki:	2		Prispevki:	1	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		1	1		1	/

Na TV SLO 1 so ta dan prevladovala ženske novinarke. Voditeljsko vlogo je opravljal ženska, prav tako je športna novinarka opravila tudi poročevalsko vlogo, saj je pripravila enega izmed skupno dveh novinarskih prispevkov tistega dne. Poročala je o odbojki. V športnem delu oddaje Danes na Planet TV tudi tokrat ni bilo zaznati prisotnosti ženskih novinark, saj so tako voditeljsko kot poročevalsko vlogo opravljali moški.

Obdobje: 3. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Bojana Knez
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.3: Analiza športa v torek, 3. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	Ž/poročevalka
2.	vest	snooker	Ž/voditeljica	prispevek	nogomet	M/poročevalec
3.	vest	nogomet	Ž/voditeljica	vest	snooker	M/voditelj
4.	prispevek	košarka	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
5.	vest	odbojka	Ž/voditeljica	vest	košarka	M/voditelj
6.	prispevek	kajak-kanu	M/poročevalec			
	Trajanje: 7 minut in 37 sekund			Trajanje: 6 minut in 54 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	/		1	1

Analiza torkovega športnega dela informativne oddaje Dnevnik na TV SLO 1 je pokazala, da so v poročevalskih vlogah prednjačili športni novinarji, saj so pripravili vse novinarske prispevke. Vloga športne novinarke je bila zgolj voditeljska. Drugače je bilo na Planet TV, kjer so si novinarji in novinarke pripravo prispevkov razdelili. Vsak spol je bil zadolžen za en prispevek, športna novinarica je tako poročala o nogometu, in sicer o naslovu angleških nogometnih prvakov.

Obdobje: 4. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Bojana Knez
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.4: Analiza športa v sredo, 4. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
3.	prispevek	smučarski skoki	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
4.	prispevek	odbojka	Ž/poročevalka	vest	košarka	M/voditelj
5.	vest	košarka	Ž/voditeljica	prispevek	košarka	Ž/poročevalka
6.	vest	košarka	Ž/voditeljica			
	Trajanje: 7 minut in 34 sekund			Trajanje: 6 minut in 15 sekund		
∑	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	1		1	1

Voditeljsko vlogo je na TV SLO 1 tudi tokrat opravljala ženska, pri poročevalski vlogi pa so kot v preteklih dneh prevladovali moški. Izmed štirih novinarskih prispevkov se je športna novinarka podpisala le pod enega, in sicer je poročala o odbojki. Na Planet TV je po en prispevek pripravil tako novinar kot novinarka, ki je poročala o dogajanju na košarkarskih igriščih.

Obdobje: 5. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Sanja Modrić
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.5: Analiza športa v četrtek, 5. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
3.	vest	nogomet	Ž/voditeljica	vest	nogomet	M/voditelj
4.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	prispevek	tek	M/poročevalec
5.	vest	formula 1	Ž/voditeljica			
6.	vest	odbojka	Ž/voditeljica			
7.	vest	jadranje	Ž/voditeljica			
	Trajanje: 7 minut in 43 sekund			Trajanje: 6 minut in 7 sekund		
∑	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	/		2	/

V četrtkovem športnem delu oddaje Dnevnik je imela športna novinarka Sanja Modrić voditeljsko vlogo. Napovedovala je prispevke, ki so jih za takratno oddajo pripravili njeni moški kolegi, in brala nedefinirane vesti. Na Planet TV ni bilo zaznane nobene vloge športnih novinark, saj so tako voditeljsko kot poročevalsko vlogo opravljali novinarji.

Obdobje: 6. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Sanja Modrić
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.6: Analiza športa v petek, 6. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	prispevek	smučarski	Ž/poročevalka

					skoki	
2.	prispevek	smučarski skoki	Ž/poročevalka	prispevek	nogomet	M/poročevalec
3.	vest	nogomet	Ž/voditeljica	prispevek	košarka	M/poročevalec
4.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	kolesarstvo	Ž/voditeljica
5.	vest	hokej	Ž/voditeljica			
6.	vest	košarka	Ž/voditeljica			
7.	vest	veslanje	Ž/voditeljica			
Trajanje: 7 minut in 26 sekund			Trajanje: 6 minut in 41 sekund			
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	3	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		2	1		2	1

Šestega maja v obeh analiziranih oddajah voditeljsko vlogo opravljata športni novinarki. Pri poročevalski vlogi pa so novinarke tudi tokrat manjšinsko zastopane. Na TV SLO 1 je enega izmed skupno treh novinarskih prispevkov pripravila ženska športna novinarka, na Planet TV pa prav tako enega izmed skupno dveh prispevkov. V obeh primerih pa sta novinarki poročali o smučarskih skokih.

Obdobje: 7. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Kovšca
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.7: Analiza športa v soboto, 7. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	vest	nogomet	M/voditelj	prispevek	tek	M/poročevalec

4.	vest	rokomet	M/voditelj	vest	košarka	Ž/voditeljica
5.	vest	rokomet	M/voditelj	prispevek	košarka	Ž/poročevalka
6.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec			
7.	vest	moto GP	M/voditelj			
8.	prispevek	smučarski skoki	M/poročevalec			
Trajanje: 8 minut in 48 sekund			Trajanje: 7 minut in 22 sekund			
Σ	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		4	/		1	1

Z analizo športa v dnevno-informativni oddaji Dnevnik sem ugotovila, da športne novinarke ta dan v njej niso zastopane, niti kot poročevalke niti kot novinarke. Skupno so bili predvajani štiri prispevki, avtorji vseh pa so moški. V oddaji Danes na Planet TV so imele ženske več vlog, Irma Kopič je namreč opravljala voditeljsko vlogo, obenem pa je ena športna novinarica pripravila tudi novinarski prispevek o košarki.

Obdobje: 8. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Kovšca
- Planet TV: Irma Kopič

Tabela 5.8: Analiza športa v nedeljo, 8. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
2.	vest	nogomet	M/voditelj	prispevek	nogomet	M/poročevalec
3.	prispevek	motokros	M/poročevalec	prispevek	alpsko smučanje	M/poročevalec
4.	prispevek	veslanje	M/poročevalec	vest	motokros	Ž/voditeljica

5.	vest	kolesarstvo	M/voditelj	vest	moto GP	Ž/voditeljica
6.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	vest	košarka	Ž/voditeljica
7.	vest	moto GP	M/voditelj			
8.	ves	konjske dirke	M/voditelj			
9.	vest	atletika	M/voditelj			
Trajanje: 9 minut in 26 sekund			Trajanje: 7 minut in 3 sekunde			
Σ	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		4	/		2	/

Tudi analiza nedeljske izdaje športa na obeh televizijah z dne 8. maja 2016 je pokazala skromno zastopanost športnih novinarj. Edina ugotovitev tega dne je ta, da je v oddaji Danes voditeljsko vlogo opravljala športna novinarka, oba prispevka pa sta pripravila moška novinarja. Na TV SLO 1 pa je bil celoten šport v znamenju novinarjev.

Obdobje: 9. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Gregor Peternel
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.9: Analiza športa v ponedeljek, 9. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	motokros	M/poročevalec
2.	prispevek	košarka	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
3.	vest	košarka	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
4.	vest	odbojka	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
5.	prispevek	smučarski skoki	Ž/poročevalka	vest	tenis	Ž/voditeljica

6.	vest	nogomet	M/voditelj	vest	tenis	Ž/voditeljica
7.	vest	tenis	M/voditelj			
8.	vest	tenis	M/voditelj			
9.	vest	košarka	M/voditelj			
Trajanje: 7 minut in 50 sekund			Trajanje: 6 minut			
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		2	1		2	/

Izmed skupno treh novinarskih prispevkov o športu na TV SLO 1 je pri enem poročevalsko vlogo prevzela športna novinarka, ki je tokrat poročala o smučarskih skokih. Na Planet TV pa je analiza pokazala zgolj voditeljsko vlogo športnih novinark, medtem ko sta bila oba prispevka pripravljena s strani moških športnih novinarjev.

Obdobje: 10. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Gregor Peternel
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.10: Analiza športa v torek, 10. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	Ž/poročevalka
2.	prispevek	rokomet	M/poročevalec	vest	smučarski skoki	M/voditelj
3.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	prispevek	alpsko smučanje	M/poročevalec
4.	vest	košarka	M/voditelj	vest	košarka	M/voditelj
5.	prispevek	odbojka	Ž/poročevalka	vest	tenis	M/voditelj
6.	vest	odbojka	M/voditelj			

7.	vest	nogomet	M/voditelj			
	Trajanje: 7 minut in 44 sekund			Trajanje: 6 minut in 29 sekund		
Σ	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	1		1	1

V torkovem športnem pregledu sta voditeljsko vlogo na obeh televizijah prevzela novinarja. Na TV SLO 1 so bili v oddaji štirje športni prispevki, enega od teh je pripravila športna novinarka, ki je v njem poročala o dogajanju z odbojcarskega parketa. V oddaji Danes so pripravili dva prispevka. Analiza je pokazala, da sta bila spola pri pripravi prispevkov enakomerno zastopana, športna novinarka je tako poročala o nogometu.

Obdobje: 11. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Gregor Peternel
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.11: Analiza športa v sredo, 11. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
3.	vest	nogomet	M/voditelj	prispevek	atletika	Ž/poročevalka
4.	prispevek	košarka	Ž/poročevalka	vest	košarka	M/voditelj
5.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec			
	Trajanje: 7 minut in 48 sekund			Trajanje: 6 minut in 11 sekund		
Σ	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	1		1	1

Analiza je pokazala, da so bili na TV SLO 1 pripravljene skupno štiri novinarski prispevki. Enega od teh je pripravila športna novinarka, ki je v tem primeru poročala o košarki. Na Planet TV sta bila na ta dan pripravljena dva novinarska prispevka, tudi tam pa je bila avtorica enega ženska. Poročala je o kraljici športov, torej atletiki. Na obeh televizijah sta imela voditeljsko vlogo športna novinarja.

Obdobje: 12. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Saša Jerkovič
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 12: Analiza športa v četrtek, 12. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	vest	alpsko smučanje	M/voditelj	vest	nogomet	M/voditelj
3.	prispevek	rokomet	M/poročevalec	prispevek	alpsko smučanje	M/poročevalec
4.	vest	rokomet	M/voditelj	vest	rokomet	M/voditelj
5.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec			
6.	vest	tenis	M/voditelj			
	Trajanje: 8 minut in 48 sekund			Trajanje: 6 minut in 36 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	/		2	/

Pregled oddaj z 12. maja 2016 je pokazal, da so tako v voditeljski kot poročevalski vlogi dominirali športni novinarji, saj so bili ti avtorji vseh treh prispevkov na TV SLO 1 in obeh prispevkov na Planet TV.

Obdobje: 13. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Saša Jerkovič
- Planet TV: Milena Novak

Tabela 5.13: Analiza športa v petek, 13. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	formula 1	M/poročevalec
2.	prispevek	kolesarstvo	Ž/poročevalka	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	vest	tenis	M/voditelj	vest	košarka	Ž/voditeljica
4.	vest	olimpijske igre	M/voditelj	prispevek	triatlon	Ž/poročevalka
5.	prispevek	plavanje	Ž/poročevalka	vest	nogomet	Ž/voditeljica
6.	vest	nogomet	M/voditelj			
	Trajanje: 7 minut in 50 sekund			Trajanje: 6 minut in 49 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		1	2		1	1

Pri analizi trinajstega dne se je na TV SLO 1 prvič zgodilo, da so športne novinarke pripravile več novinarskih prispevkov kot moški. Skupno so bili ta dan predvajani trije prispevki, dva od teh sta pripravili športni novinarke, ki sta poročali o koledarstvu in plavanju. Pregled oddaje na Planet TV pa je pokazal, da je voditeljsko vlogo opravila ženska, prav tako je enega od dveh novinarskih prispevkov pripravila športna novinarka, ki je poročala o triatlonu.

Obdobje: 14. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Hudomalj
- Planet TV: Milena Novak

Tabela 5.14: Analiza športa v soboto, 14. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	vest	nogomet	M/voditelj	prispevek	motokros	M/poročevalec
4.	prispevek	kajak-kanu	Ž/poročevalka	vest	košarka	Ž/voditeljica
5.	prispevek	motokros	M/poročevalec	vest	košarka	Ž/voditeljica
6.	vest	kolesarstvo	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
7.	vest	formula 1	M/voditelj			
	Trajanje: 8 minut in 58 sekund			Trajanje: 7 minut in 45 sekund		
∑	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	1		2	/

Voditeljsko vlogo športnega pregleda dneva v oddaji Danes na Planet TV je tudi tokrat opravila športna novinarka. Sicer pa so pri pripravi prispevkov na Planet TV prednjačili moški, ki so pripravili oba prikazana prispevka. V športni oddaji v Dnevniku na TV SLO 1 so bili predvajani štirje novinarski prispevki. Tri izmed njih so pripravili moški, pod enega pa se je podpisala ženska, ki je poročala o športu na divjih vodah, in sicer o kajak-kanuju.

Obdobje: 15. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Hudomalj
- Planet TV: Milena Novak

Tabela 5.15: Analiza športa v nedeljo, 15. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	kajak-kanu	Ž/poročevalka	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	vest	kolesarstvo	Ž/voditeljica
3.	prispevek	motokros	M/poročevalec	prispevek	motokros	M/poročevalec
4.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	formula 1	Ž/voditeljica
5.	prispevek	formula 1	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
6.				vest	nogomet	Ž/voditeljica
	Trajanje: 9 minut in 53 sekund			Trajanje: 7 minut in 56 sekund		
Σ	Prispevki:	5		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		4	1		2	/

Na TV SLO 1 sem pri analizi tistega dne zaznala vlogo ženske kot poročevalke. Predvajanih je bilo pet prispevkov, enega je pripravila športna novinarka, ki je tudi tokrat poročala o kajak-kanuju. Obratno je bilo na Planet TV, kjer novinarke kot poročevalke niso bile prisotne, Milena Novak je opravljala le voditeljsko vlogo.

Obdobje: 16. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Kovšca
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.16: Analiza športa v ponedeljek, 16. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	motokros	M/poročevalec
2.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica

3.	prispevek	motokros	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
4.	vest	plavanje	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
5.	vest	košarka	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
6.				vest	košarka	Ž/voditeljica
7.				vest	košarka	Ž/voditeljica
Trajanje: 7 minut in 59 sekund			Trajanje: 6 minut in 27 sekund			
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	1	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	/		1	/

Na TV SLO 1 je bilo kot v večini prejšnjih dni tudi tokrat pripravljenih več športnih novinarskih prispevkov. Skupno so bili prikazani trije prispevki, avtorji vseh so bili moški. Na Planet TV je bil predvajan zgolj en novinarski prispevek, tudi tega pa je pripravil športni novinar. Edina zaznana ženska vloga je bila voditeljska, in sicer v oddaji Danes na Planet TV.

Obdobje: 17. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Kovšca
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.17: Analiza športa v torek, 17. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	vest	plavanje	M/voditelj	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec
2.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	prispevek	smučarski teki	Ž/poročevalka
3.	vest	hokej	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
4.	prispevek	smučarski teki	Ž/poročevalka	prispevek	formula 1	M/poročevalec
5.	prispevek	atletika	Ž/poročevalka			

6.	vest	nogomet	M/voditelj			
	Trajanje: 7 minut in 8 sekund			Trajanje: 6 minut in 12 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	3	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		1	2		2	1

Analiza športa na TV SLO 1 je pokazala, da so imele športne novinarke tokrat vidnejšo vlogo, pripravile so namreč dva od skupno treh novinarskih prispevkov. Področje poročanja so bili smučarski teki in atletika. Tudi na Planet TV se je pod prispevek o smučarskih tekih podpisala ženska. Na komercialni televiziji so bili skupno pripravljene trije prispevki. Voditeljsko vlogo na Planet TV je opravljala Irma Kopic.

Obdobje: 18. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Kovšca
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.18: Analiza športa v sredo, 18. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
3.	vest	plavanje	M/voditelj	prispevek	alpsko smučanje	M/poročevalec
4.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec			
5.	prispevek	hokej	M/poročevalec			
	Trajanje: 7 minut in 32 sekund			Trajanje: 5 minut in 55 sekund		
Σ	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		4	/		2	/

Tokratna športna pregleda dneva sta bila pretežno v moški domeni. Na TV SLO 1 so voditeljske in poročevalske vloge prevzeli moški športni novinarji. Ti so pripravili vse štiri novinarske prispevke. Tudi na Planet TV sta oba novinarska prispevka pripravila moška, voditeljska vloga pa je ostala v ženskih rokah.

Obdobje: 19. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Urban Laurenčič
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.19: Analiza športa v četrtek, 19. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	vest	plavanje	M/voditelj	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	vest	taekwondo	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	prispevek	alpsko smučanje	M/poročevalec
4.	prispevek	hokej	Ž/poročevalka	vest	košarka	Ž/voditeljica
5.	prispevek	zimski športi	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
6.	prispevek	nogomet	M/poročevalec			
7.	vest	kajak-kanu	M/voditelj			
	Trajanje: 7 minut in 49 sekund			Trajanje: 6 minut in 42 sekund		
Σ	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	1		2	/

V Dnevniku na TV SLO 1 so bile športne novinarke v poročevalski vlogi tudi tokrat manjšinsko zastopane. Od skupno štirih prispevkov je le enega pripravila športna novinarica.

V tem primeru je poročala o hokejskem dogajanju. V oddaji Danes ženske v poročevalski vlogi ni bilo, opravljala pa je voditeljsko vlogo.

Obdobje: 20. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Urban Laurenčič
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.20: Analiza športa v petek, 20. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	vest	plavanje	M/voditelj	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec
2.	vest	kolesarstvo	M/voditelj	prispevek	zimski športi	Ž/poročevalka
3.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	prispevek	spidvej	M/poročevalec
4.	prispevek	smučarski skoki	M/poročevalec			
5.	vest	atletika	M/voditelj			
6.	vest	reli	M/voditelj			
7.	vest	hokej	M/voditelj			
8.	vest	košarka	M/voditelj			
9.	vest	tenis	M/voditelj			
	Trajanje: 7 minut in 33 sekund			Trajanje: 6 minut in 9 sekund		
Σ	Prispevki:	2		Prispevki:	3	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		2	/		2	1

Na TV SLO 1 20. maja 2016 športne novinarke niso opravljele ne poročevalske ne voditeljske vloge. Drugače je bilo na Planet TV, kjer je enega od treh prispevkov pripravila ženska. V njem je poročala o sprejemu zimskih športnikov.

Obdobje: 21. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Bojana Knez
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.21: Analiza športa v soboto, 21. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	plavanje	Ž/poročevalka	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	vest	nogomet	Ž/voditeljica	vest	atletika	M/voditelj
3.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	tenis	M/voditelj
4.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec			
5.	vest	kolesarstvo	Ž/voditeljica			
6.	vest	maraton	Ž/voditeljica			
7.	vest	reli	Ž/voditeljica			
8.	prispevek	plavanje	Ž/poročevalka			
	Trajanje: 9 minut in 56 sekund			Trajanje: 5 minut in 30 sekund		
Σ	Prispevki:	4		Prispevki:	1	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		2	2		1	/

Šport v oddaji Dnevnik je bil ta dan bolj enakomerno zastopan s strani športnih novinark in novinarjev. Skupno štirje prispevki so bili polovično razdeljeni med oba spola. Športni novinarki sta v obeh prispevkih poročali o dogajanju v bazenih, torej o plavanju. Tudi voditeljska vloga je bila v ženski domeni. Drugače je bilo v oddaji Danes, kjer so voditeljsko in poročevalsko vlogo opravljali moški novinarji.

Obdobje: 22. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Bojana Knez
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.22: Analiza športa v nedeljo, 22. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	vest	plavanje	Ž/voditeljica	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	pogovor v studiu	nogomet	Ž/voditeljica	prispevek	nogomet	Ž/poročevalka
3.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
4.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	M/voditelj
5.	vest	kolesarstvo	Ž/voditeljica	vest	moto GP	M/voditelj
6.	vest	moto GP	Ž/voditeljica	vest	reli	M/voditelj
7.	vest	reli	Ž/voditeljica			
8.	vest	veslanje	Ž/voditeljica			
	Trajanje: 10 minut in 35 sekund			Trajanje: 7 minut in 49 sekund		
Σ	Prispevki:	2		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		2	/		1	1

Vloga športnih novinark na TV SLO 1 je bila v oddaji voditeljska. Poleg napovedi prispevkov in branja vesti je voditeljica v tej oddaji moderirala tudi pogovor z gostom v studiu, ki je komentiral končano sezono slovenskega nogometnega prvenstva. Na Planet TV pa je bila novinarka avtorica enega od skupno dveh novinarskih prispevkov. Poročala je o nogometu, saj je v prispevku zbrala odzive navijačev po koncu nogometne sezone.

Obdobje: 23. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Hudomalj
- Planet TV: Milena Novak

Tabela 5.23: Analiza športa v ponedeljek, 23. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	vest	nogomet	M/voditelj	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	vest	rokomet	M/voditelj	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec
4.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	vest	košarka	Ž/voditeljica
5.	prispevek	hokej	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
6.	vest	tenis	M/voditelj			
	Trajanje: 7 minut in 18 sekund			Trajanje: 6 minut in 20 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	/		2	/

Z analizo sem ugotovila, da je bila edina vloga športnih novinarok 23. maja v oddaji Danes na Planet TV voditeljska. V oddaji Dnevnik pa so voditeljsko in poročevalsko vlogo opravljali športni novinarji.

Obdobje: 24. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Hudomalj
- Planet TV: Milena Novak

Tabela 5.24: Analiza športa v torek, 24. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	rokomet	M/poročevalec	prispevek	alpsko smučanje	Ž/poročevalka
2.	vest	nogomet	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	vest	hokej	M/voditelj	vest	košarka	Ž/voditeljica
4.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	prispevek	motokros	M/poročevalec
5.	vest	nogomet	M/voditelj	vest	rokomet	Ž/voditeljica
6.	prispevek	nogomet	M/poročevalec			
7.	vest	tenis	M/voditelj			
	Trajanje: 7 minut in 32 sekund			Trajanje: 6 minut in 23 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	/		1	1

Tudi 24. maja na TV SLO 1 ženske športne novinarke niso imele posebne vloge. Vse prispevke so pripravili njihovi moški kolegi, tudi voditelj je bil moški. Situacija je bila drugačna na Planet TV. Tam je voditeljsko delo opravljala ženska, športna novinarica pa je bila avtorica tudi enega od skupno dveh novinarskih prispevkov. V tem primeru je pripravila prispevek o alpskem smučanju.

Obdobje: 25. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Hudomalj
- Planet TV: Milena Novak

Tabela 5.25: Analiza športa v sredo, 25. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	plavanje	M/poročevalec
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
4.	vest	tenis	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
5.	vest	atletika	M/voditelj	vest	formula 1	Ž/voditeljica
6.				vest	košarka	Ž/voditeljica
	Trajanje: 7 minut in 2 sekundi			Trajanje: 6 minut in 20 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	1	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	/		1	/

Enako kot pretekli dan so tudi tokrat na TV SLO 1 vse naloge v športnem pregledu dneva opravili športni novinarji. Na Planet TV je edini prispevek prav tako pripravil moški, edina razlika med televizijama je bila ta, da je na Planet TV voditeljsko nalogo prevzela športna novinarka.

Obdobje: 26. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Saša Jerkovič
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.26: Analiza športa v četrtek, 26. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	smučarski skoki	Ž/poročevalka	prispevek	nogomet	M/poročevalec

2.	vest	nogomet	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
4.	vest	košarka	M/voditelj	prispevek	nogomet	Ž/poročevalka
5.	vest	plavanje	M/voditelj	vest	motokros	Ž/voditeljica
6.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
7.	vest	nogomet	M/voditelj			
Trajanje: 8 minut in 29 sekund			Trajanje: 6 minut in 44 sekund			
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		2	1		1	1

Analiza športa v oddaji Dnevnik na TV SLO 1 je pokazala, da so bili ta dan predvajani trije prispevki. Avtorica enega, s področja smučarskih skokov, je bila športna novinarka. Tudi v oddaji Danes je en športni prispevek od skupno dveh pripravila ženska. V njem se je dotaknila nogometa. Sicer pa je tudi voditeljsko vlogo na komercialni televiziji opravljala ženska.

Obdobje: 27. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Saša Jerkovič
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.27: Analiza športa v petek, 27. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	vest	tenis	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
3.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	prispevek	košarka	Ž/poročevalka
4.	vest	košarka	M/voditelj	vest	košarka	Ž/voditeljica
5.	prispevek	košarka	Ž/poročevalka			
Trajanje: 7 minut in 42 sekund			Trajanje: 6 minut in 11 sekund			
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	

	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		2	1		1	1

Javna televizija je 27. maja 2016 v osrednji informativni oddaji predvajala tri športne novinarske prispevke. V prispevku o košarki je imela poročevalsko vlogo športna novinarka. Tako je bilo tudi na Planet TV, saj je novinarka v enem od skupno dveh prispevkov poročala o košarki. Ta dan je bila športna novinarka zadolžena tudi za voditeljsko vlogo.

Obdobje: 28. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Gregor Peternel
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.28: Analiza športa v soboto, 28. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec
2.	vest	nogomet	M/voditelj	prispevek	rokomet	M/poročevalec
3.	vest	nogomet	M/voditelj	vest	rokomet	Ž/voditeljica
4.	vest	veslanje	M/voditelj	vest	košarka	Ž/voditeljica
5.	vest	rokomet	M/voditelj	vest	formula 1	Ž/voditeljica
6.	prispevek	rokomet	M/poročevalec			
7.	vest	rokomet	M/voditelj			
8.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec			
9.	vest	formula 1	M/voditelj			
10.	vest	plavanje	M/voditelj			
	Trajanje: 8 minut in 58 sekund			Trajanje: 6 minut in 46 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		3	/		2	/

28. maja na TV SLO 1 v osrednji informativni oddaji športne novinarke niso opravljale ne voditeljske ne poročevalske vloge. Tudi na Planet TV so bili poročevalci športni novinarji, nalogo voditeljice pa je opravljala ženska novinarica.

Obdobje: 29. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Gregor Peternel
- Planet TV: Irma Kopic

Tabela 5.29: Analiza športa v nedeljo, 29. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	vest	nogomet	Ž/voditeljica
2.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
3.	vest	rokomet	M/voditelj	vest	nogomet	Ž/voditeljica
4.	prispevek	motokros	M/poročevalec	vest	motokros	Ž/voditeljica
5.	vest	formula 1	M/voditelj	prispevek	formula 1	M/poročevalec
6.	prispevek	kolesarstvo	M/poročevalec	vest	košarka	Ž/voditeljica
7.	vest	gimnastika	M/voditelj			
8.	vest	košarka	M/voditelj			
	Trajanje: 9 minut in 20 sekund			Trajanje: 7 minut in 12 sekund		
∑	Prispevki:	4		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		4	/		2	/

Z analizo sem ugotovila, da so bili vsi štirje novinarski prispevki na javni televiziji in oba na komercialni televiziji pripravljena s strani športnih novinarjev. Edina vloga, ki so jo imele športne novinarke ta dan, je bilo opravljanje voditeljske vloge na Planet TV.

Obdobje: 30. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Kovšca
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.30: Analiza športa v ponedeljek, 30. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	vest	nogomet	M/voditelj	prispevek	hokej	Ž/poročevalka
2.	vest	nogomet	M/voditelj	vest	nogomet	M/voditelj
3.	prispevek	hokej	Ž/poročevalka	vest	nogomet	M/voditelj
4.	vest	judo	M/voditelj	prispevek	Indy car	M/poročevalec
5.	prispevek	rokomet	M/poročevalec			
6.	vest	rokomet	M/voditelj			
7.	prispevek	gimnastika	Ž/poročevalka			
8.	vest	tenis	M/voditelj			
	Trajanje: 8 minut in 13 sekund			Trajanje: 6 minut in 12 sekund		
Σ	Prispevki:	3		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		1	2		1	1

V športu v oddaji Dnevnik sta športni novinarki pripravili dva od skupno treh novinarskih prispevkov. Prispevka sta se navezovala na hokej in gimnastiko. V oddaji Danes sta bila pripravljena dva televizijska prispevka, ki sta bila enakomerna razdeljena med oba spola. Športna novinarka je, tako kot na javni televiziji, poročala o hokeju.

Obdobje: 31. maj 2016

Voditelj/-ica:

- TV SLO 1: Tomaž Kovšca
- Planet TV: Miran Tišič

Tabela 5.31: Analiza športa v torek, 31. maja 2016

	TV SLO 1			PLANET TV		
	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke	Struktura oddaje	Področje	Vloga novinarja/-ke
1.	prispevek	nogomet	M/poročevalec	prispevek	nogomet	M/poročevalec
2.	prispevek	rokomet	Ž/poročevalka	prispevek	košarka	M/poročevalec
3.	vest	košarka	M/voditelj	vest	deskanje na vodi	M/voditelj
4.	vest	košarka	M/voditelj	vest	dvigovanje uteži	M/voditelj
5.	vest	deskanje na vodi	M/voditelj			
	Trajanje: 7 minut in 35 sekund			Trajanje: 6 minut in 7 sekund		
Σ	Prispevki:	2		Prispevki:	2	
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		1	1		2	/

Zadnji dan analiziranih oddaj v osrednjih informativnih oddajah je pokazal, da so se v voditeljski vlogi na obeh televizijah znašli športni novinarji. Na komercialni televiziji so tudi oba prispevka pripravili moški. Na javni televiziji sta bila prav tako dva novinarska prispevka, vendar je bila avtorica enega športna novinarka. Ta je namreč poročala o rokometu.

5.3 Rezultati kritične diskurzivne analize

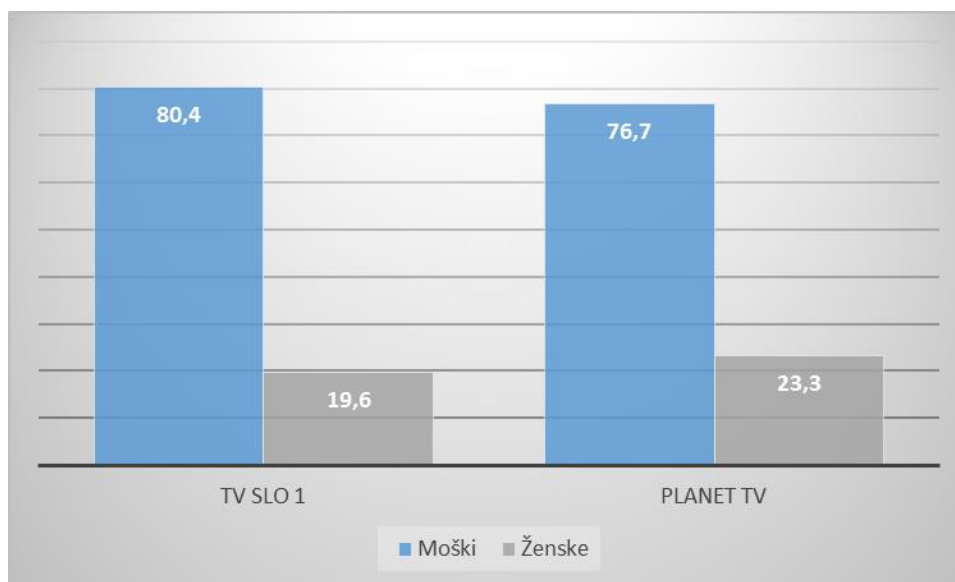
5.3.1 Analiza vloge športnih novinarj in novinark v oddajama Dnevnik in Danes

Pri ugotavljanju vloge športnih novinarj in novinark iz enomesečnega spremljanja športa v Dnevniku na Televiziji Slovenija in v oddaji Danes na Planet TV sem uporabila avtorske prispevke, ki so jih pripravili bodisi športni novinarji bodisi športne novinarke. V spodnji tabeli sem predstavila rezultate skupnega števila vseh novinarskih prispevkov in jih razdelila po spolu, v grafikonu pa so deleži novinarskih prispevkov, ki so jih pripravile športne novinarke in športni novinarji.

Tabela 5.32: Novinarski prispevki na TV SLO 1 in Planet TV, razdeljeni po spolu

	TV SLO 1		PLANET TV			
Σ	Prispevki:	102	Prispevki:	60		
	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž	Razdelitev prispevkov po spolu:	M	Ž
		82	20		46	14

Grafični prikaz 5.1: Poročevalska vloga na TV SLO 1 in Planet TV, razdeljena po spolu

Grafični prikaz 1 prikazuje razmerje med deležema novinarskih prispevkov, ki so jih na obeh televizijah pripravili športni novinarji in novinark. V obdobju od 1. do 31. maja 2016 sta bila v športu v osrednji informativni oddaji Dnevnik na TV SLO 1 skupno predvajana 102 prispevka. Od tega so jih ženske športne novinarke pripravile 20, kar znaša 19,6 %. Moški športni novinarji so pripravili preostalih 82 prispevkov, torej 80,4 %. V enakem obdobju je

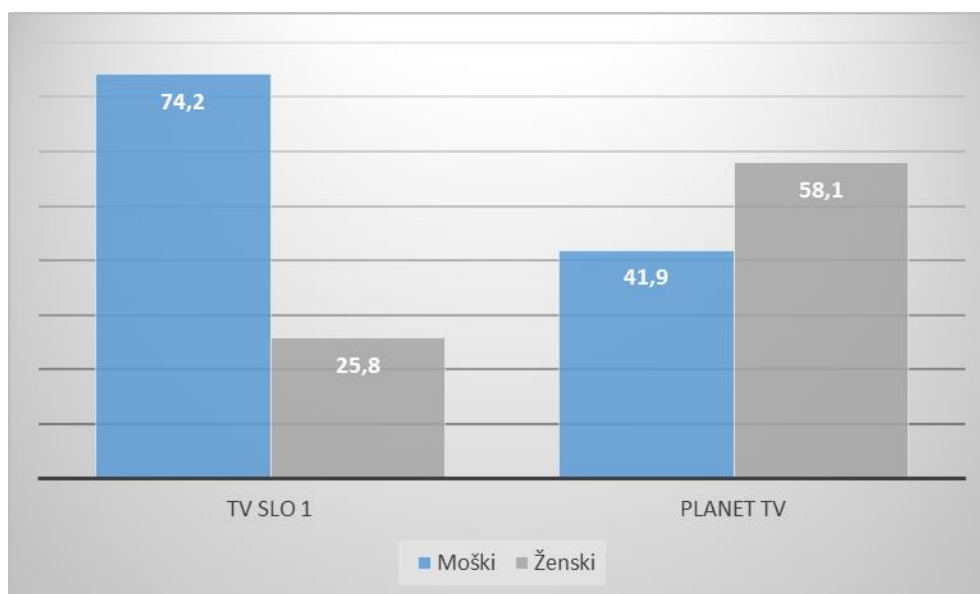
bilo v športu v osrednji informativni oddaji Danes na Planet TV predvajanih 60 novinarskih prispevkov. Ženske športne novinarke so jih pripravile 14, to je 23,3 %, medtem ko so jih moški športni novinarji pripravili 76,7 %. Analiza torej kaže, da je v analiziranem obdobju delež športnih poročevalk na obeh televizijah precej nižji od deleža športnih poročevalcev. Na Televiziji Slovenija delež znaša slabo petino, medtem ko na Planet TV slabo četrtino.

Posebej sem analizirala tudi, kolikokrat so se maja 2016 v voditeljski vlogi znašle športne novinarke in kolikokrat športni novinarji. Rezultati so predstavljeni v spodnji tabeli in grafikonu.

Tabela 5.33: Voditeljska vloga na TV SLO 1 in Planet TV, razdeljena po spolu

	TV SLO 1			PLANET TV		
Σ	Obdobje:	31 dni		Obdobje:	31 dni	
	Voditeljska vloga	M	Ž	Voditeljska vloga	M	Ž
	po spolu:	23	8	po spolu:	13	18

Grafični prikaz 5.2: Delež voditeljskih vlog na TV SLO 1 in Planet TV, razdeljenih po spolu

V grafičnem prikazu 2 vidimo odstotne deleže voditeljskih vlog športnih novinarjev in novinarok. Šport v osrednji oddaji Dnevnik na Televiziji Slovenija so osem dni (25,8 %) vodile športne novinarke, ostalih 23 dni (74,2 %) pa športni novinarji. Na Planet TV so šport v osrednji informativni oddaji Danes športne novinarke vodile 18 dni (58,1%), športni novinarji pa 13 dni (41,9%). Na Televiziji Slovenija so se v voditeljski vlogi izmenjevali štiri športni

novinarji in dve športni novinarki, na Planet TV pa sta vlogo voditeljev opravljala dva športna novinarja in dve športni novinarki. Kot sem ugotovila iz analize, so se na Planet TV v maju 2016 ženske večkrat znašle v voditeljski vlogi, delež je več kot 50 %. Na Televiziji Slovenija pa delež ženskih voditeljic predstavlja zgolj četrtino.

5.3.2 Analiza področij poročanja športnih novinark v oddajama Dnevnik in Danes

Z analizo sem ugotavljala tudi, o katerih športnih področjih športne novinarke najpogosteje poročajo. Spodnji tabeli prikazujeta rezultate analize področij poročanja športnih novinark na Televiziji Slovenija in Planet TV.

Tabela 5.34: Področja poročanja športnih novinark na TV SLO

TV SLO 1	Σ
odbojka	3
smučarski skoki	3
plavanje	3
košarka	2
kajak-kanu	2
hokej	2
rokomet	1
gimnastika	1
atletika	1
kolesarstvo	1
smučarski teki	1

Analiza novinarskih prispevkov, ki so jih opravile športne novinarke v športu v osrednji informativni oddaji Dnevnik na Televiziji Slovenija, je pokazala, da so novinarke poročale o 11 različnih športnih panogah. Največkrat so poročale o odbojki, plavanju in smučarskih skokih. Ti športi so se pojavili v treh novinarskih prispevkih. Po dva novinarska prispevka sta bila namenjena košarki, hokeju in športu na divjih vodah – kajak-kanuju. Po enkrat so športne novinarke pripravile prispevke o rokometu, gimnastiki, atletiki, kolesarstvu in smučarskih tekih.

Tabela 5.35: Področja poročanja športnih novinarik na Planet TV

PLANET TV	Σ
nogomet	4
košarka	3
hokej	1
alpsko smučanje	1
smučarski skoki	1
atletika	1
triatlon	1
smučarski teki	1
zimski športi	1

V športnem delu oddaje Danes na Planet TV so športne novinarke poročale o devetih različnih športnih panogah. Največkrat so novinarke pokrivalo področje nogometa, in sicer štirikrat, sledi košarka, ki se je pojavila v treh prispevkih. Po enkrat pa so športne novinarke poročale o hokeju, smučarskih skokih, atletiki, triatlonu, smučarskih tekih in na splošno o zimskih športih.

Če primerjam področja poročanja športnih novinarik obeh televizij, ugotovim, da so športne novinarke na Televiziji Slovenija poročale o več različnih športnih panogah. V prispevkih se je pojavilo 11 športov, medtem ko na Planet TV 9. Določeni športi so se pojavili v prispevkih z obeh televizij. To so košarka, smučarski skoki, smučarski teki, atletika in hokej. Na Planet TV so poleg omenjenih športne novinarke poročale še o nogometu, triatlonu, alpskem smučanju in na splošno o zimskih športih. Na Televiziji Slovenija pa so se kot teme poročanja pojavile še odbojka, kolesarstvo, plavanje, kajak-kanu, gimnastika in rokomet.

5.4 Percepcija vlog športnih novinark v športnih uredništvih

5.4.1 Spolna razdelitev uredništev

Športne novinarki so prisotne tako v športnem uredništvu Televizije Slovenija kot Planet TV. Na javni televiziji športno uredništvo sestavlja več članov kot na komercialni. Odgovorni urednik športnega programa na TV SLO Miha Žibrat pravi: *»Mislim, da so pri nas ženske v večini /.../«* (Žibrat, intervju, 28. november 2016). Miran Tišič, urednik športa na Planet TV, pa trdi: *»Na športu, če štejemo zraven še internet, nas je šest, nič več. Štiri proti dve pa vodimo fantje.«* (Tišič, intervju, 29. november 2016).

Število športnih novinark se skozi leta povečuje, kar priznavajo tudi intervjuvanci. Ivo Milovanovič, novinar Televizije Slovenija, o vstopu žensk v areno športnega novinarstva pravi: *»Ko sem bil jaz urednik, praktično nisem imel v uredništvu nobene punce, ni bilo nobenega interesa. Zadnje čase pa je očitno fakulteta izbruhnila s številnimi ženskami, ki so si poiskale življenjski prostor tudi v športu /.../«* (Milovanovič, intervju, 29. november 2016). S tem se strinja tudi Žibrat, ki vzroke za to, da je športno novinarstvo tradicionalno veljalo za moško področje, vidi v zgodovini: *»Že Pierre de Coubertin je najprej za olimpijske igre rekel, da ženske ne sodijo tja /.../, tako je najbrž logično, da so bili prvi, ki so se ukvarjali s športnim novinarstvom, moški. Res pa je, da se je to počasi spreminjalo /.../«* (intervju, 28. november 2016). Sanja Modrić, novinarka na Televiziji Slovenija, se je tako morala pri odločitvi za poklic športne novinarki soočiti tudi s stereotipi: *»Ko sem se jaz šele odločala za ta študij, so bile reakcije ljudi okoli mene, da je to nekako moški poklic, in da kaj pa ženska ve o športu /.../«* (intervju, 28. november 2016). Vendar pa intervjuvanci menijo, da se tovrstna prepričanja počasi rušijo. *»Včasih si ženske niso upale iti iz okvirjev, ki so jih imele. V glavi so imele nek pravilnik in so mislile, da se ga morajo držati. Mož je na kavču pred televizijo in gleda tekmo, jaz moram biti pa v kuhinji in pripraviti kosilo. Mislim, da se je ta meja, ki je bila visoka in zelo trdna, že totalno porušila, in smo si enakopravni v vseh stvareh, tudi v športnem novinarstvu in spremljanju športa /.../«* pravi Milena Novak, športna novinarka na Planet TV (intervju, 28. november 2016).

5.4.2 Vloge in naloge športnih novinark v uredništvu

Tako Tišič kot Žibrat zatrjujeta, da se pri razdelitvi delovnih nalog in pri zaposlovanju ne ozirata na spol posameznega novinarja. Urednik TV SLO meni: *»/.../ Enako so sposobne ženske kot moški in enake naloge so jim dodeljene. Mislim, da jih tudi enako dobro opravljajo.«* (Žibrat, intervju, 28. november 2016). Tišič o delovnih praksah na Planet TV pravi: *»/.../ Praviloma se (novinarji) sami javljajo za zgodbe in vsak dela tisto, kar si želi*

delati. Če jaz ocenim, da je to sprejemljivo za naš program.» (Tišič, intervju, 29. november 2016).

Modrićeva meni, da imajo novinarji in novinarki enako vlogo v uredništvu *»/.../ razen, ko pridemo do nogometa in nekih takih športov, kjer je pa še vedno pretežno moška vloga.«* (intervju, 28. november 2016). Obenem dodaja: *»Ne smemo samo valiti krivdo, da ni enakopravnosti, ampak si pač moramo priznati, da si verjetno tudi same nismo dovolj želele, da bi poskusile kar koli. Ampak sem prepričana, da bi tudi tu dobile priložnost, če bi izrazile željo in sposobnost to delati.«* (Modrić, intervju, 28. november 2016). Žibrat o odločitvi, kateri šport bo kdo pokrival, trdi: *»Najprej je afiniteta posameznika ali posameznice, kaj ima raje /.../ temu skušamo nekako slediti, vendar jasno, da se to povsod ne da.«* (intervju, 28. november 2016). Modrićeva, ki od športov pokriva samo košarko, pravi: *»/...// ker se specializacija pri nas nekako hitro ustvari, in ko se enkrat oblikuje nek krog, je dokaj zaprt in je težko priti zraven k drugim športom. Ne zato, ker bi bila to moja želja, samo košarko delati.«* (intervju, 28. november 2016).

Sogovorniki s Planet TV vsi v en glas poudarjajo, da pri njih velja načelo, da vsi pokrivajo vse športe. *»Nekako imamo tako, da že vemo, kdo kaj preferira. /.../ Načeloma pa vsi vse pokrivamo,«* trdi Novakova (intervju, 28. november 2016). Tudi Tišič pravi: *»Nimamo mi, to je pa tema, ki jo bo ženska pokrila.«* (intervju, 29. november 2016).

5.4.3 Odnosi v uredništvih

Sogovorniki ocenjujejo, da so športne novinarki in športni novinarji v obeh uredništvih enako sprejeti in da delovni odnosi niso pogojeni s spolom sodelavca/-ke. Modrićeva pravi: *»Razen tega, da nam kdaj vržejo naprej kake hormone, kar se pa absolutno ne strinjamo, ko ugotavljamo, da imajo tudi moški svojih hormonov in PMS-ov več kot dovolj, ne opažam razlik. Mislim, da smo se dokazale z delom, da smo enakovredne.«* (intervju, 28. november 2016). *»Mislim, da jih moraš sprejemati kot normalne sodelavke,«* meni Milovanović (intervju, 29. november 2016), ki je med intervjujem tudi povedal, da sodelavcev v uredništvu ne ločuje po spolu. Zanj je edino merilo le kakovost opravljenega dela. Za Novakovo je percepcija športnih novinark: *»Enaka kot moških. Vsaj kakor jo jaz doživljam. Imam to srečo, da mi zaupajo /.../. Mislim, da če pokažeš voljo, če vidijo, da se trudiš, da se ti gre za to, da bo dobro, da bo zmeraj boljše, da ni razlik.«* (intervju, 28. november 2016).

Intervjuvani športni novinarki ocenjujeta, da določen delež občinstva ženske še vedno dojema nekoliko podcenjevalno in stereotipno. Ženske v športnem novinarstvu po njuni presoji s

strani gledalcev namreč niso popolnoma izenačene z moškimi kolegi. Modrićeva meni, da športne novinarki v začetni poziciji niso enakovredno dojemane, saj *»da je o vsaki novi ženski, ki se pojavi, najprej tisto, a ta sploh kaj ve o športu, a so jo dali samo zaradi tega, ker je ženska. Mislim, da se mora ženska v tem primeru veliko več dokazovati kot moški, da pokaže svoje znanje in prepriča tudi s tem.«* (intervju, 28. november 2016). Novakova pri tem navaja tudi: *»/.../ ko vidiš eno novinarko, ki sprašuje športnika, in enega novinarja, na prvo žogo sigurno rečeš, ta bo pa sigurno kakšna bolj strokovna vprašanja vprašal kakor pa ona /.../«* (intervju, 28. november 2016). Tudi napake so športnim novinarjem hitreje oproščene: *»Eno stvar narobe rečeš in si hitro zapečaten. Na žensko se bodo še prej spravili, za tipa bodo pač rekli, da se je zagovoril. Če bo pa ženska, pa kaj je rekla, nima pojma.«* (Novak, intervju, 28. november 2016). Športni novinarji v nasprotju z novinarkama na to stvar gledajo nekoliko drugače. Damjan Medica, novinar Planet TV, pravi: *»Mislim, da so sprejete, vse pa je odvisno od njenega dela.«* (intervju, 29. november 2016). Urednik športnega programa Televizije Slovenija dodaja: *»Če je kakšen kriterij, pripombe gledalcev, ki jih zbira varuh pri nas, so te pripombe v bistvu bolj na moške, kot pa na ženske. Vsaj pri nas.«* (Žibrat, intervju, 28. november 2016).

5.4.4 Ovire pri opravljanju poklica

V športnem novinarstvu se za ženske pojavljajo tudi določene ovire oziroma nevšečnosti, s katerimi se srečujejo pri delu. Sem uvrščamo stereotipne sodbe, predsodke, seksistična opazanja, prihaja pa tudi do nezadovoljstva z delovnimi pogoji in natrpanimi urniki. S tovrstnimi težavami se je srečala tudi Sanja Modrić: *»Ne bi govorila o imenih, ampak nekateri si predstavljajo, da lahko do tebe, ker si ženska, pristopijo drugače, kot bi pristopili do moškega kolega.«* (intervju, 28. november 2016). Šlo je predvsem za: *»Kakšne opazke v spolnem smislu, komentiranje videza in take stvari. Nisem imela pa nikoli kakšnega konkretnega primera, da bi mi kdorkoli kaj s čim pogojeval s takimi zadevami, ker po mojem mnenju, če postaviš mejo, se vsak zaveda, da je ne sme prestopiti.«* trdi športna novinarka Televizije Slovenija (Modrić, intervju, 28. november 2016). Modrićeva pri tem pravi, da starejša kot je, lažje se s tem spopada. *»Včasih je bilo težko, ker si nekako vedel, ko je to prihajalo od oseb z nekega višjega položaja, kot ga imaš ti, in si imel občutek, da je to povezano s tem, kako lahko taka poteza vpliva na tvojo kariero, kako jo lahko to zaustavi, takrat sem se slabo počutila. Ker sem sama pri sebi ugotavljala, da je od moje reakcije in od tega, kako diplomatsko bom to znala izvesti, marsikaj odvisno.«* (intervju, 28. november 2016). Novakova se nasprotno pri opravljanju poklica s seksističnimi opazkami ni srečala:

»Jaz slabih izkušenj nimam. Meni nikoli ni noben nič očital, nobenih polen nisem nikoli pod noge dobila /.../« (intervju, 28. november 2016).

Obe športni novinarki poudarjata še nekatere ovire, ki ju motijo v športnem novinarstvu. Modričeva je tako v določenih primerih nezadovoljna z delovnim časom: *»Predvsem, ko se res naveličaš tega, da je vikend za vikendom, da si pač tukaj. Dostikrat gremo čez neke svoje meje. Mi vsi smo po mojem tukaj, ker imamo radi svoje delo, ampak dostikrat se ravno to dejstvo, da imamo radi to delo, izkorišča /.../« (intervju, 28. november 2016).* Tudi Milena Novak bi spremenila *»/...// urnik. Za mamó dveh otrok je zelo težek.« (intervju, 28. november 2016).* Ivo Milovanović priznava: *»Je pa res, da je težko biti ženska športna novinarka, ker to terjá 24 ur. Jaz grem od doma in me ne zanima moj otrok, medtem ko mama to ne naredi. /.../« (intervju, 29. november 2016).* Sanja Modrić o obdobju, ko je razlika med spoloma najbolj vidna, meni: *»/.../ Mislim, da se bolj zaplete potem, ko pridemo v ta leta, ko moraš razmišljati o družini. Takrat se najbolj ustvari ta razlika med žensko in moškimi v športu /.../« in dodaja še *»Malo nas je, ki smo se sploh odločile za materinstvo v tem poklicu. V bistvu, ko te eno leto ni tukaj, ne obstajaš. Na nek način se vse tisto, kar si do takrat delal, pozabi in je treba na novo začeti. V tem pogledu po mojem mnenju moški in ženske nikoli ne bodo enakopravni.« (intervju, 28. november 2016).**

Oba urednika sta v poglobljenima intervjujema povedala, da nista s strani športnih novinark prejela nobenih pritožb glede nezadovoljstva ali kakšnih opazk, stereotipov. Vseeno pa se Tišič zaveda tega dejstva: *»Zagotovo se to dogaja, kot se v vsakem poklicu, saj to praktično ves čas poslušamo.« (intervju, 29. november 2016).*

5.4.5 Prednosti športnih novinark

V različnih literaturah avtorji navajajo razlike med delom športnih novinark in športnih novinarjev. Tu naj bi šlo predvsem za drugačen pristop do virov informacij, do poročanja z drugega zornega kota oziroma z drugega stališča, poudarjajo pa tudi drugačno komunikacijo med športno novinarko in športnikom ali športnico. Večina intervjuvancev se strinja, da je res nekaj na tem. Urednik športa na Planet TV pravi, da je ženski pogled *»vedno dobrodošel, ravno zaradi tega, da se razbija ta ukalupljenost, neka tradicionalnost. Dobimo drug pogled na neke stvari, mogoče bolj osebni, nežnejši ali pa bolj čustveni. Ženske znajo biti velikokrat precej bolj čustvene kot moški. Šport pa so načeloma emocije in ženske znajo te stvari narediti drugače in boljše.« (Tišič, intervju, 29. november 2016).* Novakova pri razlikovanju poudarja: *»Mogoče je razlika v tem, da (ženske) drugače postavimo vprašanja. Mogoče tudi bolj glede psihične plati, ki se meni tudi zdi zelo pomembna v športu, moške pa to ne zanima*

toliko /...//« (intervju, 28. november 2016). Damjan Medica opozarja tudi na: *»/...// mi smo bolj vizualen medij, bolj kot ne predstavljamo neke osebe, ekipe, športne zgodbe«* in pri tem meni, da *»/.../ sogovorniki se mogoče drugače odprejo njej. Sploh ker pokrivamo v glavnem moške športnike, ekipe, moštva, zgodbe, je mogoče to tudi prednost ženskih novinarok pri tem.«* (intervju, 29. november 2016).

Nekoliko drugačnega mnenja pa je športni urednik TV SLO. Sam namreč meni: *»Mogoče so tovrstne razlike v drugih uredništvih bolj jasne kot ravno v športnem. Tam mogoče, kot rečemo s floskulami, ženska intuicija bolj pride do izraza, tu pa mislim, da ne toliko.«* (Žibrat, intervju, 28. november 2016). Vsi intervjuvanci pa so se strinjali s tem, da imajo športne novinarke rahlo prednost pri pogovorih športnikov takoj po tekmi. Modričeva pravi: *»V športu, ki ga jaz delam, ki je načeloma tipično moški, je povsem normalno, če bova v mešani coni med 40 novinarji dve ženski, in se bo igralec raje zaustavil, ker se mi zdi to nekaj čisto normalnega in človeškega.«* (intervju, 28. november 2016). Tudi Žibrat zatrjuje, da *»so ženske celo v mali prednosti, ko gre za kakšne pogovore takoj po tekmi. Je tako, da prej pride kakšen tekmovalec do novinarke kot pa do novinarja.«* (intervju, 28. november 2016). Možen razlog vidi v tem: *»/...// nekako se jim (športnikom) zdi, da bodo bolj prijazne, kar sicer vedno ni slučaj.«* (Žibrat, intervju, 28. november 2016).

5.4.6 Uredniška politika

Športne novinarke imajo torej v določenih primerih rahlo prednost pred moškimi kolegi. Ali uredniki to dejstvo kdaj izkoristijo in namerno neko nalogo dodelijo športni novinarke z namenom, da bi dobili več informacij, ali da bi lažje prišli do njih? Urednik na Planet TV je v intervjuju povedal, da se je odločil, da bo tudi športna novinarke pripravljala prispevke o nogometu. *»Meni se je to zdelo super in sem rekel dajmo. Tam 20 novinarjev teži za izjave, vsi so že naveličani in nič ne dobijo. Milena (Novak) pa pride in samo sprašuje /.../ To je bolj elegantno, da pride Milena čez. V tujini pa je to praksa. Na teh velikih nogometnih tekmah je bilo ogromno novinarok, tako da je to v tujini ustaljena praksa. Pri nas pa je tako, da bolj kot razmišljam o televizijah, največjih časopisnih hišah, športnem dnevniku, ni ene novinarke, ki bi pokrivala nogomet,«* pojasnjuje odločitev Tišič (intervju, 29. november 2016).

To je povezano tudi z delovno naravnostjo Planet TV. Gre za eno izmed komercialnih televizij z lastno informativno oddajo, zato skušajo določene športne dogodke predstavljati na svoj način, ne le z golim poročilom. *»/.../ Tudi zaradi tega, ker smo zadnji prišli na televizijsko tržišče, rabimo nekaj, kar bo pritegnilo gledalce /.../ Mi pa zaradi tega delamo zgodbe, na način, ki jih dosti drugih novinarjev ne. Da mogoče športnika predstavimo iz ene*

druge plati, to pa velikokrat jaz dobim in to mi je zelo všeč delati.» pravi Novakova (intervju, 28. november 2016). Tovrstni novinarski prispevki, kot videno tudi v analizi, bolj predstavljajo športnike, njihov življenjski slog, navade ... Športna novinarka Milena Novak, ki je največkrat zadolžena za te osebne zgodbe, meni, da je prav, da novinarji različno gledajo na določene stvari. O primerjavi z moškimi sodelavci pa pravi: »On si upa, je bolj drzen, ker jaz nikoli nočem nobenih konfliktov delati, on pa je ravno tak. Vpraša neke stvari glede športa, ki so meni bolj tako, jaz pa pač osebne stvari, ker športniki precej neradi govorijo o tem. Mogoče zdaj tako obrniti in na lep način pripeljati, da mi tudi bolj zaupajo, kar je tudi dragoceno poleg teh škandaloznih stvari, ki jih on dobi. Tako, da se razlikujejo, tudi odvisno od športnika, odvisno kakšen pristop imaš, drugače zaupa meni, kakor se zaupa njemu, drugačen odnos ima do njega kakor do mene, tukaj lahko totalno drug prispevek izpade, tudi če postavlja ista vprašanja.« (Novak, intervju, 28. november 2016).

Ko sem pregledovala športne dele informativnih oddaj na obeh televizijah, sem zasledila velik razpon med številom novinarskih prispevkov, ki so jih pripravili športni novinarji, in številom novinarskih prispevkov, ki so jih naredile športne novinarke. Nekateri intervjuvanci so bili presenečeni nad izsledki analize, drugi so take rezultate pripisovali izbranemu obdobju analize. Urednik Televizije Slovenije je dejal, da je tak izid naključen, saj *»ni najboljši mesec maj, ker ni največ športa.«* (Žibrat, intervju, 28. november 2016). Sanja Modrić o takšni razliki pravi: *»V bistvu sem zgrožena nad temi podatki, ker če bi me vprašali, bi sigurno rekla, da je bilo nekje pol pol. Bi pa zdaj morala iti pogledat na koledar, kaj se je takrat dogajalo. Skleпам, da so bili zaključki državnega prvenstva v nogometu, da so bili v pričakovanju evropskega prvenstva v nogometu in da je tudi na račun tega bilo več.«* (Modrić, intervju, 28. november 2016). Tudi njena kolegica s komercialne televizije je bila sprva nad podatki začudena, nato pa povedala, da je do takšne razlike morda prišlo zaradi tega, ker dva športna novinarja pripravljata samo prispevke, medtem ko je sama s sodelavko opravljala tudi voditeljsko delo, in je na ta račun manj ženskih prispevkov (Novak, intervju, 28. november 2016).

5.4.7 Usklajevanje dveh identitet

Kot že omenjeno, naj bi imele športne novinarke določene prednosti pri opravljanju svojega poklica, s čimer se strinja tudi večina intervjuvancev. Prihaja pa tudi do nekaterih nasprotij, ena izmed teh je lahko usklajevanje nasprotujoče si identitete kot ženska in kot profesionalna športna novinarka. Modrićeva o tem pravi: *»Jaz sem bila vedno za to, da ohranim svojo identiteto kot ženska, ne da poskušam iz sebe delati naslednjega moškega novinarja, ampak*

ohranjam to, da sem ženska in kljub temu lahko opravljam ta poklic. Menim, da če bom imela petke, to v ničemer ne zmanjšuje tega, da jaz lahko ta poklic opravljam enakovredno (Modrić, intervju, 28. november 2016). Nekateri novinarji pa omenjajo tudi določeno pomanjkljivost športnih novinark. Ivo Milovanović se recimo sprašuje, koliko se športne novinarke spoznajo na šport, če se z njim nikoli niso ukvarjale: *»Vprašanje je, koliko je stroke v njih, koliko so se one same ukvarjale s športom, ker velika večina nas, ki smo v športnem programu, smo se nekoč ukvarjali s športom /.../,«* (intervju, 29. november 2016).

6 Diskusija

S kritično diskurzivno analizo športa v dnevno-informativnima oddajama Dnevnik na Televiziji Slovenija in Danes na Planet TV ter z analizo poglobljenih intervjujev s člani uredništev sem v prejšnjem poglavju ugotavljala, kakšne reprezentacije o vlogah športnih novinark prikazujejo mediji skozi področja delovanja in kakšna je percepcija vlog ženskih novinark pri akterjih v športnima uredništvoma. V nadaljevanju bom primerjala ugotovitve obeh metod in skušala odgovoriti na raziskovalni vprašanji.

Mediji hote ali nehote z medijskimi vsebinami ustvarjajo določeno podobo žensk in moških (Verša 1996, 6). Športno novinarstvo je že od nekdanj veljalo za tradicionalno moško področje (Polley 1998; Smucker in drugi 2003; Hardin in Shain 2006), v katerega pa počasi, a zanesljivo vstopajo tudi predstavnice ženskega spola (Sport's Journalists Association 2006; Women's Media Center 2014). S to trditvijo se strinjam tudi sama, saj sem z analizo ugotovila, da so športne novinark prisotne tako v uredništvu Televizije Slovenija kot Planet TV. Struktura zaposlenih je tudi pomembno merilo za ocenjevanje vloge spolov v medijih (Verša 1996, 23). Na komercialni televiziji imajo dve športni novinarki, celotno športno uredništvo pa šteje šest članov. Drugače je na nacionalni televiziji, kjer intervjuvanci ocenjujejo, da je število športnih novinarjev in novinark približno enako. Ženske v športnem novinarstvu torej niso več »nekakšno čudo v uredništvu« (Strong 2007, 4), kot je veljalo še pred časom.

Ženske torej službujejo tudi na področju športnega novinarstva, toda kakšna je njihova vloga ter kako je reprezentirana?

Skupno sta bila maja 2016 v športu v informativni oddaji Dnevnik na Televiziji Slovenija predvajana 102 novinarska prispevka. Od tega so 82 prispevkov (80,4 %) pripravili športni novinarji, zgolj 20 (19,6 %) pa športne novinark. Kljub približno izenačenemu odstotku športnih novinark in novinarjev v uredništvu, kot so povedali intervjuvanci, se to v številu novinarskih prispevkov ne odraža. Delež poročevalske vloge je močno na strani novinarjev. Odgovorni urednik športa, Miha Žibrat (intervju, 28. november 2016), ob tem pravi, da ta podatek ne pomeni preferiranja moških, ampak da je »krivec« za tako stanje izbrani mesec analize. Sanja Modrić (intervju, 28. november 2016), novinarka na Televiziji Slovenija, je bila nad podatki nekoliko zgrožena, saj je pričakovala, da bo razmerje približno polovično (prav tam). Oba intervjuvanca sta tudi omenila, da se je v tistem obdobju končevalo državno nogometno prvenstvo in so podatki povezani tudi s tem. Delno se strinjam tudi sama, in sicer

iz tega razloga, da so za nogomet na nacionalni televiziji zadolženi športni novinarji. Tako iz analize kot poglobljenih intervjujev je namreč očitno, da na TV Slovenija nobena športna novinarka ne pripravlja prispevkov o nogometu. Kljub vsemu pa bi ob tem poudarila, da nogometno državno prvenstvo poteka od julija do maja naslednje leto, zato predvidevam, da se ob dejstvu, da je to najpopularnejši šport na svetu, podatki tudi v drugih mesecih ne bi bistveno spremenili.

V športu v dnevno-informativni oddaji Danes pa je bilo analiziranih 60 novinarskih prispevkov. Športne novinarke so jih pripravile 14 (23,3 %), novinarji pa 46 (76,7 %). Na komercialni televiziji je v primerjavi z nacionalno televizijo manj novinarskih prispevkov, kajti minutaža je krajša, poleg tega pa se tam pojavlja precej več kratkih vesti, ki so včasih opremljene s slikovnim ali video materialom, pojavljajo pa se tudi izrezane izjave športnikov oziroma športnic, o katerih je govora v vesteh. Intervjuvancem s Planet TV so se zdeli ti podatki zanimivi. Novakova je kot možen vzrok takega stanja navedla: »/.../ ženske tudi vodimo oddajo, Damjan in Matej¹ pa samo prispevke delata.« (intervju, 28. november 2016). Sicer pa Novakova poudarja, da imajo novinarji in novinarke približno enako število delovnih dni in da to ne pomeni, da novinarji več delajo. Urednik pa o razponu pravi: »Tu je mogoče malo drugače, ker smo imeli še Irmo Kopic², ki ni znala prispevkov narediti /.../³.« (Tišič, intervju, 29. november 2016). V tej izjavi urednik nekdanjo športno novinarko njihove televizije označi kot manj sposobno, s čimer novinarjem pripiše večji pomen in jih označi kot boljše pri opravljanju dela. Vzrok, podobno kot na Televiziji Slovenija, vidijo tudi v pestrem nogometnem dogajanju. Odstotki novinarskih prispevkov, ki so jih pripravile športne novinarke, so torej nizki. Tako stanje nakazujejo tudi raziskave iz različnih držav (Strong 2007; Sowell 2012).

Na Televiziji Slovenija poleg športnih novinarjev šport v dnevno-informativni oddaji vodita dve športni novinarki. Ti sta oddajo vodili 8 dni v mesecu, medtem ko so športni novinarji voditeljsko vlogo opravljali 23 dni. Tako tudi pri voditeljski vlogi prednjačijo moški.

---

¹ Gre za športna novinarja na Planet TV, in sicer za Damjana Medico in Mateja Podgorška.

² Irma Kopic je bila maja 2016, torej v analiziranem obdobju, na Planet TV zaposlena kot športna novinarka, vendar so jo po besedah urednika junija odpustili.

³ Celotna izjava je: »Tu je mogoče malo drugače, ker smo imeli še Irmo Kopic, ki pač ni znala prispevkov narediti in smo jo junija odpustili. Tako da, po mojem, kolikor je prispevkov, jih je naredila Milena. Irmi razen voditeljstva nismo potem drugo ... Zdaj bi bilo verjetno drugače, kak drug mesec, ko imamo Tayo. Je pa res, da imamo več, v bistvu tri proti dve je za televizijo.«

Modričeva je povedala, da imajo v uredništvu dve voditeljici za osrednji šport, dve za jutranje oddaje, drugače pa so ženske novinarke ter mlajše dežurne (Modrič, intervju, 28. november 2016). Žibrat o tem, kdo opravlja tudi voditeljsko vlogo, pravi: »To odločanje je deloma v moji domeni. Vsak se mora prej preizkusiti in potem je ocena, v tem primeru odgovornega urednika, ali je sposoben nastopanja pred kamero.« (Žibrat, intervju, 28. november). Glede na to, da je moških voditeljev precej več, bi lahko na podlagi prejšnje izjave sklepali, da so moški v tem uredništvu po oceni urednika bolj sposobni za vodenje športa.

Do drugačnih ugotovitev pa sem prišla na primeru komercialne televizije. Tu so voditeljsko delo v analiziranem obdobju večkrat opravljale športne novinarke, in sicer 18 dni. To je nekako razumljivo, saj imajo na Planet TV enega voditelja in dve voditeljici. Intervjuvanci pravijo, da si voditeljstva razdelijo na približno enake dele. Novinarke imajo za delo na televiziji manjšo prednost, trdi urednik Tišič. »Imajo več atributov za pritegniti gledalce. Načeloma je tako, da moški tako ali tako radi gledajo ženske, ženske pa tudi pogledajo, za kritizirati ali za pohvaliti.« (Tišič, intervju, 29. november 2016). Urednik je sicer zatrdil, da ženske na njihovi televiziji več voditeljskega dela ne opravljajo namerno, toda glede na prejšnjo izjavo sklepam, da je posredi tudi lovljenje gledalcev, saj so komercialna televizija, ki ji dobiček prinašajo tudi ratingi.

Pri tem lahko omenim še idejo, da določeni mediji, predvsem televizijski, ženske uporabljajo kot lutke v izložbi (Sport's Journalist's Association 2006) zaradi pritegnitve gledalcev. Žibrat pravi, da je to dokaj pogost pojav, več tega pa naj bi bilo na komercialnih televizijah (intervju, 28. november 2016). Športna novinarka na Planet TV meni: »Če bi mene hoteli samo imeti tukaj, da sem sfrizirana, da imam make up gor in da sem lepa, ne bi imeli čisto nič od mene. /.../ Jaz moram imeti športno novinarsko znanje, se moram znajti, znati montirati, poiskati stvari in ne morem biti samo izložbena lutka.« (Novak, intervju, 28. november 2016).

Skozi analizo športa je bilo zaznati poročevalsko in voditeljsko vlogo športnih novinark, medtem ko komentarja določenega dogodka ni pripravila nobena članica uredništva. To dejstvo potrjuje tudi raziskava (Polley 1998), ki kaže, da ženske tradicionalno niso bile prisotne v komentatorski kabini ali športnem studiu, bolj so jih uporabljali kot novinarke ob igrišču (Gunther in drugi 2011). Razširjeno je tudi prepričanje, da moški ne želijo poslušati analize športnih dogodkov iz ženskih ust, saj da same niso igrale tekem, zato ne znajo o njej poročati (Strong 2007; Herman 2013). Vidik o ukvarjanju športnih novinark s športom je omenil tudi Milovanovič (intervju, 29. november 2016). In sicer se je spraševal, koliko strokovnosti zaradi neukvarjanja s športom novinarke premorejo. Ambicije žensk, da bi se

lotile tudi komentiranja, ocenjuje kot prešibke, kajti meni, da so bolj ali manj zadovoljne s tem, kar imajo (prav tam).

Športne novinarke so omejene na poročanje o ženskih športih, o rekreaciji, drsanju, gimnastiki ter na vodenje kontaktnih oddaj, kažejo nekatere tuje raziskave (Polley 1998; Pirc 2005; Hardin in Shain 2006). Opravljena kritična diskurzivna analiza pa kaže nekoliko drugačne rezultate. Ugotovila sem, da so športne novinarke Televizije Slovenija v analiziranem obdobju poročale o enajstih različnih športnih panogah – o odbojki, plavanju, smučarskih skokih, košarki, hokeju, kajak-kanuju, rokometu, gimnastiki, atletiki, kolesarstvu in smučarskih tekih. Športni novinarki Planet TV pa sta poročali o devetih različnih športih. To so bili nogomet, košarka, hokej, smučarski skoki, atletika, triatlon, smučarski skoki in zimski športi nasploh. Teoretsko spoznanje, da ženske pokrivajo predvsem ženske športe (Hardin in Shain 2006), na primeru obeh televizij ne morem potrditi, saj je večina pripravljenih prispevkov govorila o moških športnikih oziroma o moških ekipnih športih.

Kot so v intervjujih zatrdili sogovorniki, imajo ženske in moški enake možnosti za pokrivanje športov, vendar pri odločitvah upoštevajo tudi želje, kaj je kateri osebi bližje. Ena izmed bolj opaznih razlik je ta, da na Televiziji Slovenija športne novinarke niso pripravile nobenega prispevka o nogometu. Žibrat in Modričeva sta nogomet označila kot edino panogo, ki jo pri njih v celoti pokrivajo športni novinarji. Pri drugih pa se v vlogi poročevalk pojavljajo tudi ženske. Zaposleni na Televiziji Slovenija so po navadi specializirani za določene športe, tako da večinoma pokrivajo zgolj tisto panogo oziroma več njih. Kot pravi Modričeva, je zaradi te specializacije težko priti zraven k drugim športom, tudi če bi si to želeli (intervju, 28. november 2016).

Glede na to, da nogomet na Televiziji Slovenija v celoti pokrivajo moški, si lahko občinstvo ustvari napačno sliko. V tem primeru športne novinarke niso reprezentirane enakovredno moškim. To lahko potrjuje stereotipne sodbe o športnih novinarkah, da so simbolično ženske novinarke ali da so manj sposobne za opravljanje tega dela (Baiocchi-Wagner in Behm-Morawitz 2010, 262). Neenako obravnavanje pa vpliva na referenčni okvir diskurza (Ličen 2009, 240).

Nasprotno je bilo na Planet TV, kajti izmed 14 novinarskih prispevkov, ki so jih pripravile ženske, jih je največ (4) tematiziralo ravno nogomet. Nekateri menijo, da je za medij športna novinarka, ki poroča o nogometu, to dober PR (ang. Public relations) (Sport's Journalist's Association 2006), prav tako naj bi ženske v nogomet vnesle čustveni vidik (Boyle 2006), saj

jih bolj zanimajo človeške zgodbe (Hardin in Shain 2006). Tudi športni urednik Tišič je pritrdil, da se je namerno odločil, da bo na nogometno področje uvrstil športno novinarko, saj moški novinarji sprašujejo same tehnične stvari, medtem ko športna novinarka bolj sprašuje stvari iz osebnega življenja športnika (Tišič, intervju, 29. november 2016). To pa je povezano z uredniško politiko, ki sem jo že omenila, torej ustvarjanje zgodb. Pri tem velja omeniti, da so bili določeni prispevki nekoliko senzacionalistično obarvani. Na primer, kaj slovenski nogometni reprezentanti nosijo v kozmetičnih torbicah, kakšen je dan žene nogometaša in podobno. Take »drugačne zgodbe«, kot jim pravijo v športnem uredništvu Planet TV, uporabljajo zaradi teženja po ponujanju drugačnih prispevkov, saj ima v Sloveniji več komercialnih televizij lastne informativne oddaje. Bolj senzacionalistične oziroma rumene zgodbe pa privabljajo gledalce.

Na prvo raziskovalno vprašanje lahko odgovorim, da je reprezentacija vlog športnih novinark delno enakovredna in delno neenakovredna moškim novinarjem. Enakovredna je v tem, da tudi športne novinarke opravljajo poročevalsko in voditeljsko vlogo, njihova področja delovanja so večinoma podobna (izjema je zgolj nogomet na Televiziji Slovenija), torej niso zadolžene zgolj za pokrivanje »ženskih športov« in niso le »lutke na televiziji«, ampak svoje delo opravljajo profesionalno in prepleteno z znanjem. Kot dejavnik, kjer vloga športnih novinark ni enakovredna moškim, pa bi poudarila to, da se kljub skorajda izenačeni spolni zastopanosti v uredništvu, ženske kot avtorice prispevkov dosti manjkrat pojavijo v športu v osrednji informativni oddaji. Do neenakosti prihaja tudi na področju komentarjev oziroma analiz športnega dogajanja, kjer imajo primat še vedno športni novinarji. Vloga športnih novinark pa je odvisna tudi od tega, ali gre za komercialno ali nacionalno televizijo, od uredniške politike in od ciljne naravnosti medija.

Ženske naj bi imele pri opravljanju poklica športne novinarke prav zaradi spolne identitete nekaj prednosti pred moškimi. Imajo povečano sposobnost poslušanja in spodbujanja (Hardin in Shain 2006), osebe jim povedo več kot bi moškim (Rowe 2003; Pirc 2005), ponudijo lahko nov zorni kot določene situacije (Stofer in drugi 2009). Obenem naj bi bil pristop žensk v športnem novinarstvu drugačen (Pirc 2005). S tem se strinja tudi večina intervjuvancev. »Pristop je malo bolj ljudski« (Medica, intervju, 29. november 2016), »poleg tega imajo prednost pri pogovorih s športniki v mešanih conah« (Modrić, Žibrat, 28. november 2016), to sta dve izmed stvari, ki so jih sogovorniki poudarili.

Kljub določenim prednostim, ki so jim pripisane na podlagi spola, pa športno novinarstvo še vedno ne velja za področje, na katerem bi delovalo ogromno žensk. Iz poglobljenih

intervjujev sem želela izvedeti, kako so športne novinarke percipirane v uredništvu in kakšni so odnosi moči v uredništvu. Intervjuvana urednika, športna novinarja in športni novinarki so si podobnega mnenja o tem, da se stereotip o ženskah v športnem novinarstvu spreminja in da je percepcija vlog žensk v uredništvih približno enaka percepciji vlog moških.

Športne novinarke so s strani moških intervjuvancev percipirane kot ostali sodelavci, saj spol ni merilo, s katerim bi pogojevali službene odnose. Urednik na Televiziji Slovenija meni, da morajo biti športne novinarke, tako kot moški, zainteresirane, profesionalne in morajo obvladati svojo stroko (Žibrat, intervju, 28. november 2016). Tudi športni novinarki te lastnosti omenjata kot ključne za dobro opravljanje poklica in za to, da te sodelavci sprejmejo kot dobro športno novinarko.

Raziskava (Hardin in Shain 2006) kaže, da so športne novinarke nekoliko zaskrbljene, saj morajo slediti standardom, ki so jih definirali moški. Tako Modričeva (intervju, 28. november 2016) kot Novakova (intervju, 28. november 2016) trdita, da se mora ženska precej bolj dokazovati kot moški, da prepriča s svojim delom. Tudi podatki prej omenjene raziskave nakazujejo, da si je spoštovanje sodelavcev in občinstva težje zaslužiti. Boyle in Haynes (2000) pravita, da so napake, ki si jih moški lahko privoščijo, pri ženskah hitreje postale sporne. Novakova (intervju, 28. november 2016) tudi meni, da je ženska zaradi napake lahko »hitro zapečatenaa«.

Nekatere raziskave (Hardin in Shain 2005; Hardin in Shain 2006) o zadovoljstvu športnih novinarok z delovnim mestom kažejo na prisotnost segregacije. Intervjuvanci o segregaciji ne govorijo, saj trdijo, da so športne novinarke integrirane in sprejete v uredništvo tako kot moški, ter da sodelavcev ne opredeljuje glede na spol, temveč na podlagi njihovega dela. Uredniku Televizije Slovenija je najpomembnejše, da zaposleni spoštujejo osnovne novinarske postulate in kakovostno opravljajo svoje delo (Žibrat, intervju, 28. november 2016).

Ženske športne novinarke se pri svojem poslanstvu soočajo tudi z usklajevanjem identitete ženske in identitete športne novinarke (van Zoonen 1998; Hardin in Shain 2006). Od posameznic je torej odvisno, ali bodo upoštevale pripisane spolne vloge. Kajti hitro lahko pride do dve skrajnosti. Nekateri teoretiki (Ferguson 1990; Hardin in Shain 2006) opozarjajo, da če športne novinarke preveč poudarjajo svojo ženstvenost, to pomeni, da niso dovolj profesionalne. Na drugi strani pa so športne novinarke, ki so preveč samozavestne, imajo moč v uredništvu, označene kot »možake« (Hardin in Shain 2006). Modričeva (intervju, 28. november 2016) o usklajevanju obeh identitet pravi, da pri delu ohranja svojo žensko

identiteto, saj ji tega ne preprečuje, da bi poklic opravljala enakovredno kot moški. Športni urednik na Televiziji Slovenija pa to usklajevanje ocenjuje kot pretirano: »Jasno, da imajo kot matere nekoliko drugačno vlogo kot moški, ampak po novem gre lahko tudi moški na porodniški dopust, kar se tudi dogaja. To je popolnoma v redu.« (Žibrat, intervju, 28. november 2016).

Raziskava AWSM (Hardin in Shain 2006) kaže, da se športne novinarke pritožujejo zaradi diskriminacije in nižjih pričakovanj v uredništvih. Oba intervjuvana urednika poudarjata, da zaradi takih ali podobnih razlogov s strani športnih novinarok nista nikoli prejela pritožb. Diskriminacije ne omenjata niti športni novinarki. Prav nasprotno, govorili sta o dobrih odnosih in toleriranju s strani sodelavcev. Sogovorniki v en glas poudarjajo, da spol pri opravljanju poklica ne igra nekega pomena, temveč je treba poznati šport in imeti rad svoje delo. Na podlagi izjav sogovornikov torej ne morem govoriti o tem, da športne novinarke v svojih uredništvih ne bi bile sprejete oziroma da jih sodelavci percipirajo kot manjvredne. Kot že omenjeno, je percepcija odvisna od truda, ki ga vložijo v delo, in od profesionalnosti, ki je pomembna v vsakem poklicu, ne le v športnem novinarstvu. Primarni dejavnik pri ocenjevanju dela torej ni »spolni status« (Hardin in Shain 2006).

Športni novinarki sta z delovnim mestom zadovoljni, edini dejavnik, ki sta ga poudarili, je bil delovni čas. Novakova pravi, da je urnik precej natrpan in da si je zaradi manjšega števila zaposlenih v primeru bolezni težko privoščiti bolniški dopust, kajti »drugemu podreš vse načrte, kar je težko« (intervju, 28. november 2016). Medtem pa Modrićevo moti predvsem to, da večkrat dela vikend za vikendom, da se to izkorišča in da za vložen trud ne dobi priznanja (intervju, 28. november 2016). Navkljub vsemu pa obe poudarjata, da v poklicu vztrajata zaradi ljubezni do opravljanja tega poslanstva. Ženskam kot materam je, kot poudarjajo, namreč težje usklajevati poklic in družino. Športno novinarstvo vseskozi zahteva informiranost, prav tako pa je na ženski tudi skrb za družino.

Če primerjam zaposlitveno strukturo, je jasno, da na obeh televizijah uredniško vlogo opravlja moški. V športnem novinarstvu je to še vedno neka ustaljena praksa, saj tudi podatki ameriškega združenja športnih novinarjev kažejo nizek odstotek števila športnih urednic v ameriških medijih⁴. Na komercialni televiziji je urednik le Miran Tišič, medtem ko je na Televiziji Slovenija več uredniških vlog. Poleg odgovornega urednika športnega programa

---

⁴ Podatki kažejo, da je bilo leta 2014 le 9,6 % športnih urednic v ameriških medijih. V primerjavi z letom 2010 pa se je stanje nekoliko izboljšalo, saj je naraslo za 3,6 % (Women's Media Center 2014).

imajo še urednika za šport v dnevno-informativnih oddajah (tudi to vlogo opravlja moški) in še nekaj manjših uredniških vlog, kot so turnusni in dnevni uredniki. Pri iskanju novih zaposlenih Žibrat ne razlikuje glede na spol, pravi celo, da so v času njegovega urednikovanja zaposlili celo več žensk (intervju, 28. november 2016).

Športni novinarki pravita, da v uredništvu s sodelavci nimata težav in da sta sprejeti. Toda krivdo, na primer za to, da novinarke na Televiziji Slovenija ne dobijo priložnosti v nogometu, pripisujejo sebi, da si niso dovolj želele in dovolj vztrajale. Ravno nepriznavanje določenih slabosti, s katerimi se športne novinarke kot skupina soočajo, pa naj bi bila strategija, da jih ostali sprejmejo v uredništvo (Hardin in Shain 2006). Športne novinarke morda ravno zaradi tega, da ne bi poslabšale odnosov v uredništvu in s tem posledično tudi svojega statusa, ne opozorijo na morebitne neenakosti.

Na drugo raziskovalno vprašanje lahko na podlagi opravljenih intervjujev odgovorim, da je percepcija vlog športnih novinark v uredništvu Televizije Slovenija in Planet TV dokaj enaka kot percepcija vlog športnih novinarjev. Na delovnem mestu se športni novinarki ne soočata z diskriminacijo in predsodki, ampak sodelavci celo priznavajo, da imajo ženske zaradi spola pri opravljanju poklica rahlo prednost. Sodelavci od športnih novinark pričakujejo izpolnjevanje enakih meril za delo kot pri sebi, kar pomeni, da zanje nimajo nižjih pričakovanj. Nekoliko drugače je morda le na začetku, ko si je treba zaslužiti spoštovanje novinarskih kolegov. Vendar ko vidijo, da so sposobne opravljati delo profesionalno in kakovostno, ne gre več za pogojevanje sodelavskih odnosov na podlagi spolnega statusa.

7 Sklep

V medijih se reprezentirajo podobe moških in podobe žensk, s tem pa se utrjujejo določene konvencije in hegemonije moči. Spolne vloge, kot so prikazane v medijih, v družbi veljajo kot naravne, zato se občinstvo po njih tudi ravna. Zaradi medijskih reprezentacij tako prihaja tudi do stereotipnih predstav o tem, kaj je značilno »moško« in kaj značilno »žensko«, to pa vpliva tudi na družbene vloge.

Šport je bil že od nekdaj svet, v katerem je prevladoval moški del, ženske pa so bile iz njega izključene. Institucija športa je zato imela pomembno vlogo pri izgradnji in stabilizaciji moške dominanc in heterogenega sistema odnosov med spoloma (Messner 1992, 16). Mediji mnogokrat te obstoječe konvencije s tem, ko podpirajo tradicionalne vrednote, še krepijo (Cohen 1993, 172). Ženske so zaradi teh ukoreninjenih diskurzov težje prodrle na področje ukvarjanja s športom, pa tudi na področje športnega novinarstva. Številne tuje raziskave (Polley 1998; Boyle 2006; Strong 2007) namreč kažejo, da so imele novinarke težave pri vstopu v športno novinarstvo – tradicionalno moško domeno – ter da še vedno niso popolnoma sprejete.

Da bi raziskala percepcijo vlog športnih novinark v uredništvu Televizije Slovenija in Planet TV, sem si zastavila raziskovalni vprašanje, kakšne reprezentacije o vlogah športnih novinark prikazujeta medija skozi področja delovanja, ki jih novinarke opravljajo, in kakšna je percepcija vlog ženskih novinark pri različnih akterjih v uredništvu.

Reprezentacije vlog športnih novinark sem ugotavljala s pomočjo kritično diskurzivne analize. Analizirala sem 31 oddaj športa v dnevno-informativni oddaji Dnevnik na Televiziji Slovenija in 31 oddaj športa v dnevno-informativni oddaji Danes na Planet TV, in sicer v obdobju od 1. do 31. maja 2016. Odgovor na drugo raziskovalno vprašanje pa sem iskala s poglobljenimi intervjuji. Opravila sem tri intervjuje s člani športnega uredništva Televizije Slovenija in tri s člani Planet TV.

S kritično diskurzivno analizo sem ugotovila, da so novinarke v športnem novinarstvu prisotne, vendar njihova vloga ni popolnoma enakovredna vlogi moških novinarjev. Na primeru obeh televizij se je pri produkciji novinarskih prispevkov pokazal precejšen razpon. Na Televiziji Slovenija so namreč športne novinarke v analiziranem obdobju pripravile zgolj 19,6 % novinarskih prispevkov, kar predstavlja slabo petino. Na Planet TV pa prispevki, pod katerimi sta se podpisali športni novinarke, predstavljajo slabo četrtno (23,3 %) vseh prispevkov. Področja delovanja športnih novinark so raznolika in ne sovpadajo s tistimi, ki jih

številne raziskave navajajo kot športne panoge, za katere so zadolžene ženske. Na Televiziji Slovenija in na Planet TV športne novinarke ne pokrivajo zgolj športov, v katerih nastopajo ženske, temveč se pojavljajo predvsem pri panogah, v katerih prevladujejo športniki ali športne ekipe. Edina izstopajoča izjema je le nogomet na Televiziji Slovenija, kjer so športne novinarke v celoti izključene, kajti v analiziranem obdobju niso pripravile nobenega prispevka o najbolj popularnem športu na svetu.

Razloge za tak razpon vidim v tem, da je nogomet prva tema številnih analiziranih oddaj in da je bilo v tistem obdobju precej dogajanja na nogometnih zelenicah. Ker pa so za poročanje o nogometu zadolženi športni novinarji, se to odraža na dobljenih rezultatih.

S poglobljenimi intervjuji sem ugotovila, da so športne novinarke s strani moških sodelavcev percipirane kot sestavni del športnih uredništev. So torej sprejete in integrirane, nekaj dvomov se pojavlja zgolj ob začetkih opravljanja tega poklica. Športni novinarke namreč menita, da se morata zaradi spola nekoliko bolj potruditi in dokazati, da sta primerni za to delo. Kar pa ne velja samo za uredništvo, temveč tudi za televizijsko občinstvo. Kot še pravita intervjuvanki, se tudi pri morebitnih napakah kaže, da bodo te pri ženskah hitreje opažene in kritizirane kot pri športnih novinarjih.

Predstavniki obeh športnih uredništev od žensk pričakujejo izpolnjevanje enakih meril, kot jih pričakujejo od sebe. Tu sta poudarjena predvsem profesionalizem in poznavanje stroke. V določenih primerih, kot na primer pri pogovorih s športniki takoj po tekmi, intervjuvana urednika in športna novinarja ženskam pripisujeta manjšo prednost. Prav tako kot pozitivno stran vstopa žensk v športno novinarstvo poudarjajo nekoliko drugačen, svež pristop, ki razbija monotonost poročanja.

Ugotovljeno je torej, da stanje na primeru Televizije Slovenija in Planet TV ni tako slabo, kot kažejo številne tuje raziskave. Športne novinarke so vstopile na področje televizijskega športnega novinarstva, kjer imajo tudi vidno vlogo, predvsem poročevalsko in voditeljsko. Vendar pa ženskam vloge še ni uspelo dokončno izenačiti. To je povezano tudi s slovensko družbo, ki velja za bolj konservativno. Tako kljub določenim spremembam, nekatere poklicne vloge še niso sprejete kot enakovredne za moške in ženske. V Sloveniji je namreč še vedno prepričanje, da so določeni športi (tu mislim predvsem nogomet) še vedno v moški domeni, saj ženske naj ne bi imele dovolj znanja o poročanju teh športov. Morda si ravno zaradi takih stališč športne novinarke tudi ne upajo stopiti iz okvirjev in si izboriti prostor pri poročanju o tej športni panogi, saj se bojijo reakcij novinarskih kolegov in občinstva.

Menim, da lahko mediji z razbijanjem obstoječih konvencij precej pripomorejo k izboljšanju percepcij vlog športnih novinark, prav tako pa k spremembi pripisanih naravnih in družbenih spolnih vlog. Tako se določeni poklici ne bi več strogo delili na moške oziroma ženske, ampak bi se lahko vsak na podlagi svojih zanimanj in želja odločil za poklicno pot, ne da bi se pri tem soočal s predsodki iz okolja.

Z magistrskim delom sem skušala zapolniti raziskovalno vrzel, saj percepcije vlog športnih novinark v slovenskih medijih še niso bile raziskane. Na podlagi obstoječih raziskav in rezultatov, pridobljenih s kritično diskurzivno analizo in poglobljenimi intervjuji, lahko sklenem, da sta se reprezentacija in percepcija vlog športnih novinark izboljšali. Vprašanje pa je, ali bomo kdaj priča spolni enakosti v športnem novinarstvu. Ljudje namreč družbeno priznane norme in vzorce delovanja dobimo skozi socializacijo, ki je najbolj intenzivna v otroštvu, velik vpliv na oblikovanje naših vrednot in prepričanj pa imajo mediji (Verša 1996, 10). Da bi torej prišlo do spolne enakosti v športnem novinarstvu, bi se morale najprej popolnoma razgraditi stereotipne reprezentacije spolov (Boyle in Haynes 2000, 128).

Ker je področje žensk v športnem novinarstvu v slovenskem medijskem prostoru slabo raziskano, obstaja veliko možnosti za nadaljnje raziskovanje. V magistrskem delu sem zajela le televizijsko športno novinarstvo, vendar bi bilo zanimivo ugotoviti tudi, kakšne so reprezentacije in percepcije vlog športnih novinark v tiskanih medijih in na radijskih postajah. Glede na prepričanja intervjuvancev, da ženske ponujajo neki drugačen pristop v športnem novinarstvu, bi bilo zanimivo raziskati v čem, in če sploh, se novinarski prispevki žensk in moških razlikujejo. Prav tako pa bi bilo smiselno na vsakih nekaj let spremljati, ali število športnih novinark v slovenskih medijih stagnira ali se spreminja.

8 Literatura

- Arskey, Hillary in Peter Knight. 1999. *Interviewing for Social Scientists*. London: Sage Publications Ltd.
- Baiocchi-Wagner, A. Elizabeth in Elizabeth Behm-Morawitz. 2010. Audience Perceptions of Female Sports Reporters: A Social-Identity Approach. V *International Journal of Sport Communication* 3. Dostopno prek: http://journals.humankinetics.com/AcuCustom/Sitename/Documents/DocumentItem/01_Baiocchi_IJSC_20101015_261-274.pdf (3. maj 2016).
- Bernard, Alan. 2000. *History and Theory in Anthropology*. Cambridge: University Press.
- Boyce, Carolyn in Palena Neale. 2006. *Conducting in-depth interviews: A Guide for Designing and Conducting In-Depth Interviews for Evaluation Input*. Dostopno prek: http://www2.pathfinder.org/site/DocServer/m_e_tool_series_indepth_interviews.pdf (11. maj 2016).
- Boyle, Raymond in Richard Haynes. 2000. *Power Play: Sport, the Media and Popular Culture*. Edinburgh: Pearson Education Limited.
- Boyle, Raymond. 2006. *Sports Journalism: Context and Issues*. London: Sage.
- Brown, Mary Ellen. 1990. *Television and Women's Culture: The Politics of the Popular*. London: Sage Publications Ltd.
- Cohen, L. Greta. 1993. Media Portrayal of the Female Athlete. V *Women in Sport: Issues and Controversies*, ur. Greta L. Cohen, 171–184. Newbury Park: Sage Publications.
- Doupona Topič, Mojca. 2004. *Ženske in šport*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- Doupona, Mojca in Krešimir Petrovič. 2000. *Šport in družba: sociološki vidiki*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.
- Erjavec, Karmen in Melita Poler Kovačič. 2007. *Kritična diskurzivna analiza novinarskih prispevkov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Erjavec, Karmen. 2005. Mediji in spolna identiteta (Vzgoja za medije). V *Uvod v novinarske študije*, ur. Karmen Erjavec in Melita Poler Kovačič, 274–297. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Fairclough, Norman. 1989. *Language and Power*. London: Longman.
- Fairclough, Norman in Ruth Wodak. 1997. Critical Discourse Analysis. V *Discourse as Social Interaction*, ur. Teun A. Van Dijk, 258–285. London: Sage Publications.

- Ferguson, Marjorie 1990. Images of power and the feminist fallacy. *Critical Studies in Mass Communication* 7: 215–230.
- Goffman, Erving. 1981. *Geschlecht und Werbung*. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- Gunther, Amanda, Daniel Kautz in Allison Roth. 2011. The Credibility of Female Sports Broadcasters: The Perception of Gender in a Male-Dominated Profession. V *Human Communication: A Publication of the Pacific and Asian Communication Association* 14 (2). Dostopno prek: http://www.uab.edu/Communicationstudies/humancommunication/01_02_2011_Gunther (14. april 2016).
- Hardin, Marie in Stacie Shain. 2005. Female Sports Journalists: Are We There Yet? 'No'. *Newspaper Research Journal* 26 (4). Dostopno prek: <http://www.cdonohue.com/nrj/pdf/Hardin.pdf> (12. marec 2016).
- --- 2006. »Feeling Much Smaller than You Know You Are«: The Fragmented Professional Identity of Female Sports Journalists. *Critical Studies in Media Communication* 23 (4): 322–338.
- Herman, Robin. 2013. *How far have we really come*. Dostopno prek: <http://espn.go.com/espnw/w-in-action/nine-for-ix/article/9481107/espnw-how-far-female-journalists-really-come> (14. marec 2016).
- Informacijsko dokumentacijski center Sveta Evrope. 2005. *Dokumenti Sveta Evrope o zagotavljanju neodvisnosti javne radiotelevizije*. Dostopno prek: http://www.svetevrope.si/res/dokument/download3174.pdf?id=res/dokument/1368-_1.pdf (5. maj 2016).
- Jhally, Sut. 1989. Cultural Studies and the sports/media complex. V *Media, sports and Society*, ur. Lawrence A. Wenner, 70–93. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Korošec, Tomo. 2005. K stilu športnega poročevalstva. V *Uvod v novinarske študije*, ur. Karmen Erjavec in Melita Poler Kovačič, 257–273. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Kozmik, Vera in Jasna Jeram. 1995. *Ženske v novinarskih vrstah, vrsticah in med njimi*. Ljubljana: Vlada Republike Slovenije, Urad za žensko politiko.
- Legard, Robin, Jill Keegan in Kit Ward. 2003. In-depth Interviews. V *Qualitative Research Practice. A Guide for Social Students and Researchers*, ur. Jane Ritchie in Jane Lewis, 138–170. London: Sage Publications.

- Ličen, Simon. 2009. (Ne)pristranskost in subjektivnost v diskurzu športnega novinarstva. V *Kalejdoskop športa: Uvod v športne študije*, ur. Mitja Velikonja, Peter Stanković, Gregor Starc, 233–247. Maribor: Aristej.
- Ličen, Simon. 2011. *Televizijsko športno komentatorstvo: športni prenosi na slovenski javni televiziji*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Messner, A. Michael. 1992. *Power at play: Sports and the Problem of Masculinity*. Boston: Beacon Press.
- Petrovič, Krešimir. 1996. *Sociologija športa*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- Philo, Greg. 2007. Can Discourse Analysis Successfully Explain the Content of Media and Journalistic Practice. *Journalism Studies* 8 (2): 175–196.
- Pirc, Tatjana. 2005. *Radio: zakaj te imamo radi*. Ljubljana: Založba Modrijan.
- Poler Kovačič, Melita in Karmen Erjavec. 2011. *Uvod v novinarstvo: učbenik za študente prvega letnika študijskega programa Novinarstvo na FDV*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Polley, Martin. 1998. *Moving the Goalposts: a History of Sports and Society since 1945*. London: Routledge. Dostopno prek: Google Books.
- Rowe, David. 2003. *Sport, Culture & Media*. London: Open University Press. Dostopno prek: Google Books.
- Segrave, Jeffrey O., Katherine L. McDowell in James G. King III. 2006. Language, Gender and Sport: A Review of the Research Literature. V *Sport, Rhetoric and Gender: Historical Perspectives and Media Representations*, ur. Linda Fuller, 31–41. New York: Palgrave Macmillan.
- Seidman, Irving. 2006. *Interviewing as Qualitative Research: A Guide for Researchers in Education and the Social Sciences*. New York: Teachers College press. Dostopno prek: Google Books.
- Smucker, K. Michael, Warren A. Whisenant in Paul M. Pedersen. 2003. An Investigation of Job Satisfaction and Female Sports Journalists. *Sex Roles* 49 (7/8): 401–407.
- Sowell, Mike. 2012. Is She or Isn't He? Exploring the Gender Identity Controversy Over the First Female Byline in a National Sports Publication. V *Journalism History* 37 (4): 228–237.

- Sport's Journalists' Association. 2006. *Sports journalism – women's final frontier?*. Dostopno prek: <http://www.sportsjournalists.co.uk/sports-digest/sports-journalism-womens-final-frontier/> (14. marec 2016).
- Stofer, T. Kathryn, James R. Schaffer in Brian A. Rosenthal. 2009. *Sports Journalism: An Introduction to Reporting and Writing*. New York: Rowman & Littlefield Publishers. Dostopno prek: Google Books.
- Strong, Catherine. 2007. Female journalists shun sports reporting: lack of opportunity versus lack of attractiveness. *Communication Journal of New Zealand* 8 (2): 7–18.
- Šaver, Boštjan. 2009. Družbena invencija in ideološka konstrukcija modernega športa. V *Kalejdoskop športa: Uvod v športne študije*, ur. Mitja Velikonja, Peter Stanković, Gregor Starc, 13–130. Maribor: Aristej.
- Tajfel, Henri. 1978. *Differentiation between social groups: Studies in the social psychology of intergroup relations*. London: Academic Press.
- Van Dijk, Teun. A. 2008. Critical Discourse Analysis. V *Handbook of Discourse Analysis*, ur. Deborah Tannen, Deborah Schiffrin in Heidi Hamilton, 352–371. Malden: Blackwell Publishers.
- Van Zoonen, Liesbet. 1998. One of the girls? The changing gender of journalism. V *News, gender and power*, ur. C. Carter, G. Branston and in S. Allan, 33–46. New York: Routledge.
- Verša, Dorotea. 1996. *Medijska podoba spolov*. Ljubljana: Vlada Republike Slovenije, Urad za žensko politiko.
- Wenner, A. Lawrence. 1989. *Media, Sports & Society*. London: Sage Publications.
- Women's Media Center. 2014. *The Status of Woman in the U. S. Media 2014*. Dostopno prek: http://wmc.3cdn.net/2e85f9517dc2bf164e_htm62xgan.pdf (11. april 2016).

PRILOGE

PRILOGA A: Poglobljeni intervju z Mihom Žibratom, odgovornim urednikom športnega programa na Televiziji Slovenija

Koliko novinarjev in novinark je zaposlenih v športnem uredništvu?

Hmm, zdaj bi jih mogel prešteti, kolikor jih je vsega skupaj. Rednih je samo 13, honorarnih pa imamo nekoliko več. Če tu štejem študente in te, ki so na posameznih pogodbah, potem je še teh okrog 12. To pomeni okrog 25 vsega skupaj.

Koliko moških, koliko žensk?

Mislím, da so ženske v večini. Po mojem smo itak eni redkih, ki imamo one čudne kvote izpolnjene. Celo presegamo jih.

Koliko jih pripravlja šport za osrednjo informativno oddajo?

Pravzaprav vse, ki so pri nas. Vsaka ne nastopa, vsake ne vidite na zaslonu, ampak pripravljajo pa DIO (dnevno-informativno oddajo) vse.

Kako poteka odločanje oziroma dogovor o tem, kdo bo poročal, o kateri športni panogi in s katerega vidika?

Najprej je tako ali tako afiniteta posameznika oziroma posameznice, kaj ima raje, ali košarko, roket, badminton, balinanje ali karkoli že. Temu skušamo nekako slediti, vendar jasno, da se to povsod ne da, ker potem bi vsak drug delal nogomet, kar bi bilo grozno. Tako da morajo sprejeti tudi tisto, kar ni tako domače ali priljubljeno. Kar pa mislim, da ni nobena ovira, saj če pokrivaš šport, ne moreš biti specializiran samo na nogomet. To je nekoliko premalo in malce preozko, če mene kdo vpraša.

Kako je razdeljena vloga, ali pri katerem spolu prevladuje bolj voditeljsko delo, pri drugem poročevalsko ali komentatorsko?

Niti ne, čeprav bi mogoče po tem, kar vidite na ekranu, sklepali, da so ženske bolj za voditeljice. Ampak tudi tu mislim, da imamo razmerje približno pol pol. Ni bistvene razlike, večje razlike so pri reporterskem delu, tam je manj žensk.

Kakšna je po vašem mnenju vloga športnih novinark v vašem uredništvu?

Jaz v bistvu to ne ločujem na spol, moške in ženske. Ne vem, zakaj bi, ni nobenega razloga. Enako so sposobne ženske kot moški in enake naloge so jim dodeljene. Mislim, da jih tudi enako dobro opravljajo.

Kaj pa recimo glede športnih panog? Ženske na primer ne pokrivajo nogometa.

Še ne, ampak nikoli se ne ve. Tu imamo par ljubiteljic nogometa, res, da ga ne delajo, ampak ga imajo rade, kar je mogoče za koga nenavadno. Je pa res tudi, če boste malo po svetu

pogledali, ženske reporterke oziroma komentatorke so bolj bele vrane. Jaz sem do zdaj spoznal samo eno in sem že dolgo tukaj. Zgleda, da je ta nogomet res bolj moški šport. Bog pomagaj.

Kot urednik verjetno sprejemate odločitve o tem, koga zaposliti. Kaj mora imeti iskalec zaposlitve, da vas prepriča? Razlikujete kdaj tudi glede na spol, recimo, če iščete novinarja za določeno področje?

To pač ni samo v moji moči. To je vse urejeno na ravni celega zavoda RTV. Jaz lahko samo predlagam, in to je vse, kar lahko storim. Ne razlikujem, absolutno ne. Sploh odkar sem jaz na mestu odgovornega urednika, smo zaposlili več žensk kot pa moških.

Za katere športe so pri vašem mediju najpogosteje zadolženi športni novinarji in za katere športne novinarke?

Nogomet večinoma moški, čeprav ste mogoče v zadnjem času opazili nekatere prispevke, nekaj jih je naredila Marjeta Hočevar, ene dva je naredila Jolanda Bertole, bi se našla tudi kakšna druga, ampak v glavnem za nogomet so tudi pri nas več ali manj moški. Za košarko smo tako dečki kot tudi deklice, umetnostno drsanje je v domeni samo žensk, ker je bolj nežno in lepše, lepša glasba in tako naprej. Drugače pa ni neke stroge razdelitve. Tudi pri rokometu imamo Bojano Knez, ki ni reporterka, ampak je tista, ki vodi studio. Pri reporterskem delu so moški pač pri nas še vedno v večini. Pri tem je izjema Jolanda Bertole, sem ter tja je kdaj, pa zelo redko, delala Tončka Ražen parkrat veslanje in bo mogoče še kakšno deskanje v tej sezoni. Drugače pa, če se omejeva na reportersko, je tu več moških.

Ste rekli, da bo mogoče še kdo drug, jih to namerno učite oziroma navajate na komentiranje?

To, kako jih navajamo na komentiranje, je itak eno posebno poglavje. Najprej mora imeti dotični kakšno željo po komentiranju. Ni rečeno, da mora vsak komentirati, jaz tega ne vidim. Zakaj ne bi delal dobre prispevke, dobro vodil Dnevnik. Kar pa se reporterskega dela tiče, so določene zakonitosti. Najprej moraš ustrezati glasovno, potem moraš imeti govorne vaje, slovenščino moraš kolikor toliko obvladati, in potem imamo jasno tudi preizkuse, preden dela kdo kakšne prenose v živo. To je čisto normalno in tako mora biti. Ne bomo rekli, da nekdo pride, grdo rečeno, s ceste in naredi dober prenos. Jaz takega genija ne poznam. Mogoče si kdo misli, da je, ampak jaz ga ne poznam.

Šport v osrednji informativni oddaji je sestavljen iz prispevkov in iz nepodpisanih vesti, ki jih berejo voditelji/-ce. Kdo skrbi za besedila teh vesti in zbiranje informacij o njih?

To, tisti, ki nastopajo, pišejo sami.

Analiza športa v osrednji informativni oddaji Dnevnik v maju 2016 je pokazala, da so od 102 prispevka moški pripravili 82 prispevkov, ženske pa 20. Kakšno je vaše mnenje o tem in kakšni so vzroki za tak razpon?

Ni najboljši mesec maj, ker ni največ športa. To je slučajno. Jaz bi res rekel, da je slučajno, ker ste izbrali mesec maj. Če bi kakšen drug mesec, bi bilo razmerje zanesljivo drugačno. To pa vsaj po mojem mnenju ne pomeni kakšnega preferiranja moških. Mislim, da ne.

Analiza je pokazala tudi, da v Dnevniku voditeljsko vlogo večkrat opravljajo moški (8:23 dni). Na kakšen način poteka odločanje o tem, kateri novinarji opravljajo tudi voditeljsko vlogo?

To odločanje je deloma v moji domeni. Kot sem prej rekel, vsak se mora prej preizkusiti in potem je ocena, v tem primeru odgovornega urednika, ali je sposoben nastopanja pred kamero.

Nekatere tuje raziskave kažejo, da športne novinarke najpogosteje vodijo kontaktne oddaje, poročajo o gimnastiki, drsanju in rekreaciji ter večinoma o ženskih športih. Kakšno je vaše mnenje o tem?

Zdaj ženski športi, ta formula je meni tako ali tako sporna. Kateri šport pa je ženski? Saj ni športa, s katerim bi se ukvarjale samo ženske, saj igrajo nogomet, imajo svetovno prvenstvo v nogometu. Ukvarjajo se z vsemi športi, tudi z dviganjem uteži. Tudi umetnostno drsanje, tam so tudi moški in ženske in v gimnastiki tudi. Jaz te delitve na moške in ženske športe ne sprejemam docela.

Mišljeni so bolj tisti športi, v katerih nastopajo ženske, na primer ženski nogomet, ženska košarka.

Ženski nogomet je pri nas tako ali tako redke gost. Mislim, da smo imeli v zadnjih dveh letih samo finale svetovnega prvenstva, ki ga je delal moški. Reporterke imamo malo, ker tudi ni nobenega pravega interesa s strani naših novinarke, da bi bile reporterke. Razen Jolande Bertole, ki je že vrsto let, so druge zelo redke, ker enostavno ni interesa za to. Če bi katera pokazala interes, zakaj pa ne.

Menite, da obstajajo razlike med novinarskimi prispevki, ki jih pripravijo novinarji ali novinarke? Če da, kateri?

Zanimivo vprašanje. Res, da se s tovrstnimi analizami nikoli nismo kaj prida ukvarjali. Na pamet bi težko rekel. Naša kolegica, če smo bolj konkretni, Polona Bertoncelej, naredi prispevek o Petru Prevcu v bistvu enako, kot ga naredi Aleš Potočnik. Mogoče so tovrstne razlike v drugih uredništvih bolj jasne kot ravno v športnem. Tam mogoče, kot rečemo s floskulami, ženska intuicija bolj pride do izraza, tu pa mislim, da ne toliko. Razen tega, da so

ženske celo v mali prednosti, ko gre za kakšne pogovore takoj po tekmi. Je tako, da prej pride kakšen tekmovalec do novinarke kot pa do novinarja. Zakaj, si razložite sami.

Menite, da športne novinarke ponujajo drugačen pogled na šport v primerjavi s športnimi novinarji? V čem je razlika?

Jaz upam, da ja. Zakaj ne? Nimamo nobenih zakoličenih pravil, kako mora kakšen prispevek izgledati. Važno je, da tiste osnovne novinarske postulate spoštujemo, da je verodostojno, objektivno in tako naprej. Ženske so mogoče v nekaterih prispevkih, kot v zadnjem času pri nas v DIO, bolj vztrajne, bolj gredo v kakšnem raziskovalnem novinarstvu do konca kot pa moški novinar.

Mediji utrjujejo in ohranjajo zgodovinsko konstrukcijo ureditve spolov, s tem pa vplivajo na oblikovanje stališč o vlogah spolov v dejanskem življenju. Kakšne reprezentacije spolov se po vašem mnenju odražajo v športnem novinarstvu?

Jaz tega pri nas ne vidim, da bi mi kaj posebej oblikovali.

Pa na splošno?

Tudi nasploh, če pogledate na primer našo hišo, recimo notranjepolitična redakcija je mislim, da tudi večina deklet, ni fantov. Zunanjepolitična so približno pol pol, tako da mislim, da se oblikovati kakšnega javnega mnenja na tej osnovi ne bi dalo potegniti. Tu smo kar enakopravno, bolj kot so v kakšnih kvazi naprednejših demokratičnih državah. Saj veste, kdaj so dobile v Švici ženske volilno pravico? Tam nekje 1971 šele, na Novi Zelandiji so bili pa prvi, tam nekje 1892. Mislim, da teh težav pri nas nimamo. Mogoče je to bolj izrazito pri kakšnih časnikih, kjer je več moških, vsaj kar se tiče športnega novinarstva.

Športno novinarstvo je tradicionalno moška novinarska arena. Kateri so po vašem mnenju ključni vzroki za to?

Po mojem verjetno popolnoma enostavno. Tudi verjetno malo zgodovinsko, ker je že Pierre de Coubertin najprej rekel za olimpijske igre, ženske sploh ne sodijo na olimpijske igre. Potem vrsto let, tudi na olimpijskih igrah, je bilo tako, da ženske niso smele nastopati v atletiki, v daljših disciplinah, ker naj telesno ne bi zmoгле. In tako je bilo najbrž logično, da so bili prvi, ki so se ukvarjali s športnim novinarstvom, moški. Tudi zaradi teh zgodovinskih vzgibov. Verjetno je tudi res, da se je to počasi spreminjalo. Ko sem jaz prišel v športno uredništvo TV SLO, takrat ni bilo nobene ženske novinarke, zdaj smo pa pol pol, če jih ni že več.

Rezultati nekaterih raziskav kažejo, da ženske sicer vstopajo v športno novinarstvo, vendar se pri delu srečujejo z določenimi ovirami, kot so seksizem, stereotipi ... Kakšno mnenje imate o tem, da ženske delujejo na t. i. moškem področju?

Hvala bogu nimam nobenih izkušenj s tem. Verjetno pa se kje. Zelo verjetno, skorajda sigurno.

Menite, da so športne novinarke s strani občinstva in s strani sodelavcev dojemane enakovredno moškim?

Ja. Če je kakšen kriterij, pripombe gledalcev, ki jih zbira varuh pri nas, so te pripombe v bistvu bolj na moške kot pa na ženske. Vsaj pri nas.

Kakšna je percepcija o vlogah športnih novinark med občinstvom?

Pri nas je percepcija sorazmerno dobra. Jasno, da so pripombe, saj pripombe so na vsakega izmed nas. Ni takega, na katerega ne bi letele pripombe. Ljudje, ki imajo ogromno časa, opazijo vse, kar je dobro. Konec koncev je prav, da gledalci opazijo, koliko ga lomimo. Ker lomimo ga vsi. Tisti, ki ga ne lomi, je pravljicar. Hans Christian Andersen čisti. Ker takega, ki se ne zmoti, jaz ne poznam.

Menite, da se bo mnenje o tem, da je športno novinarstvo moška domena, kdaj spremenilo? Bo število športnih novinark naraščalo ali upadalo?

Da boste tudi tu zmagale? Tu pri nas mislim, da jih je že več.

Kaj pa nasploh, Slovenija recimo?

Slovenija je mogoče malce drugačna, ker smo malo konservativci, tradicionalisti še vedno. Mogoče bo tu še kar nekaj Save preteklo.

Ena izmed razširjenih idej je tudi ta, da naj bi mediji ženske uporabljali zgolj kot lutke v izložbah. Kaj menite o tem?

Ja, to je seveda dokaj pogost pojav. Predvsem, da ne bi komu krivice delal, ampak na komercialnih televizijah je tega več kot pri nas, kjer v bistvu so za okras. Tekst jim napišejo drugi, potem pač preberejo. Napaka tega sistema je to, da ni važno, kaj pove, ampak samo, da je slika lepa na ekranu. To je novinarstvo, ki je z mojim pojmovanjem nezdržljivo.

Kakšna je po vašem mnenju dobra športna novinarka? Kakšne lastnosti mora imeti?

Iste kot moški novinarji, mora biti zainteresirana, profesionalna, mora svojo stroko obvladati, in to je to.

Ženske v športnem novinarstvu se pogosto srečujejo tudi s tem, kako uskladiti nasprotujoče si identitete kot ženska in kot profesionalna športna novinarka. Kako gledate na to?

Meni osebno se zdi, da je to včasih pretirano. Je že v redu, jasno, da imajo kot matere nekoliko drugačno vlogo kot moški, ampak po novem gre lahko tudi moški na porodniški dopust, kar se tudi dogaja. To je popolnoma v redu.

Športne novinarke naj bi imele drugačen pristop, imele naj bi povečano sposobnost za poslušanje, ljudje naj bi jim povedali več kot moškim. Se strinjate s tem in kakšne razlike opazate?

Ja, se strinjam. Športniki nekako lažje pridejo do novinarke kot do novinarja. Nekako se jim zdi, da bodo bolj prijazne, kar sicer vedno ni slučaj.

Ste dobili kdaj kakšno pripombo s strani športne novinarke, da ne bi bila zadovoljna z delovnim mestom, bi imela manjše možnosti napredovanja ...?

Ne še.

PRILOGA B: Poglobljeni intervju z Ivom Milovanovičem, športnim novinarjem na Televiziji Slovenija

Pripravljate tudi vi športne prispevke za osrednjo informativno oddajo?

Ne delam v informativnih oddajah tega dela športa, ampak se oglašam le po tekmah z raznoraznimi poročili.

Imajo novinarji in novinarke enako vlogo v uredništvu, ali pri katerem spolu prevladuje bolj voditeljsko delo, pri drugem poročevalsko ali komentatorsko?

Odvisno od ljudi in od vzgoje ljudi. Pri nas praktično vzgoje nimamo, in to je en velik problem, tako da se je težko odločati, kaj je kaj. Po naravni poti so nekako bolj voditeljice kot poročevalke, čeprav so nekatere tudi poročevalke. Med komentatorkami je pa samo ena, to je Jolanda Bertole. Mi nismo nikdar načrtno vzgajali komentatorje oziroma komentatorke in po neki naravni poti so se te punce odločile za poročanje in pa za vodenje.

Kakšna je po vašem mnenju vloga športnih novinark v vašem uredništvu?

To je zdaj spet odvisno od posameznika. Ko sem bil jaz urednik, praktično nisem imel nobene punce, ni bilo nobenega interesa. Zadnje čase je pa očitno fakulteta izbruhnila s številnimi ženskami, ki so si poiskale življenjski prostor tudi v športu. Zdaj vprašanje pa je, koliko je stroke v njih, koliko so se one same ukvarjale s športom, ker velika večina nas, ki smo v športnem programu, smo se ukvarjali nekoč s športom, za dekleta pa nisem prepričan. Razen z izjemo Kobalove, mislim, da se nobeden ni ukvarjal s športom.

Se vam zdi to slabo?

Slabo? Ne, ni slabo, ampak zagotovo je, če si bil v športu in veš, kako je športno življenje. Ker eni pravijo, komentiraj tisto, kar si tudi sam delal. Jaz nisem nikoli stal na smučeh in sem komentiral smučanje ali pa formulo ena in tudi nisem nikoli formule vozil. Tudi nobeden od nas ni vozil formule, tako da to pravilo načeloma ne drži. Ampak, seveda, se moraš pač specializirati za določen šport, dobiti informacije in potem, seveda, s tem živeti.

Imajo novinarke enake možnosti za pokrivanje določenih športnih panog kot novinarji?

Jaz mislim, da ja, zakaj ne. Če vlagajo toliko, kolikor je pač potrebno vložiti v ta poklic. Jaz ne ločujem spolov, kot tudi ne vire. Ločujem samo sposobnosti, to je zame najbolj pomemben kriterij.

Rekli ste, da ste bili tudi urednik. Ste takrat sprejemali odločitve o tem, koga zaposliti?

Absolutno.

Na kaj ste bili pozorni?

Jaz sem bil najbolj pozoren na to, da gre za govorno sposobnega človeka, da gre za človeka, ki ima široko odprto obzorje in pa pripravljenost za delo. Ker tu ni, da boš izbral eno delo in tako naprej. To so bili moji glavni kriteriji in kjerkoli sem bil šef, bil sem pa v različnih segmentih šef na RTV, sem si vedno prizadeval za te kriterije. Vsi ostali kriteriji so pa po mojem manj pomembni. Seveda to širino dobiš z izobrazbo in je prav, da so ljudje izobraženi, ampak moja izkušnja je taka, da ko ljudje pridejo s fakultet, so v principu zeleni, pokažejo lahko papir, znanja in izkušenj pa ni. Zato jim je treba, če so nadarjeni, omogočiti nek razvoj. V mojem času je bilo to tako, tudi v času nekaterih drugih urednikov, da je obstajala naša jezikovna šola za nastope in tako dalje. Kdor ni dal te šole skozi, preprosto ni mogel delati. Danes je to popolnoma drugače.

Katere športe pokrivате vi osebno?

Nogomet, rokomet, veslanje in konjeništvu. V prejšnjih letih sem delal tudi druge športe, zimske in ostale. Recimo delal sem deset let smučarske skoke, kot prvi na nacionalni televiziji sem delal prenos ragbija, kot prvi tudi formulo 1. Moja paleta športov je bila v preteklosti bistveno večja, kot je danes.

Analiza športa v osrednji informativni oddaji Dnevnik v maju 2016 je pokazala, da so od 102 prispevka moški pripravili 82 prispevkov, ženske pa 20. Kakšno je vaše mnenje o tem in kakšni so vzroki za tak razpon?

Ta analiza meni osebno dosti ne pove. To so ta obdobja, ko so določeni športi, zdaj kdo jih pokriva, pač tudi objavlja. Mislim, da to ni nek pomemben podatek za to. Bolj je pomemben podatek, kaj je bilo objavljeno in kakšna je bila kakovost teh prispevkov.

Analiza je pokazala tudi, da v Dnevniku voditeljsko vlogo večkrat opravljajo moški (8:23 dni). Na kakšen način poteka odločanje o tem, kateri novinarji opravljajo tudi voditeljsko vlogo?

Jaz za zdaj ne morem govoriti, ker ne opravljam nobene uredniške funkcije. V času, ko sem jaz bil urednik, je moral narediti voditeljsko šolo. Takrat sem potem jaz odločil, ali da ali ne. Danes je to drugače, jaz ne poznam natančnih kriterijev. Vem pa, da nimamo več šole in da ljudje pridobivajo v bistvu neke izkušnje na samem ekranu, kar pa je zame nesprejemljivo. Ti moraš priti na ekran pripravljen, ne pa da se na ekranu učiš.

Kako je prišlo do tega, da ni več šole?

To je stvar posameznih urednikov in njihovih sposobnosti.

Nekatere tuje raziskave kažejo, da športne novinarke najpogosteje vodijo kontaktne oddaje, poročajo o gimnastiki, drsanju in rekreaciji ter večinoma o ženskih športih. Kakšno je vaše mnenje o tem?

To je res, ampak jaz poznam tudi komentatorko, ki komentira nogomet. Ta stereotip ženske v športnem novinarstvu se počasi spreminja in jaz mislim, da če ocenjujemo samo sposobnosti, potem naj delajo to tisti, ki so bolj sposobni. Ne glede na spol, raso ali versko prepričanje oziroma karkoli drugega. Zame so osnovne zadeve sposobnosti. Seveda, treba je realno priznati, da je ženska recimo pri komentiranju določenega športa, na primer nogomet, v začetku na nek način v težkem položaju, ker ljudje niso navajeni tega. Jaz mislim, da je ogromno tega pomembnega, morajo se ljudje navaditi na osebo, na glas in tako naprej. Potem pa začnejo ocenjevati samo kakovost. Tako da ta stereotip se po mojem spreminja.

Pri komentatorki nogometa ste govorili za tujino?

Ja, seveda.

Kaj pa v Sloveniji, bo kdaj prišlo do tega?

Bo. Jaz vem za eno akcijo, pa ne bom povedal, katera je, ker še ni čisto do konca dogovorjena. Ena televizija bo iskala ženske samo za nogomet in tenis. Na ta način bodo odprli vrata ženskam, dekletom, ki jih to veseli. Tako da bodo šle skozi neko šolo, saj brez šole ne gre. Bomo videli, kakšen bo izplen te akcije.

A se na vaši televiziji ženske ne zanimajo za nogomet? Ne poročajo namreč o nogometu.

Ne, mogoče se zanimajo, poročajo pa ne.

Kako pride do te odločitve, ali bodo poročale ali ne? Morajo izraziti željo?

Najbrž je treba iti do urednika in se z njim pogovoriti. To je neka normalna pot. Bojim pa se, da so njihove ambicije, bom rekel prešibke, da bi prebijale neke stene. Moj občutek je, da so kar zadovoljne s tem, kar imajo. Bolj ali manj. Vsaj jaz v tej generaciji ne vidim neke blazne ambicioznosti, ki sem jo mogoče opazil v nekih drugih časih.

Menite, da obstajajo razlike v novinarskih prispevkih, ki jih pripravijo novinarji, in v tistih, ki jih pripravijo novinarke? Če da, kateri?

Ne, prispevek je dober ali pa slab. Ali ga naredi moški ali ženska, je nepomembno.

Kaj pa glede vidikov, menite, da določen spol pripravi prispevek z drugega vidika?

Ne, ne vidim nobenega razloga. Kot rečeno, zame je pomembna samo kakovost prispevka.

Menite, da športne novinarke ponujajo drugačen pogled na šport v primerjavi s športnimi novinarji? V čem je razlika?

Najbrž ga imajo. Jaz težko govorim, ker nisem ženska. Po mojem ga imajo, ker z nekega drugega zornega kota to gledajo. Seveda se pa ne morejo izogniti tistim dejstvom, ki so za enega ali za drugega enaka.

Mediji utrjujejo in ohranjajo zgodovinsko konstrukcijo ureditve spolov, s tem pa vplivajo na oblikovanje stališč o vlogah spolov v dejanskem življenju. Kakšne reprezentacije spolov se po vašem mnenju odražajo v športnem novinarstvu?

Jaz mislim, da ni nekih velikih razlik. Vprašanje je zdaj samo, kdo je tisti, ki pride v ospredje pri moških ali pa pri ženskah.

Športno novinarstvo je tradicionalno moška novinarska arena. Kateri so po vašem mnenju ključni vzroki za to?

Kot sem prej rekel, ta stereotip se spreminja. To ni več tako, kot je bilo včasih, da smo na nogometne tekme samo moški hodili. Danes je toliko enih poročevalk, kar mislim, da je v redu. Jaz težko govorim, da je to neka tradicionalna stvar v Sloveniji v tem trenutku. Prej bi rekel, da se ta stvar zelo spreminja, kot se spreminja tudi publika na tekmah. Danes imamo tam 30, 40 % na tekmah obiske žensk. To se vse skupaj spreminja in mislim, da je vse to normalno.

Rezultati nekaterih raziskav kažejo, da ženske sicer vstopajo v športno novinarstvo, vendar se pri delu srečujejo z določenimi ovirami, kot so seksizem, stereotipi ... Kakšno mnenje imate o tem, da ženske delujejo na t. i. moškem področju?

Ne, kje pa. Športniki niso občutljivi na to, oni so bolj občutljivi na vsebino. Najbolj so občutljivi na osebne zadeve. Saj veste, da se je Cassilas poročil z eno televizijsko voditeljico, spoznala sta se pa na tekmi, ko je ona delala intervju z njim. Takih primerov je še kar precej.

Kakšno mnenje o ženskah v športnem novinarstvu imajo po vašem mnenju tisti, ki redno spremljajo športni program? Se jim zdijo verodostojne, so jih sprejeli?

Tudi to se spreminja. Prej je bilo to malo čudno, da so se pojavljale na tekmah, danes je pa to normalna zadeva. Ta percepcija se po mojem spreminja, tako kot se spreminja ta stereotip o ženski športni novinarki.

Menite, da se bo mnenje o tem, da je športno novinarstvo moška domena, kdaj spremenilo? Bo število športnih novinark naraščalo ali upadalo?

Treba je nekaj vedeti, kar je zelo pomembno za žensko kot tako. Ženske ste potencialne mame, razlog, zakaj bi se lahko kaj spremenilo v strukturi, je, če se bodo ženske bolj posvečale materinstvu kot poklicu. Namreč, če se ukvarjaš s športnim novinarstvom, potem moraš s tem živeti 24 ur. V naši družini smo se vsi podrejali mojemu delu in mi nismo imeli skupnih vikendov, ker sem jaz bil v glavnem na tekmah ob sobotah in nedeljah. Mi smo imeli vikend takrat, ko sem bil jaz prost. Seveda otrok zahteva sedemdnevno, 24-urno pozornost, in po moji oceni je to težko združevati, če nimaš nekega soglasja v družini. Treba je hoditi tudi takrat, ko ne delaš, po tekmah in tako naprej. Potem je to povezano tudi s potovanji, ki si jih

mame težko privoščijo, kar je popolnoma razumljivo. Bi rekel, da so izven same stroke bolj problemi, kot pa v sami stroki. Je pa to odvisno od žensk, danes je veliko žensk samih, ki so mamice, ki imajo babice in tako naprej. Je od primera do primera odvisno. Je pa res, da je težko biti ženska športna novinarka, ker to terjaja 24 ur. Jaz grem od doma in me ne zanima moj otrok, medtem ko mama tega ne naredi. Mama mora biti doma, da skuha in tako naprej. Ne mislim, da mora biti v podrejenem položaju, ampak to je neka normalna situacija.

Ena izmed razširjenih idej je tudi ta, da naj bi mediji ženske uporabljali zgolj kot lutke v izložbah. Kaj menite o tem?

Torej, vedno morata biti dva za kako neumnost. Se pravi, da njim to paše po svoje, če se odločijo za to zadevo. Mislim, da to ni dobro ne z ene ne z druge strani. Odločati mora sposobnost za delo in jasno, znanje, ki ga ljudje imajo. Vem pa, da televizija je še vedno medij, kjer eni mislijo, da se morajo pokazati in da ostalo ni pomembno. In potem imaš krasno za pogledati in neumno po pameti. Za to zadevo sta krivi obe strani, ta, ki jo angažira, in ta, ki pristane na to.

Kako so športne novinarke sprejete v vašem športnem uredništvu?

Lahko rečem, kako jih jaz sprejemam. Mislim, da jih moraš sprejemati kot normalne sodelavke.

Kakšna je po vašem mnenju dobra športna novinarka?

Kot sem že prej povedal, po tistih kriterijih, ki sem jih tudi jaz izbral. Se pravi govorna sposobnost, mora biti izobražena, mora imeti rada šport. To so tri najbolj pomembne zadeve, da uspeš v poklicu. V vsakem poklicu, ne samo v športnem novinarstvu.

Športne novinarke naj bi imele drugačen pristop, imele naj bi povečano sposobnost za poslušanje, ljudje naj bi jim povedali več kot moškim. Se strinjate s tem?

Ne, jaz mislim, da je to odvisno od vsakega posameznika. Ne vem, zakaj bi ženske bolj poslušale kot moški. Moški znamo tudi poslušati, jaz doma tudi poslušam ženo.

PRILOGA C: Poglobljeni intervju s Sanjo Modrić, športno novinarko na Televiziji Slovenija

Koliko novinark vas je zaposlenih v športnem uredništvu?

Sploh ne tako malo kot ljudje mislijo. Zdaj bi morala prešteti, ampak mislim, da smo se že približali temu, da nas je nekje pol pol znotraj redakcije, moški in ženske.

Vse pripravljate šport za osrednjo informativno oddajo?

Različna dela imamo. Pravzaprav je zanimivo, da je voditeljic veliko manj kot voditeljev, tudi ker je bilo nekako za predvidevati, da dajo voditeljico zaradi tega, ker je šport pretežno moška populacija in ta vidik. Ampak v resnici mislim, da sva trenutno dve voditeljici za večerna poročila in dve za jutranja, medtem ko je moških voditeljev mislim, da vsaj šest. Drugače pa pač ženske novinarke in dekleta kot mlajše dežurne in še vedno je pa samo ena reporterka, Jolanda Bertole.

Kako poteka odločanje oziroma dogovor o tem, kdo bo poročal, o kateri športni panogi in s katerega vidika? Se sami odločate ali se posvetujete z urednikom?

Pri večjih športih obstajajo neki neformalni krožki, kjer se skupina, ki pokriva ta šport, dogovori glede tega, da nek predlog redakciji oziroma uredniku dnevno-informativnih oddaj. Ta pa potem s turnusnimi uredniki doreče. Se pravi, predlog pride od pokrivalcev športa in potem v dogovoru z uredniki pride do tega, kakšna naj bi bila končna podoba.

Menite, da imajo novinarji in novinarke enako vlogo v uredništvu?

Bi rekla, da ja, razen, ko pridemo do nogometa in nekih takih športov, kjer je pa še vedno pretežno moška vloga.

Kakšna je po vašem mnenju vloga športnih novinark v vašem uredništvu?

Mislim, da smo se res izenačile. Ko sem se jaz šele odločala za ta študij, so bile reakcije tudi ljudi okoli mene, da je to nekako moški poklic in da kaj pa ženska ve o športu in take podobne. Mislim, da se bolj zaplete potem enkrat, ko pridemo v ta leta, ko moraš razmišljati o družini. Takrat se najbolj ustvari ta razlika med žensko in moškim v športu. Na začetku 20 smo nekako vsi enakovredni. V bistvu nas je malo tistih, ki smo se sploh odločile za materinstvo v tem poklicu. Saj, ko te eno leto ni tukaj, ne obstajaš. Na nek način se vse tisto, kar si do takrat delal, pozabi in je treba na novo začeti. V tem pogledu po mojem mnenju moški in ženske nikoli ne bodo enakopravni.

Kaj pa glede pokrivanja določenih športnih panog? Imate razen pri nogometu enake možnosti, ali so še kateri športi, kjer ženske ne pridejo zraven?

Ne bi rekla, mogoče kakšni borilni športi. Moramo biti pa tudi iskreni glede tega in si priznati sami, da se ženske mogoče niti nismo potrudile ali pa izrazile želje in interesa, volje za

pokrivanje določenih športov. Recimo formula so bili neki poskusi pa borilni športi. Ne smemo samo valiti krivdo, da ni enakopravnosti, ampak si pač moramo priznati, da si verjetno tudi same nismo dovolj želele, da bi poskusile karkoli. Ampak sem prepričana, da bi tudi tu dobile priložnost, če bi izrazile željo in sposobnost to delati.

Katere športe pokrivete vi osebno?

Jaz pokrivam od športov samo košarko, ampak zgolj zato, ker se specializacija pri nas nekako hitro ustvari, in ko se enkrat oblikuje nek krog, je dokaj zaprt in je težko priti zraven k drugim športom. Ne zato, ker bi bila to moja želja, samo košarko delati.

Drugače vas zanimajo tudi drugi športi?

Ja, atletika, plavanje, tudi nogomet, ki je nekako še vedno moška sfera.

Vi kot voditeljica sami skrbite za tiste vesti, ki jih v oddaji preberete ali vam pri tem kdo pomaga?

Marsikaj je dogovor s turnusnim urednikom. Se pravi, nek plan fiksnih prispevkov je določen, te vestičke oziroma to, kar se potem dopolnjuje, je pa stvar voditelja v tem smislu, kolikor to paše njegovemu stilu. Jaz imam namreč rada raznovrsten šport, ker je veliko teh nekih kratkih vestičk, ki se mi zdi, da dajo neko dinamiko, neko bogastvo športu. Medtem ko kakšni drugi to minutažo, ki ostane, raje dajo v napovedih več osebne stila, več neke improvizacije. Meni je recimo škoda izgubljati čas za neko olepševanje in govoričenje v napovedih, zato raje namesto tega pokažem 20 sekund vestičke. Potem pa načeloma voditelj predlaga turnusnemu uredniku, ki potem pove v redu, to bomo objavili.

Analiza športa v osrednji informativni oddaji Dnevnik v maju 2016 je pokazala, da so od 102 prispevka moški pripravili 82 prispevkov, ženske pa 20. Kakšno je vaše mnenje o tem in kakšni so vzroki za tak razpon?

A res? V bistvu sem zgrožena nad temi podatki, ker če bi me vprašali, bi sigurno rekla, da je bilo nekje pol pol. Bi pa zdaj morala iti pogledat na koledar, kaj se je takrat dogajalo. Sklepam, da so bili zaključki državnega prvenstva v nogometu, da so bili v pričakovanju evropskega prvenstva v nogometu in da je tudi na račun tega bilo več.

Analiza je pokazala tudi, da v Dnevniku voditeljsko vlogo večkrat opravljajo moški (8:23 dni). Na kakšen način poteka odločanje o tem, kateri novinarji opravljajo tudi voditeljsko vlogo?

Tega vam pa absolutno ne znam razložiti. Mislim, da točno določeni kriterij za to ni, da gre zgolj za presojo urednika, dnevno-informativnih oddaj v tem primeru.

Vi ste sami izrazili željo, da želite biti tudi voditeljica?

Ja, moja želja je bila vedno pokrivati košarko, tako da sem včasih celo razmišljala, a bi jo komentirala ali ne. In ja, to vodenje se mi je zdelo nekaj takega, kar bi bil en lep izziv. Potem je bil v bistvu interni preizkus znotraj redakcije, takrat pred leti med nami, ki smo tukaj delale, in na interni avdiciji sem bila potem izbrana.

Nekatere tuje raziskave kažejo, da športne novinarke najpogosteje vodijo kontaktne oddaje, poročajo o gimnastiki, drsanju in rekreaciji ter večinoma o ženskih športih. Kakšno je vaše mnenje o tem?

Jaz se s tem, glede na to, kar jaz počnem, ne bi strinjala. Če že čutim določeno naklonjenost do športov, potem je to do športov, ki veljajo pretežno za moške. Verjamem pa, da raziskave to potrjujejo, ampak verjetno tudi iz tega zornega kota, da ženske pač namenoma, spet zaradi stereotipov in tega, pokrivajo te športe. Ker ne vem, koliko bi moški veljal za moškega, če bi komentiral oblačila drsalk ali kaj takega. Mogoče gre tudi za ta aspekt.

Menite, da obstajajo razlike med novinarskimi prispevki, ki jih pripravijo novinarji in novinarke? Če da, kateri?

Ne. Ja, no, na eno razliko pa bi opozorila, o kateri smo se tudi pogovarjali nekajkrat znotraj redakcije, sicer zelo neformalno. Jaz kot ženska si ne bi upala privoščiti, da v prispevku rečem simpatični športnik, zato ker bi to takoj veljalo za neprofesionalno, da ocenjujem športnika s stališča nekih dejavnikov, ki nimajo zveze s športom. Medtem ko je pa v prispevkih, ki jih pripravljajo moški kolegi, velikokrat ravno to, simpatična Norvežanka, simpatična smučarka. To se mi zdi, da se velikokrat sliši. Kar se pa tiče potem same vsebine prispevkov, je pa potem povsem odvisna od posameznika oziroma posameznice. V bistvu, koliko sebe vložim, koliko je pripravljen, ker ti lahko narediš novinarski prispevek v eni uri, lahko ga pa, če imaš čas in voljo, delaš cel dan. Ne bi pa tega glede na spol razporejala.

Menite, da športne novinarke ponujajo drugačen pogled na šport v primerjavi s športnimi novinarji? V čem je razlika?

Ne vem, če je to drugačen pogled na šport. Vsak od nas, seveda je to subjektivna stvar, kar počnemo, lahko nas je pet na isti tekmi, pa bomo rezultat, najboljše strelce in ne vem kaj, videli vsi isto, ampak kakšne detajle pa ja, absolutno vsak gleda po svoje. Kar sem jaz opazila zase in kaj je bil tudi moj največji pomislek, ko sem sama sebe ocenjevala glede tega, ali je lahko ženska reporterka ali ne, je ta neka koncentracija. Ker se mi zdi, da se moški lahko veliko bolj usmeri na to eno točno, se pravi konkretno na igrišče, in ženska, to govorim zase, ne vem, kako je z ostalimi, pa veliko bolj pozornost pritegnejo tudi ostale stvari, gledalci, navijači. To je bilo tisto, kar sem jaz najbolj dvomila, ali bom to vse videla in se lahko

skoncentrirala na tekmo in na primer opazila korake ali karkoli. Ampak ne vem, če tu gre zgolj za neko razliko v značaju ali pa gre za razliko med spoloma.

Ste se kdaj preizkusili v komentiranju?

Ne, razen doma sama zase.

Še imate to željo, da bi kdaj postali komentatorka?

Sama s sabo se borim glede te želje.

Mediji utrjujejo in ohranjajo zgodovinsko konstrukcijo ureditve spolov, s tem pa vplivajo na oblikovanje stališč o vlogah spolov v dejanskem življenju. Kakšne reprezentacije spolov se po vašem mnenju odražajo v športnem novinarstvu?

Takrat, ko sem recimo jaz začejala, je bilo res zelo malo žensk v športu. Iz kakšnega razloga res ne vem. Ampak zdaj se je to že toliko spremenilo in toliko izenačilo razmerje, da mi je pravzaprav hecno, ko dobim to vprašanje o enakovrednosti žensk v športnem novinarstvu. Ker, vsaj nisem delala v drugih redakcijah, razen radia še pred začetkom na televiziji, ampak pri nas v redakciji res nimam tega občutka, da bi kakršnakoli razlika bila, da bi kdorkoli na osnovi tega, kakšnega spola si, da bi karkoli ...

Športno novinarstvo je tradicionalno moška novinarska arena. Kateri so po vašem mnenju ključni vzroki za to?

Ne vem, jaz predvsem mislim, da smo si ženske to precej same krive, da je bila še toliko bolj vloga žensk stereotipno včasih namenjena domu in službi od šestih do dveh, od osmih do štirih ali kakor je že bilo, in da potem se pač lahko posveti skrbi za družino. Tukaj se je ta čas, delovni čas, način življenja spremenil in v bistvu ni več nobenih delavnikov in ni družinskih vikendov. Postalo je normalno, da tudi ženska ni tista, ki bo stereotipno takrat in takrat doma, ter da takrat ne bo počela nič drugega. Pri športnem novinarstvu pa se tega ne moreš iti, da s tistim trenutkom, ko odideš iz službe, izklopiš, kaj se dogaja, saj je to pač način življenja, ne samo poklic. Ne vem, koliko ljudi se je pripravljnih na ta način odreči nekemu osebnemu umirjenemu življenju.

Rezultati nekaterih raziskav kažejo, da ženske sicer vstopajo v športno novinarstvo, vendar se pri delu srečujejo z določenimi ovirami, kot so seksizem, stereotipi ... Imate kakšne izkušnje s tem?

Ja, mislim, absolutno ne bi govorila o imenih, ampak definitivno si nekateri predstavljajo, da lahko do tebe, zato ker si ženska, pristopijo drugače kot bi pristopili do moškega kolega. Čeprav po drugi strani, ob vseh teh opazkah, seksističnih in ne vem kaj, moram biti pa poštena in povedati, da na račun spola včasih lažje prideš do česa. Se pravi, v športu, ki ga jaz delam, ki je načeloma tipično moški, mi je povsem normalno, če bova v mešani coni med 40

novinarji dve ženski, in se bo igralec raje zaustavil, ker se mi zdi to nekaj čisto normalnega in človeškega.

Kako se soočate s temi primeri seksizma in stereotipi?

Starejša kot sem, lažje. Včasih je bilo težko, ker si nekako vedel, predvsem, ko je to prihajalo od oseb z nekega višjega položaja, kot ga imaš ti, in si imel občutek, da je to povezano s tem, kako lahko taka poteza vpliva na tvojo kariero, kako jo lahko to zaustavi. Takrat sem se slabo počutila, ker sem sama pri sebi ugotavljala, da je od moje reakcije in od tega, kako diplomatsko bom to znala izvesti, marsikaj odvisno.

Kakšni primeri so bili to?

Kakšne opazke, čisto pač v tem spolnem smislu, komentiranje videza in take stvari. Nisem imela pa nikoli kakšnega konkretnega primera, da bi mi kdorkoli kaj s čim pogojeval s takimi zadevami, ker po mojem, če postaviš mejo, se vsak zaveda, da je ne sme prestopiti.

Menite, da so športne novinarke s strani občinstva in s strani sodelavcev dojemane enakovredno moškim?

Mislím, da v sami začetni poziciji ne. Da je o vsaki novi ženski, ki se pojavi, najprej tisto, a ta sploh kaj ve o športu, a so jo dali samo zaradi tega, ker je ženska. Mislím, da se mora ženska v tem primeru veliko več dokazovati, kot se mora moški, da pokaže svoje znanje in prepriča tudi s tem.

Menite, da bo število žensk v športnem novinarstvu kdaj preseglo moške?

Ne, mislím, da ne.

Ena izmed razširjenih idej je tudi ta, da naj bi mediji ženske uporabljali zgolj kot lutke v izložbah. Kaj menite o tem?

Ja, to je nekaj, česar si jaz nisem hotela dovoliti, da bi še sama k temu potencirala v smislu dekoltejev in takih zadev. Seveda moraš paziti na to, da te ne povežejo na tak način, ampak potem si pozoren še bolj, ne popustiš temu, da bi še dodatno delali iz sebe neko lutko.

Kako so športne novinarke sprejete v vašem športnem uredništvu?

Razen tega, da nam kdaj vržejo naprej kake hormone, kar se pa absolutno ne strinjamo, ko ugotavljamo, da imajo tudi moški svojih hormonov in PMS-ov več kot dovolj, ne opažam razlik. Mislím, da smo se dokazale z delom, da smo enakovredne.

Kakšna je po vašem mnenju dobra športna novinarka?

Ob tem, da pozna šport, ki ga spremlja, da pač to ni nekaj, da samo bereš o tem, ampak dejansko moraš s tem živeti, je to, kar je v Sloveniji težko doseči, objektivnost. Težko doseči na ta način, ker je Slovenija toliko majhna in je vse tako povezano, kako hitro gre do nekíh osebnih zamer in tega, da se ne dojame, da o nečem poročáš zato, ker so to neka objektivna

dejstva, ki tako kažejo, in ne gre za to, da bi s tem kogarkoli osebno hotel obsoditi ali kaj takega. Mislim, da je to pač taka največja težava, s katerimi se soočajo športni novinarji v Sloveniji. Ob tem je pa nasploh poznavanje poklica, spoštovanje poklica, za kar smo si tudi dostikrat sami krivi, ker ni absolutno kriterijev, po katerih lahko postaneš športni novinar ali pa ne. Dostikrat se potem zgodi, da vsak, ki ima pet minut časa, se lahko s tem ukvarja. To mi je bil najboljši primer, ko sem si imela priložnost ogledati tekmo NBA, ko so tam večinoma bili ugledni gospodje, ki so že nekaj morali dati čez, da so prišli do tega položaja, ker pač pri nas se to pogosto izenači. Da so popolni začetniki in ljudje, ki so desetletja temu namenili, da pridejo na koncu na isto mesto. Zaradi tega se mi zdi, da nas potem tudi ljudje od zunaj dostikrat gledajo na podcenjevalen način, zato ker sami sebe ne znamo dovolj ceniti in svoj poklic.

Ženske v športnem novinarstvu se pogosto srečujejo tudi s tem, kako uskladiti nasprotujoče si identitete kot ženska in kot profesionalna športna novinarka. Kako usklajujete profesionalnost in žensko socialno vlogo?

Jaz sem bila vedno za to, da ohranim svojo identiteto kot ženska, ne pa da poskušam iz sebe delati naslednjega moškega novinarja, ampak ohranjam to, da sem ženska in kljub temu lahko opravljam ta poklic. Menim, da če bom imela petke, to v ničemer ne zmanjšuje tega, da jaz lahko ta poklic opravljam enakovredno.

Športne novinarke naj bi imele drugačen pristop, imele naj bi povečano sposobnost za poslušanje, ljudje naj bi jim povedali več kot moškim. Se strinjate s tem?

Do virov informacij prideš z nekim korektnim odnosom, ne vem, kako to poteka pri moških, zato ne morem primerjati, ali je to odvisno od spola, nikoli nisem bila na poziciji, da bi videla, kako bi se kak moški kolega obnašal. Ampak, če imaš spoštljiv, normalen odnos z udeleženci, s katerimi se srečuješ, in ki so ti vir informacij. Sama osebno nikoli nisem šla na to, da bi izkoriščala kakšne informacije, ki sem jih izvedela na osebnem nivoju v poklicne namene, če bi s tem kakorkoli lahko ogrozila tistega človeka, ki mi je to povedal. To imam pa verjetno tudi srečo, da delam na takem mediju, ki me k temu ne sili. Se pravi, da ne rabimo biti toliko rumeni, da bi take stvari počeli.

Ste kdaj nezadovoljni z delovnim mestom športne novinarke? Zakaj tako?

Z delovnim mestom sem zadovoljna, le z urnikom ne vedno. Predvsem, ko se res naveličaš tega, da je vikend za vikendom, za vikendom, da si pač tukaj. Dostikrat gremo čez neke svoje meje, mi vsi smo po mojem tukaj, ker imamo radi svoje delo, ampak dostikrat se ravno to dejstvo, da imamo radi to delo, izkorišča in je že nekako slabše prepričanje, saj bomo naredili vse. Potem, ko imaš pa še občutek, da ne dobiš dovolj priznanja, pa tu zdaj ne govorim o

moškem ali ženskem, ampak o tem, da ne dobiš dovolj priznanja za ves svoj trud, se zamisliš, zakaj vse to počneš. Ampak na koncu v bistvu ugotovim v tistih trenutkih, ko sem v montaži, ob kakih zanimivih prispevkih, in ko uživam v tej montaži, in uživam veliko bolj kot v vodenju poročil, da je to tisto, zakaj sem tukaj. Dostikrat pa moraš tudi pogoltniti nekaj na račun tega, kar imaš rad.

Kaj bi pa recimo spremenili pri svojem delu, na področju športnega novinarstva?

Verjetno najbolj v štartu ta nek sistem. To, da obstajajo neki predpogoji, da si lahko športni novinar. Jaz ne rečem, da je recimo fakulteta tisto najboljše, tisto, kar ti vse da, ampak, ne vem, konec koncev zdravnik tudi ne moreš biti brez študija medicine, frizer ne moreš skoraj biti, če nisi bil na frizerski šoli, novinar je pa lahko čisto vsak. In sebi s tem delamo škodo. Konec koncev, zakaj sem jaz porabila leta in leta za študij novinarstva, ko bi lahko študirala nekaj, kar bi mi lahko praktično bolj prav prišlo. Ne rečem, da ti da, še vedno je praksa tista, ki te nauči, ampak da ti pa neke osnove, nekaj iz česa lahko štartaš. Mogoče bi bil pa to nek prvi predpogoj. Absolutno to ni edini dejavnik. Lahko se zgodi, da na račun tega takšni ljudje, ki bi bili veliko boljši športni novinarji ali novinarji nasploh od teh, ki so študirali, da bi izviseli, ampak nek sistem bi pa bil.

PRILOGA Č: Poglobljeni intervju z Miranom Tišičem, športnim urednikom na Planet TV

Koliko novinarjev in novinark je zaposlenih v športnem uredništvu Planet TV?

Na športu, če štejemo še internet zraven, nas je šest. Nič več.

Kako je razdeljeno po spolu?

Štiri proti dve vodimo fantje.

Splet in televizija delujeta skupaj?

Mislím, ja. Načeloma ta varianta cross promotiona in tako naprej. Kar naredimo svoje, neke avtorske prispevke, damo tudi na internet. Na internetu so na primer večerni prispevki z nekim videom, izjavo, več pa zvečer in tako. V bistvu je to precej povezana zadeva.

Koliko jih pripravlja šport za osrednjo informativno oddajo?

Tako je, včasih voditelj ali voditeljica, včasih tudi trije novinarji. Lahko smo trije, lahko smo štirje v službi, kdaj sta samo dva. Ampak načeloma imamo kakšne stvari tudi vnaprej pripravljene. Se zorganiziramo, in tudi če sta dva v službi, imamo, zdaj na primer imamo nekje 9 do 10 minut športa na dan, v popoldanskem in večernem newsu. To je v bistvu veliko, za televizijo je to veliko. Če seštejeva, POP nima toliko športa na dan, ker ima šport okrog 7–8 minut. Na nacionalki imajo precej športa, ampak to je precej. Krat 30, to je 300 minut na mesec v bistvu.

Kako poteka odločanje oziroma dogovor o tem, kdo bo poročal, o kateri športni panogi in s katerega vidika?

Načeloma je tako, da vsak novinar je avtor. Plačan je za svoje avtorsko delo in fino je, če novinar sam predlaga teme. Recimo Milena, ona zdaj dela zelo veliko nogometno reprezentanco Slovenije. Je edina novinarka. Na reprezentančnem zboru je recimo 20 novinarjev in Milena. Pa tudi Olimpjo je delala veliko. V bistvu meni je prav dobro, če punce delajo nogomet, ker delajo drugače. Je v redu. Nimamo mi, to je pa tema, ki jo bo ženska pokrila.

Rekli ste, da delajo ženske drugače. V kakšnem smislu?

Pristop je recimo drugačen. Če bo šel moj kolega delat nogometno reprezentanco, bo nogometnaš spraševal, bom rekel, same tehnične stvari, Milena jim pa pogleda v kozmetične torbice, v narekovajih pogleda. Dobimo kakšno stvar o kom, da ga spoznamo na čisto osebni način. Nekdo, ki cvili, da pogreša mamino kosilo, ker pač v Italiji igra in tako naprej. Druge stvari. Če bo treba Katanca razbiti v enem komentarju, bom to naredil jaz ali pa Medica, ker bo Milena rekla, jaz tega rajši ne bi. Bo rekla, tega pa nočem, tudi se nočem komu zameriti. To imajo punce kdaj pomisleke, ker v tem poslu se prej ko slej komu zameriš. Tako da

nekateri s tabo ne spregovorijo besede, nekateri ti nočejo dati izjave in tako naprej. Punce se nočejo zameriti, da so z vsemi dobre. Če se nočeš zameriti, potem ne moreš kritizirati. Če pa kritiziraš, se pa načeloma nekomu zameriš.

To ste naredili namerno, da novinarka pokriva tudi nogomet?

Ja, meni se je to zdelo super in sem rekel dajmo. To je tako, onih 20 tipov tam teži za izjave, vsi so že naveličani in nič ne dobijo, Milena pa pride in samo sprašujejo, kaj rabi, tudi piarovka sprašuje, koga potrebuje, vsi mirno stojijo. To je bolj elegantno, da pride Milena čez. V tujini pa je to praksa. Na teh velikih nogometnih tekmah je bilo ogromno novinark, tako da je to v tujini ustaljena praksa. Pri nas pa je tako, da jaz bolj ko razmišljam o televizijah, največjih časopisnih hišah, športnem dnevniku, ni ene novinarke, ki bi pokrivala nogomet.

Imajo novinarji in novinarke enako vlogo v uredništvu, ali pri katerem spolu prevladuje bolj voditeljsko delo, pri drugem poročevalsko ali komentatorsko?

Bom rekel tako, kot nam z urnikom znese. Ne razmišljam o tem, kdaj bo vodila Milena ali kakšen tip, samo da pridemo čez mesec.

Kakšna je po vašem mnenju vloga športnih novinarok?

V naši redakciji zagotovo. Zakaj? Ker osnovno vodilo je, da pač moraš spoštovati delo nekoga drugega. Mi se o stvareh veliko pogovarjamo in imamo velikokrat tudi različne poglede o stvareh. Kdaj pridemo skupaj, kdaj pa tudi ne. Jaz ne želim delati tega, da bi nekemu vsiljeval svoje mnenje. Če ne pridemo skupaj, ne pridemo skupaj. Ti narediš tako, kot misliš, da je prav, ker si ti avtor prispevka. Jaz nikoli ne razmišljam o tem, naj to naredi tip ali Milena. Praviloma se sami javljajo za zgodbe in vsak dela tisto, kar si želi delati. Če jaz ocenim, da je to sprejemljivo za naš program. Potem seveda ni problema, če delaš tisto, kar te veseli. Saj drugače, tudi na nacionalki, je tudi veliko novinarok, ki pač pokrivajo cel kup športov, nogometa pač ne, ampak jaz nikoli nisem imel občutka, tudi ko se na terenu srečujemo, da bi kdo podcenjevalno gledal na športne novinarke. Tudi punce se mi zdijo praviloma samozavestne, suverene.

Ali kot urednik sprejemate odločitve o tem, koga zaposliti?

Jaz sem načeloma prvi filter, jaz zbiram, se pogovarjam, končno odločitev pa vedno sprejmeva skupaj z direktorjem Tomažem Perovičem. Če Tomaž ne požegna, jaz ne morem v službo vzeti. Sodelujemo pri tem.

Kaj mora imeti iskalec zaposlitve, da vas prepriča? Razlikujete kdaj tudi glede na spol (recimo, če iščete novinarja za določeno področje)?

Včasih rečejo izkušnje, ampak potem včasih ugotoviš, da izkušnje pomenijo tudi, da je nekdo že fino ukalupljen, ima že neko svojo špuro in ga je težko premakniti. Prvi stik je zelo

pomemben, mora biti neka energija, da vidiš, človek ima željo, veselje, nekaj mora vedeti o športu, nihče ne ve vsega, ampak nekaj mora vedeti in predvsem ga mora to veseliti. Mora biti človeku jasno, da novinarstvo je 24/7, in to celo leto. Danes pa sploh, ko se tako hitro stvari obračajo. Nekdo, ki je pač pripravljen, da mu bo to postal način življenja. Kar je, dokler si sam oziroma s fantom ali dekletom, je to super, ko pa imaš že enkrat družino, je pa to malo drugače. Ampak to je stvar vsakega posameznika.

Šport v osrednji informativni oddaji je sestavljen iz prispevkov in iz nepodpisanih vesti, ki jih berejo voditelji/-ce. Kdo skrbi za besedila teh vesti in zbiranje informacij o njih?

To ima voditelj vse sam, tudi napovedi so načeloma stvar voditelja. Novinar napiše napoved za svoj prispevek, ampak se da praviloma to malo boljše narediti.

Analiza športa v osrednji informativni oddaji Danes je pokazala, da je bilo maja 2016 predvajanih 60 prispevkov, od tega so jih novinarke pripravile 14, novinarji pa 46.

Kakšno je vaše mnenje o tem in kakšni so vzroki za tak razpon?

Tu je mogoče malo drugače, ker smo imeli še Irmo Kopic, in pač ni znala prispevkov narediti in smo jo junija tudi odpustili. Tako da po mojem, kolikor je prispevkov, jih je naredila Milena. Irmi razen voditeljstva nismo potem drugo ... Zdaj bi bilo verjetno drugače, kak drug mesec, zdaj ko imamo Tayo. Je pa res, da imamo več, v bistvu 3:2 je za televizijo.

Kako je bilo pa z voditeljstvi?

Analiza je pokazala tudi, da so v oddaji Danes voditeljice večkrat ženske (18:13 dni).

Ja, če seštejemo, punce so še vedno delale manj, recimo 60:40, če vzamemo pet ljudi, ki se ukvarja s televizijo.

Na kakšen način poteka odločanje o tem, kateri novinarji opravljajo tudi voditeljsko vlogo?

Načeloma si novinarji želijo postati tudi voditelji, ker mislijo, da je to neka nadgradnja. Čeprav, kaj pa vem, jaz sem vedno raje delal prispevke kot pa vodil, to je čisto druga zadeva. Biti na terenu in med ljudmi. Izrazi željo, rečemo v redu, te damo pred kamero, imaš na voljo 10 vaj. Treba je videti, ali ima nekoga kamera rada, ali to je potencial, s katerim vadimo in delamo, ter ga potem vržemo v reko in plava. Zadnjo ima direktor, kot povsod. Mislim, da so pri nas želje šle skoraj vse čez. Je pa res, da si to ljudje čisto drugače predstavljajo, da je to čisto enostavno. Ker delo voditelja, 5 minut, ko stojiš noter, za tistim je par ur dela, ki je precej bolj pomembno, kot tam noter stati. Voditelji niso bralci novic, ampak so tudi še kaj drugega.

Nekatere tuje raziskave kažejo, da športne novinarke najpogosteje vodijo kontaktne oddaje, poročajo o gimnastiki, drsanju in rekreaciji ter večinoma o ženskih športih. Kakšno je vaše mnenje o tem?

Če raziskave kažejo, očitno je tako, neki relevantni viri. Pri nas ni tako in tudi moje izkušnje kažejo, da je bilo veliko žensk na tradicionalno moških športih. Če pogledamo Italijane, Špance, Angleže, dobro Angleži so bolj tako, ampak Italijani in Španci, tam so voditeljice hude mačke. Na televiziji ali enega sivega tipa gledati ali eno hudo mačko, to je kar razlika. To je meni čisto razumljivo. Jaz osebno mislim, da imajo ženske prednost pred tipi, v osnovi že, za delo na televiziji. Ker imajo več atributov za pritegniti gledalce. Načeloma je tako, da moški tako ali tako radi gledajo ženske, ženske pa tudi pogledajo, za kritizirati ali za pohvaliti. Tako nekako.

Menite, da športne novinarke ponujajo drugačen pogled na šport v primerjavi s športnimi novinarji? V čem je razlika?

Absolutno. In je vedno dobrodošel, ravno zaradi tega, da se razbija ta ukalupljenost, neka tradicionalnost. Dobimo drug pogled na neke stvari, mogoče bolj osebni, nežnejši ali pa bolj čustven. Ženske znajo biti velikokrat precej bolj čustvene kot moški. Šport so načeloma emocije in ženske znajo te stvari narediti drugače in boljše kot moški.

Mediji utrjujejo in ohranjajo zgodovinsko konstrukcijo ureditve spolov, s tem pa vplivajo na oblikovanje stališč o vlogah spolov v dejanskem življenju. Kakšne reprezentacije spolov se po vašem mnenju odražajo v športnem novinarstvu?

Jaz imam malo bolj drugačen pogled na to. Če se gremo sociološko spraševati zakaj, saj se punce tudi danes od malih nog ukvarjajo s športom, saj ni, da bi se samo tipi. Zakaj potem pridemo do tega, da dela manj žensk in da je športni novinar pač tip?

Rezultati nekaterih raziskav kažejo, da ženske sicer vstopajo v športno novinarstvo, vendar se pri delu srečujejo z določenimi ovirami, kot so seksizem, stereotipi ... Kakšno mnenje imate o tem, da ženske delujejo na t. i. moškem področju?

Zagotovo se to dogaja, kot se v vsakem poklicu, saj to praktično ves čas poslušamo. Meni se zdi recimo, Anglija bi lahko bila taka, kjer so zakoreninjeni tradicionalni športi nogomet, ragbi, in to velja za športe tipov, mačotov, tam bi lahko bilo tega več. Prihaja do tega, žal je vse, kar lahko rečem.

Menite, da so športne novinarke s strani občinstva in s strani sodelavcev dojemane enakovredno moškim? Zakaj tako menite?

Jaz mislim, da ja. Podatki o gledanosti kažejo na to. Seveda je odvisno, kakšne imamo novice, prispevke, a je tema, ki vleče ali ne. Podatki o gledanosti ne kažejo tega da zagledamo tipa in

mu verjamemo, zagledamo žensko, ah, tega pa ne bomo gledali. Podatki kažejo, da ljudje enako dojemajo voditelje kot voditeljice.

Se trudite, da je na mesec pol žensk in pol moških, ali kako poteka?

Pri nas od tipov vodim jaz, Damjan Medica večinoma pripravlja prispevke in samo kdaj vskoči kot voditelj, kar pomeni, da je 30 dni na dve voditeljici, Mileno in Tayo, in mene. Jaz vodim okrog 14, kaj takega. Procentualno vsak mesec ženske več vodijo.

Je to namerno?

Ne, ker imamo tri voditelje. Mesec ima 30 dni, jaz mogoče vzamem 12, ostane 18 in sta onidve vsaka 9 dni. Jaz se ukvarjam še z uredniškimi zadevami, strateškimi zadevami, se ne ukvarjam toliko z novinarskim delom, nisem dnevno na terenu, so pa punce več. Ko seštejemo, je več ženskih vodenj.

Menite, da se bo mnenje o tem, da je športno novinarstvo moška domena, kdaj spremenilo? Bo število športnih novinark naraščalo ali upadalo?

Iskreno povedano, nimam pojma. Ampak saj v Sloveniji je več žensk kot moških, a ne kaže statistika tako? Jaz ne vidim ovir, da ne bi. To je čisto normalna zadeva, meni je popolnoma vseeno, ali je fant ali punca, če je dober, je super.

Ena izmed razširjenih idej je tudi ta, da naj bi mediji ženske uporabljali zgolj kot lutke v izložbah. Kaj menite o tem? Prej ste omenili Italijo, Španijo?

Ja, ampak najprej so dobre voditeljice ali pa dobre novinarke. Nimajo jih za to tam. Tega je zmeraj manj, to so imeli včasih, da so kakšen mikrofon gostu odnesle pa to. Tega ne moreš reči, da je voditeljica, novinarka, to je nekdo, ki pomaga v studiu, asistent. Te dame, ki vodijo pogovorne oddaje, šove, praviloma zelo veliko vedo. So predvsem novinarke in šele potem so lepe ženske, in je super, da se vse skupaj ujema na televiziji.

Kakšna je po vašem mnenju dobra športna novinarka?

To je to, kar smo se prej pogovarjali.

Torej enake kot moški?

Popolnoma enako, ni nobenih razlik.

Ste imeli kdaj kakšne pritožbe o nezadovoljstvu z delovnim mestom športne novinarke?

Ne, punce znajo biti, če jim kaj spodleti, zelo čustvene, znajo jokati. Ampak, da bi se pa pritoževale, kdaj je bila kakšna slaba volja, ampak načeloma se mi pogovarjamo o stvareh, kar je najbolj pomembno. Če si povemo, kaj tebe muči, dajmo uskladiti. Napredovanje zdaj, ko si enkrat športni novinar ali voditeljica, kam lahko napreduješ. Lahko greš na katero drugo televizijo, vodiš kakšno športno oddajo, to je pa počasi to. Za nekoga je napredovanje, če gre iz televizije na časopis, za koga, če gre s televizije na radio, ampak pravilo je v obratni smeri.

Televizije so pač najbolj odmevni mediji, tako da si ljudje s časopisov, radiev želijo na televizijo. Ampak tudi v obratni smeri.

Priloga D: Poglobljeni intervju z Damjanom Medico, športnim novinarjem na Planet TV

Imajo novinarji in novinarke enako vlogo v vašem uredništvu, ali pri katerem spolu prevladuje bolj voditeljsko delo, pri drugem poročevalsko ali komentatorsko?

Mi imamo uredništvo oziroma redakcijo tako, da imamo kar vsi isto vlogo. Kar se tiče delovnih obveznosti, eni imajo več voditeljskih obveznosti, eni imamo več novinarskih, da hodimo več po terenu. Jaz imam oboje, voditeljsko sem bolj po nadomeščanju, ampak imamo kar porazdeljeno med ženskimi in moškimi člani redakcije.

Kakšna je po vašem mnenju vloga športnih novinark v vašem uredništvu?

Zelo pomembna, ker po mojih izkušnjah športne novinarke, ki so po vseh državah kar množično prisotne v medijih, mogoče znajo tudi eno drugo plat neke zgodbe odkriti ali predstaviti. Na primer, mi smo bolj tak vizualen medij, televizija in bolj kot ne predstavljamo neke osebe, ekipe, športne zgodbe, take in drugačne. Verjamem, da je kdaj celo dobrodošlo, da gre kolegica delat neko zgodbo, ker mogoče z njenega vidika, ne toliko tega ženskega, ampak strokovnega, sogovorniki se mogoče drugače odprejo njej. Sploh ker pokrivamo v glavnem moške športnike, ekipe, moštva in te zgodbe, je mogoče to tudi prednost ženskih novinark pri tem.

Imajo novinarke enake možnosti za pokrivanje določenih športnih panog kot novinarji?

Pri nas ja. Na naši televiziji ja, zdaj pa je od vsakega posameznika odvisno, kako bo izkoristil to svojo priložnost. Tu tako ni važno, ali si moški ali ženska. Pri športnem novinarstvu še posebej ne, pač novinarstvo kot tak poklic moraš imeti rad. Ampak športno novinarstvo pa še potencira to neko ljubezen do športa, do dela in veselje. Ni važen spol. Če imaš to rad, si lahko res dober športni novinar, ker tu je veliko čustev in nekih emocij. Če delaš res, znaš to tudi prenesti gledalcem.

Katere športe pokrivате vi osebno?

Jaz v glavnem tu, odkar sem na Planetu, vse športe. Prej sem bil na POP TV, podobno kot Miran, kjer nas je bilo malo več in smo imeli bolj razdeljeno, tako da smo imeli vsak po dva, tri športe. Ampak, ker smo komercialna televizija, smo tudi bolj osredotočeni na te komercialne, najbolj zanimive športe panoge v Sloveniji, ki so ta trenutek pač in. To so pa nogomet, kar se tiče moštvenih, košarka in zimski športi. Zdaj pa spet, kaj ti je bolj domače, kaj bolj spremljaš. Ampak kot pravim, pri nas, to se navezuje na prejšnji del, da moraš imeti svoje delo rad, moraš seveda spremljati vse. Moje najbolj domače teme so nogomet, rokomet, kolesarstvo, zdaj v zadnjih letih tudi zimski športi, se pravi skoki in smučanje.

Analiza športa v osrednji informativni oddaji Danes je pokazala, da je bilo maja 2016 predvajanih 60 prispevkov, od tega so jih novinarke pripravile 14, novinarji pa 46. Kakšno je vaše mnenje o tem in kakšni so vzroki za tak razpon?

Zanimivo. Takrat smo bili nekako v isti sestavi. Po mojem je bilo v maju konec nogometnega prvenstva, smo imeli veliko nogometa in sem bolj kot ne to pokrival jaz. Saj ne, da bi zdaj strogo ločeval, nogomet je, greš ti, ne kolegica Milena, in takrat je bila še Irma Kopic v službi. Ampak to so bile bolj teme, pomembne, nepomembne, domače. Ne vem, mogoče zaradi tega. Kar zanimiv procent.

Nekatere tuje raziskave kažejo, da športne novinarke najpogosteje vodijo kontaktne oddaje, poročajo o gimnastiki, drsanju in rekreaciji ter večinoma o ženskih športih. Kakšno je vaše mnenje o tem?

Jaz se izogibam tej delitvi. Se mi zdi to težje mogoče nekim mojim kolegicam v drugih medijih, kjer so športna uredništva bolj dolgoletna in je mogoče več moških po procentu ter jim je lažje priti zraven, če je kak šport, ki so ga trenirale, ali pa ti, obrobni športi, ki niso toliko medijsko privlačni. Ti pač moških novinarjev ne zanimajo oziroma se jih izogibajo. Mogoče se zato tako pokaže. Ampak tu pri nas nismo toliko velika redakcija in tudi ne pokrivamo toliko drugih športov, smo pač komercialna televizija. Tudi če bi kolegica Milena hotela delati gimnastiko, bi bilo to mogoče enkrat ali pa dvakrat v celem letu, mogoče pred olimpijskimi igrami.

Nekaj ste že omenili. V čem menite, da športne novinarke ponujajo drugačen pogled na šport v primerjavi s športnimi novinarji? V čem je razlika?

Razlika je v pristopu, mogoče ni pristop do določene osebe, športnika, tisto strogo strokoven, kar se tiče teh športnih razpletov ali statistike. Mogoče malo bolj ljudski, se mi zdi, no. Kolikor pač poznam delo od ostalih kolegic. Mogoče je to največja razlika.

Mediji utrjujejo in ohranjajo zgodovinsko konstrukcijo ureditve spolov, s tem pa vplivajo na oblikovanje stališč o vlogah spolov v dejanskem življenju. Kakšne reprezentacije spolov se po vašem mnenju odražajo v športnem novinarstvu?

Ne vem, mislim, da enake pri obema spoloma.

Športno novinarstvo je tradicionalno moška novinarska arena. Kateri so po vašem mnenju ključni vzroki za to?

Dobro vprašanje. Jaz sicer tu ne vidim nekih tradicionalnih ovir, da bi to moralo biti. Po mojem mnenju ni nobene potrebe, ker tu pač šport moraš imeti rad. Verjamem pa, da veliko več fantov zanima šport kot tak, da ga spremljajo in gledajo tekme. Nekako že sama tradicija družbe, ker se že v sami mladosti fantje veliko več srečujejo v nekih skupinah in gledajo

tekme ali pa tudi trenirajo nek šport in se ta kolektivni duh prenaša tudi kasneje, ko so starejši. Tu se zanimanje za šport recimo nekoliko bolj usadi pri moškem.

Rezultati nekaterih raziskav kažejo, da ženske sicer vstopajo v športno novinarstvo, vendar se pri delu srečujejo z določenimi ovirami, kot so seksizem, stereotipi ... Kakšno mnenje imate o tem, da ženske delujejo na t. i. moškem področju?

Se mi ne zdi, nimam takih izkušenj, niti ne poznam nobenega primera.

Menite, da so športne novinarke s strani občinstva in s strani sodelavcev dojemane enakovredno moškim? Se jim zdijo verodostojne, so jih sprejeli?

To bi lahko razglabljali. Včasih je bilo več, se mi zdi, zdaj ni več tak problem. Vedno več je tudi ženskih novinark, samo v slovenskem prostoru. Če se spomnim nazaj, ko smo delali na terenih, je bila gruča novinarjev. Sicer množičnost medijev ni bila taka kot zdaj, ampak kot je v drugih državah, je res, da je procent ženskih novinark precej večji zdaj, kot je bil deset let nazaj. V povezavi s tem so čisto normalno sprejete tudi pri gledalcih zaradi tega. Mislim, da so sprejete, vse pa je odvisno od njenega dela.

Ena izmed razširjenih idej je tudi ta, da naj bi mediji ženske uporabljali zgolj kot lutke v izložbah. Kaj menite o tem?

Voditeljice v studiih, v nogometnih oddajah, da samo zraven sedijo? Tudi taki primeri so. Ampak kar se mene tiče osebno, sem proti temu, da se uporabljajo kot lutke. Če že so, morajo neko vsebinsko vlogo sigurno imeti. Če že postavimo lušno punco v studio, mora vsaj vedeti, zakaj je tam.

Kakšna je po vašem mnenju dobra športna novinarka?

V vsakem primeru mora dobro poznati šport in akterje v športu. Mora imeti dobre ideje, mora se znati prilagajati razmeram, ne samo na daljše, ampak tudi na krajše časovno obdobje. Šport je tako živa stvar, da se dogaja vedno. Je toliko akterjev v športu, sploh zdaj, ko smo v globalnem svetu. Če delaš v mediju, moraš biti 24 ur na dan na tekočem, ker se hitro lahko kaj spremeni. To velja za vsakega športnega novinarja, ne samo za ženske.

Ženske v športnem novinarstvu se pogosto srečujejo tudi s tem, kako uskladiti nasprotujoče si identitete kot ženska in kot profesionalna športna novinarka. Kako gledate na to?

Se strinjam, to je logično.

Se vam zdi, da jim je težje kot moškim?

Zakaj bi jim bilo težje? Osebna identiteta ženske, saj moraš ostati tak kot si, tako pač delaš. Neka stališča in nazore spreminjati, zato da bi uspel, nekatere mogoče morajo, ampak po mojem mnenju ni potrebe. To, kar si, to si. Zakaj bi sam sebe spreminjal zaradi tega?

Priloga E: Poglobljeni intervju z Mileno Novak, športno novinarko na Planet TV

Koliko novinarjev in novinark je zaposlenih v športnem uredništvu?

Skupaj z urednikom nas je pet, s tem da tudi naš urednik opravlja novinarsko delo in je tudi voditelj.

Koliko žensk, koliko moških?

Dve ženski in trije moški.

Vsi pripravljate šport za osrednjo informativno oddajo?

Vsi, s tem da Miran pač, ker največ vodi, potem redko naredi kakšen prispevek. Drugače pa vsi vse delamo.

Kako poteka odločanje oziroma dogovor o tem, kdo bo poročal, o kateri športni panogi in s katerega vidika?

Nekako imamo tako, da že vemo, kdo kaj preferira. Tisti, ki vemo, da enemu drugemu novinarju bolj leži nekaj, mu pač pustimo, ampak če ne gre, pa si tudi razdelimo. Načeloma pa vsi vse pokrivamo. Ali pa se sam javiš, jaz bi pa ful to delal. Pač lažje je nekaj delati, če ti je tisti šport bolj blizu, bolj všeč, se mi zdi, da potem tudi boljši končen izdelek nastane, če nekaj bolj s srcem delaš kot nekaj drugega, na kar se ne spoznaš in moraš veliko časa porabiti za to, da raziskuješ. Konec koncev, tudi če si že dolgo v tem, vsi športniki se spreminjajo, leta se obračajo, pravila se spreminjajo, tako da moraš res vedno raziskovati, da si na tekočem. Tudi če delaš že dvajset let v športu, tako kot Miran ali pa Medica.

Torej je mešano, niste specializirani za športne panoge?

Ne, pri nas sploh ne. Se mi zdi, da so na RTV bolj po športih razdeljeni, pri nas pa smo res vsi za vse.

Imajo novinarji in novinarke enako vlogo v uredništvu, ali pri katerem spolu prevladuje bolj voditeljsko delo, pri drugem poročevalsko ali komentatorsko?

Tako je, midve s Tayo sva voditeljici in novinarki, Matej in Medica sta samo novinarja, zdaj Miran pa, če mu uspe narediti kakšen prispevek, drugače pa samo voditelj in ima zaradi tega tudi več voditeljskih dni. Midve si deliva 16 dni na pol, vsaka 8 dni vodi, ostalo pa delava prispevke. Potem imamo pa še splet, tako da še pišemo za splet.

Kakšna je po vašem mnenju vloga športnih novinark v vašem uredništvu?

Jaz mislim, da imam tukaj zelo srečo, ker imam zelo odprtega urednika. Všeč mi je, da imam dosti proste roke pri svojih tematikah. Mislim, da mi, ker imamo še najmanj športnih pravic od vseh športnih uredništev v Sloveniji, moramo biti malo drugačni, moramo stvari pripeljati malo drugače kot vsi drugi. Tudi zaradi tega, ker smo zadnji prišli na TV tržišče, rabimo

nekaj, kar bo pritegnilo gledalce. Zdaj, če je na primer ena nogometna tekma, za katero ima pravice POP oziroma KANAL A, je za poročilo s tekme najlažje gledati njih, ker imajo sliko. Saj za prvo slovensko ligo tudi mi dobimo te highlighte, ampak če pogledam iz drugega vidika, kakšno sliko, ki je mi ne dobimo, in mi pokrivamo s fotografijami, bo pa potem kdo šel raje gol pogledat. Mi pa zaradi tega delamo zgodbe, na način, ki jih dosti drugih novinarjev ne. Da mogoče športnika predstavimo iz ene druge plati, to pa velikokrat jaz dobim in mi je zelo všeč to delati. Ker konec koncev športniki niso samo številke na igrišču, na snegu, ampak kolikor jih spoznaš, kot sem jih jaz spoznala, mislim, da si vsak zasluži eno točko nekje tam, da se pokaže v eni drugi luči.

Imajo novinarke enake možnosti za pokrivanje določenih športnih panog kot novinarji?

Ja, jaz mislim, da kar se tiče nogometa, tukaj imava bolj malokrat možnost, ampak če izraziva željo, da bi radi delali nogomet, seveda pustijo. Drugače pa načeloma to večkrat fantje pokrivajo. Tudi jaz raje vidim, da pokrivajo, ker mi nogomet ni ravno, čeprav je najpopularnejši šport na svetu, imam jaz raje druge športe kot pa nogomet, tako da to meni čisto odgovarja.

Bi še kakšno panogo poudarili, kjer so bolj moški?

Niti ne, se mi zdi, da je nogomet tisti, ki izstopa. Drugače pa ne, vsaj pri nas ne. Če že, mogoče zato, ker imamo takega novinarja, ki ima rad ta šport, je to avto-moto šport. On ima formulo rad, Gajserja je oddelal na 1001 način, to no. Tudi tu se midve s Tayo drživa bolj stran, ker veva, da je to njegovo področje.

Katere športe najpogosteje pokrivata vi osebno?

Jaz v bistvu pokrivam vse športne panoge, ampak na drug način. Če že, se gre tukaj za striktno poročilo s same tekme, bo to po mojem košarka. Mogoče tudi zaradi tega, ker je moj mož nekdanji košarkar in zdaj trenira, pa mi je to najbolj blizu. Ampak iz tega vidika osebnih zgodb pa res vse, mogoče imam zadnje čase celo največ nogometašev.

Šport v osrednji informativni oddaji je sestavljen iz prispevkov in iz nepodpisanih vesti, ki jih berejo voditelji/-ce. Kdo skrbi za besedila teh vesti in zbiranje informacij o njih?

Te vesti pokriva vse voditelj, razen, jaz grem zdaj na primer na konferenco alpskih smučarjev in bom jaz, čeprav je Miran voditelj, bom jaz pripravila novičko in izrezala eno izjavo, kar načeloma dela voditelj. Ampak, ker sem jaz tam na terenu, bom jaz to pripravila. Drugače pa načeloma, kar dobimo preko agencij, kar so dnevne novice, kjer mi sami nismo prisotni, pa vse voditelj.

Analiza športa v osrednji informativni oddaji Danes je pokazala, da je bilo maja 2016 predvajanih 60 prispevkov, od tega so jih novinarke pripravile 14, novinarji pa 46. Kakšno je vaše mnenje o tem in kakšni so vzroki za tak razpon?

A res? Sem bila na dopustu? Maj? Kaj je bilo maja že? Ne vem, kaj je bilo maja, da sva midve tako malo, ampak načeloma smo tam tam, razen tega, ker ženske tudi vodimo, Damjan in Matej pa samo prispevke delata. Mogoče zaradi tega. Drugače pa smo po dnevih tam tam, to kar se tiče delovnih dni. Ni zdaj to, da smo me več proste in morajo oni več delati, ampak najbrž zaradi samega vodenja.

Analiza je pokazala tudi, da so v oddaji Danes voditeljice večkrat ženske (18:13 dni). Na kakšen način poteka odločanje o tem, kateri novinarji opravljajo tudi voditeljsko vlogo?

To v bistvu določi urednik, ampak načeloma smo razdeljeni. Zdaj je tako, da Miran vodi 14 dni, midve s Tayo pa si deliva 16 dni na pol. Se pravi, da vsaka vodi osemkrat. Načeloma, če ni kakšnih odstopanj, bolnišk ali dopustov, smo razdeljeni na pol. Pol meseca je ženskega, pol pa moškega.

Odloča urednik o tem, kateri novinar bo tudi voditelj in kateri samo poročevalec?

To on v pogovoru z direktorjem informativnega programa. To je strogo njun dogovor, pa seveda tudi želja novinarja in novinarke. Če pač izrazi željo, da tega ne bi delal, potem ne bo, nobeden mu ne bo roke zviljal, da mora. Čisti dogovor njih oziroma nas treh.

Nekatere tuje raziskave kažejo, da športne novinarke najpogosteje vodijo kontaktne oddaje, poročajo o gimnastiki, drsanju in rekreaciji ter večinoma o ženskih športih. Kakšno je vaše mnenje o tem?

Jaz se sploh redko spomnim, da sem kakšen ženski šport delala. Če ne štejemo pač ženskega smučanja, res zelo malo ženskega športa. S tem da mi smo tudi bili zelo dolgo omejeni časovno in smo lahko dali tiste najbolj top novice noter, ker nimamo tako dolgega športa oziroma vsaj nismo imeli. Zdaj je drugače, imamo dve oddaji. Smo imeli tako kratek šport, da si lahko dal tiste top novice, ki največkrat niso vsebovale atletike ali gimnastike, ker pri nas to nista eden izmed top športov. Tako da ne bi rekla, da sem delala ženske športe, ker sem ženska. Kvečjemu obratno, pri nas, če že delamo, kakšno žensko športnico, bo prej šel kakšen novinar, pa novinarka k moškemu športniku.

Kaj pa na splošno?

Sploh se mi ne zdi, nisem nikoli ugotovila, da bi bile ženske za ženski šport. Mislim, da je na vseh televizijah zelo podobno kot pri nas.

Menite, da obstajajo razlike med novinarskimi prispevki, ki jih pripravijo novinarji in novinarke?

Ja, jaz vidim razliko v prispevkih, ki jih pripravim jaz ali pa, ki jih pripravijo moji moški kolegi. Zaradi tega, ker jaz si dosti več stvari, osebnih, upam vprašati, ki si jih oni nikoli ne bi. Zaradi tega tudi delam take prispevke, zaradi tega so dosti drugačni. Če grem na eno tiskovno konferenco, to sva se ravno s tem kolegom pogovarjala, in je rekel, da bi on čisto drugače zapeljal, ker je bila nogometna. Jaz sem šla na njegov teren, ampak da mu je všeč. Mislim, da je to prav, da različno gledamo na iste stvari, da vsakega novinarja nekaj odlikuje. On je mogoče bolj drzen, si upa, ker jaz nikoli nočem nobenih konfliktov delati, on pa je ravno tak, vpraša neke stvari glede športa, ki so meni bolj tako, jaz pa pač osebne stvari, ker športniki precej neradi govorijo o tem. Mogoče zdaj tako obrniti in na lep način pripeljati, da mi tudi bolj zaupajo, kar je tudi dragoceno poleg teh škandaloznih stvari, ki jih on dobi. Tako da se razlikujejo, tudi odvisno od športnika, odvisno kakšen pristop imaš, drugače zaupa meni, kakor se zaupa njemu, drugačen odnos ima do njega kakor do mene, tukaj lahko totalno drug prispevek izpade, tudi če postavljava ista vprašanja.

Drugače pa se novinarji sami odločite, s kakšnega vidika boste delali prispevek?

Načeloma. Zdaj če, kakor je bila afera Kampf, je pač logično, da boš spraševal o tem, če pa ni enega takega posebnega dogodka, stvari, ki je res aktualna in ne moreš mimo tega, se pa v pogovoru z urednikom zмениš, kam boš zapeljal, da ne bo enako kakor bodo imeli na ostalih televizijah. Ker če ti prideš tja, jaz mislim, da v 90 % bodo vsi dobili isto vprašanje od vseh televizij, in kakor sem rekla, probamo malo drugače zapeljati. Načeloma urednik meni kar prepusti, ker mi toliko zaupa, da bom najboljše naredila, če si bom sama zamislila prispevek.

Mediji utrjujejo in ohranjajo zgodovinsko konstrukcijo ureditve spolov, s tem pa vplivajo na oblikovanje stališč o vlogah spolov v dejanskem življenju. Kakšne reprezentacije spolov se po vašem mnenju odražajo v športnem novinarstvu?

Jaz mislim, da smo si kar enakopravni, sploh v športnem novinarstvu, ker se mi zdi, da je bilo zelo dolgo vezano na moške, kaj bo pa ženska delala v športu, saj nima pojma. Mislim, da tega ni več, pri kakšnem nogometu pa pri borilnih športih še vedno prevladujejo moški, ampak mislim, da je vedno več žensk in mislim, da je prav tako.

Športno novinarstvo je tradicionalno moška novinarska arena. Kateri so po vašem mnenju ključni vzroki za to?

Kaj pa vem. Jaz mislim, da si včasih ženske niso upale iti iz teh okvirjev, ki so jih imele. So imele v glavi nek pravilnik in so mislile, da se tega morajo držati. Mož je na kavču pred televizijo in gleda tekmo, jaz moram biti pa v kuhinji in pripraviti kosilo. Tako pač že dolgo ni več, vsaj pri nas ne. Moj mož je športnik, trener, pa bo vseeno kosilo pripravil, ker ve, da jaz delam. Mislim, da se počasi ta meja, ki je bila tako visoka in zelo trdna, da se je že totalno

porušila in da smo si zelo enakopravni v vseh stvareh, tudi v športnem novinarstvu, spremljanju športa. Tudi ko gledamo kakšno nogometno tekmo, saj še vedno prevladujejo moški navijači, ampak je pa dosti tudi žensk zraven, s šali, navijajo.

Rezultati nekaterih raziskav kažejo, da ženske sicer vstopajo v športno novinarstvo, vendar se pri delu srečujejo z določenimi ovirami, kot so seksizem, stereotipi ... Imate kakšne podobne izkušnje?

Jaz slabih izkušenj nimam. Meni nikoli ni noben nič očital, nobenih polen nisem nikoli pod noge dobila. Jaz mislim, da vse, kar sem, sem dobila pohvale, tudi zato, ker delam mogoče malo drugače. Tako da mislim, da to ne drži, vsaj jaz sama osebno teh izkušenj nimam. Ne vem pa kaj se za mojim hrbtom govori. Načeloma pa imam dobre izkušnje.

Veste za koga, ki je imel slabe izkušnje, ste se s kom pogovarjali?

Ne. Mislim, kakor vidiš na Youtubu kakšne posnetke, ko vidiš kakšne intervjuje, tako kot je imela ena novinarka z igralcem ameriškega nogometa, pa jo je on povabil na zmenek, to se pri moškem novinarju ne bo nikoli zgodilo. Mogoče kake take stvari, ampak to so čisto življenjske stvari. Ne zato, ker je ona ženska novinarka, ampak zato, ker je pač ženska, to nima zveze z njenim poklicem.

Menite, da so športne novinarke s strani občinstva in s strani sodelavcev dojemane enakovredno moškim?

Jaz mislim, da na prvi pogled in mogoče kakor bi si jaz mislila, ko bi mogoče videla, si misliš, ko vidiš eno novinarko, ki enega športnika sprašuje, in enega novinarja, na prvo žogo sigurno rečeš, ta bo pa sigurno kakšna bolj strokovna vprašanja vprašal kakor pa ona, če mogoče sebe izpostavim, ona ta blond v visokih petah. Ampak jaz mislim, da je to zaradi efekta in zaradi predstav, ki jih imamo v glavi, da mora tako zgledati, še zmeraj. Mi Slovenci smo čisto zadržani. Meni je to čisto drugače. Tudi v Ameriki se mi zdi, da sem to dosti bolj odprto doživljala, ker sem bila nekaj časa tam, dvakrat sem šla tja delat kot novinarka, pa so te res lepo sprejeli in mogoče gledajo malo bolj s spoštovanjem. Uau, ti si pa ženska in si tu na tekmi. Mogoče malo drugače.

Je v Ameriki manj novinark ali več? Kakšne so vaše izkušnje?

Mislim, da jih je manj, ampak tiste, ki so pa bile, so bile pa zelo suverene. Saj dobiš ena na ena intervju, ampak ko sem imela na primer intervju z LeBronom Jamesom, so skupne izjave in se moraš zelo boriti, da prideš do svojega vprašanja, moraš biti glasen. Te so pa take glasne, suverene, se dvignejo in vprašajo. Mogoče jih je zato manj, ampak tiste, ki so, pa znajo stopiti v ospredje. Mogoče nam to še zmeraj malo manjka. Ampak pri nas tudi ni

takšnega navala, mogoče pri kakšni Tini Maze, ko se je poslavljala ali pa kakšni dogodki. Ni take masovke, da moraš res izstopiti, da kaj dobiš.

Kaj bi rekli za slovenski medijski prostor, da število športnih novinark narašča ali ne?

Narašča. Mogoče zato, ker nas je kar nekaj in vidijo ostale, da to ni nek bavbav in da ne boš odrinjen stran, ampak ko želiš, vedno dobiš tudi svojo priložnost, da se dokažeš.

Ena izmed razširjenih idej je tudi ta, da naj bi mediji ženske uporabljali zgolj kot lutke v izložbah. Kaj menite o tem?

Ne, meni se ne zdi. Jaz mislim, da če bi mene hoteli samo imeti tukaj, da sem sfrizirana, da imam make up gor in da sem lepa, ne bi imeli čisto nič od mene. Ker tukaj ni tako, da ti prideš v studio, ti nekdo drug vse spiše, ti prideš samo prebrat. Jaz pridem že zelo zgodaj sem in pripravim oba športa sama, razen to, kar novinarji pripravijo prispevke. Jaz moram imeti športno novinarsko znanje, se moram znati, znati montirati, poiskati stvari in ne morem biti samo izložbena lutka. Če hoče biti kvaliteten šport, mora biti tudi znanje. Tako da jaz mislim, da to ne drži. Ne vem, kako je na drugih televizijah, če voditeljice pridejo samo prebrat, ampak pri nas tega ni. Pri nas moraš veliko narediti. To, da jaz pridem prebrat, je češnjica na smetani. Preden grem domov, grem še prebrat, to je zadnje. Ni to tako kakor nekomu zgleda. Daleč od tega.

Kakšna je po vašem mnenju dobra športna novinarka?

Mora biti suverena, samozavestna, mora si upati, če hoče biti drugačna, če hoče nekaj doseči. Jaz se nikoli ne zadovoljim z nečim, kar imajo drugi. Meni je želja, da dobim nekaj več, kar noben drug nima. To mi je največji uspeh, ali pa da dobim intervju z nekom, ali da se mi, kdor, ki je bil prej zaprt za druge, odpre. Jaz hrepenim po tem, meni bi bilo totalno brez zveze in mislim, da ne bi dolgo vztrajala, če bi imela neko povprečno poročanje z nekega dogodka. Nastopajo ta in ta, prvo mesto je osvojil ta, drugo ta in potem so bili vsi srečni do konca svojih dni. To je meni brez zveze. Meni je največji izziv, da dobim nekaj več. Mogoče tudi zaradi tega grem kam. Si sama vse zrihtam, sama pregooglam, prekličem, zato, da nekaj dobim. Mi pa tudi dostikrat uspe, včasih mi tudi ne, ampak velikokrat mi pa.

Ste torej precej samoiniciativni.

To pa moraš biti. Če bom jaz čakala, da me nekdo nekam pokliče in mi nekaj zrihta, meni je to brez zveze. To meni ni izziv. Največji izziv mi je, da si sama nekaj zrihtam, da napišem 15 mailov, da mi nekdo končno odpiše. To je adrenalin, ko vidim mail in mi nekdo nekaj potrdi. To je težko opisati, ampak mene to zelo žene naprej in me dvigne, ko nekaj dosežem.

Omenili ste, da ste bili tudi v tujini. Greste večkrat s tega medija na kak dogodek v tujini?

Nekaj so oni dogovorjeni, pač spremljali smo skoke, smučanje. Šla sem na evropsko prvenstvo v košarki v Francijo, 2-krat sem šla pa v Ameriko na NBA tekme pa na tenis. Ne gremo vedno, ker imamo nek budžet, ampak ko pa lahko, pa pripraviš produkcijski plan, predstaviš, kaj bi naredil uredniku, ta predstavi direktorju, in če vidi, da se splača, da lahko veliko dobim, se odločijo, da bodo vložili denar.

Ženske v športnem novinarstvu se pogosto srečujejo tudi s tem, kako uskladiti nasprotujoče si identitete kot ženska in kot profesionalna športna novinarka. Kako vi usklajujete profesionalnost in žensko socialno vlogo?

Hmm. Jaz sem zelo taka, da sem odprta, mogoče imam tak karakter. Jaz mislim, da se športniki dostikrat bojijo, kakor sem se jaz pogovarjala z njimi, dostikrat se obračajo besede, sploh na televiziji lahko eno izjavo izrežeš tako, da bo čisto drugače izpadla, in koliko sem jaz slišala, so zelo previdni, z distanco do novinarjev. Če jim ti izkažeš, da si vreden zaupanja, če gradiš na tem, če vidijo, da jaz ne delam krivic in škandalov, potem sčasoma lahko dobiš nekaj več, bolj kvalitetno, bolj odprte odgovore. Ne zaradi tega, ker sem ženska, ampak zato, ker sem taka, kot sem. Zaradi tega se zgradijo tudi prijateljstva, ker se velikokrat srečaš in pogovarjaš, si mogoče potem vedno več zaupaš. Ampak jaz vedno rečem, ker so moja vprašanja drugačna, kot so od drugih, ne vedno, ampak dostikrat se prej pogovorim s športnikom in rečem, da bi danes malo drugače vprašala, bi to in to, da če mu karkoli ne bo od tega všeč, se lahko ustaviva in greva naprej, ni problema.

Športne novinarke naj bi imele drugačen pristop, imele naj bi povečano sposobnost za poslušanje, ljudje naj bi jim povedali več kot moškim. Vi ste to tudi omenili. Opažate še kakšne razlike pri tem, kako pristopijo k viru informacij moški in ženske?

Ne vem, če kako drugače pristopijo k viru informacij. Mogoče se ženske bolj poglobimo, to pa je tudi odvisno od tega, kako nekdo spremlja nek šport, koliko je v njem, na primer jaz bi težko rekla, da sem bolj poglobljena v nogomet kakor moj sodelavec, ker je on čisto noter, ker ga obožuje. Ne vem, če je to prav vezano na moško-žensko razliko v tem. Kaj pa vem. Mogoče je razlika v tem, da drugače postavimo vprašanja. Mogoče tudi bolj glede psihične plati, ki se meni tudi zdi zelo pomembna v športu, moških pa to ne zanima toliko, mogoče jih bolj zanimajo tehnične stvari. Čisto banalno rečem, ga zanima, koliko sklec je naredil in koliko počepov, mene pa bolj zanima, kako si glavo sčisti pred tekmo, ali meditira, bolj to mogoče drugače gledamo. Moški mogoče sploh ne pomislijo na to, da si je pred tekmo treba glavo zbistriti, da je to tudi pomembno v športu. To edino, da moški ne gredo tako globoko v to kakor ženske.

Bi kaj spremenili v svojem poklicu, da bi bili bolj zadovoljni z delom?

Ja, urnik. Za mamu dveh otrok je zelo težek. Saj si videla, kdaj sem zvedela, kako danes delam. Ko sem poslala mail, sem izvedela, da grem danes na teren, da delam dva prispevka in pišem še za splet. Kakšne stvari se izvejo zadnji trenutek, kakšne stvari se zgodijo zadnji trenutek, potem je še kup enih dejavnikov. Ene zgodbe ti gredo hitreje kakor druge. Jaz kdaj študiram, meljem, pišem dve uri in mi še kar ni všeč, pa mi nekaj manjka, kakšnega pa bi lahko spisala v petnajstih minutah. Težko je to reči. Potem tudi dobiš dosti izjav. Jaz imam največji problem s tem, da imam dobre izjave in nobene ne bi dala stran, ampak si časovno omejen, ker so prispevki lahko dve minuti dolgi. Jaz imam to grozen problem s tem. Potem je tu še montaža, s katero smo omejeni, prej pridejo še iz newsa montirat in ne prideš na vrsto, ker je šport zadnji na sporedu. Je kup dejavnikov, ki ti naredijo, da si tu cel dan.

Cel teden delate, vse dni v tednu?

Kakor je. Načeloma mi je bilo obljubljeni, da naj bi bila tri dni v tednu prosta, ampak to je zelo malokrat. Rabiš pa tisto, da se spočiješ. Takrat ko vodiš, čeprav si skoz tukaj, nisi na terenu, gledaš v računalnik, tipkanje, tudi ta stres, ki ga imaš. Nekateri mislijo, da prideš tja, prebereš in je to to, ampak ni. Ko se tam začne odštrevati in gori rdeča lučka, ko veš, da če se boš zmotil, ne moreš nazaj, ker je v živo. To je tudi stresno. En tak adrenalin, ki te dosti bolj zmatra, kot če greš teč pet kilometrov. Je naporno, ni to za vsakega, sploh pa ne za vsako žensko. Moraš imeti, kar je najbolj pomembno, rad šport in novinarstvo. Če jaz ne bi tega tako rada delala, če meni to ne bi bil izziv, če ne bi imela še toliko enih stvari, ki jih hočem doseči na tem področju, bi že zdavnaj dala odpoved. Že zdavnaj. Ker konec koncev rečeš, a je vredno? Pa si rečeš, tako daleč sem prišla, nima vsak take možnosti, jo bom pač izkoristila, kolikor jo bom lahko. Ko bom pa videla, da res ne gre več, pa bog pomagaj. Je pa težko, sploh če imaš otroke. Sva pa midve obe mamici. Mi imamo v uredništvu skupaj devet otrok. Potem so tu bolniške, zdaj imamo trije šoloobvezne otroke in se moramo prilagajati šolskim počitnicam. Skoraj ne moreš zboleti, jaz si sploh ne upam, sem že kašljala kot osel pred oddajo. Ker pač veš, da nas je tako malo, da če zbolíš, drugemu cele plane podreš, to pa je težko. Mogoče ženske to še toliko težje prenašamo, ker imaš vseeno materinskost v sebi, ker si toliko od doma, kakor pa mogoče oni, pa tudi, če imata oba po tri otroke. To je tisti minus tega poklica. Je pa toliko bolj fajn, je tudi mož doma toliko bolj vesel, ker se kaj športnega pogovarjaš z njim.

Se vam zdi, da ženske težko dobijo priložnost v športnem novinarstvu?

Ne, sploh ne. Mislim, da če dokaže, da nekaj ve o tem, da rada to dela, da ima rada šport, da zna dobro delati, mislim, da tu ni nobenih razlik med moškimi in ženskami. Sploh ne. Mogoče celo prej jo dobi, ker nas je manj. Mora pa res znati, ker tukaj te hitro poteptajo. Eno stvar

narobe rečeš in si hitro zapečaten. Na žensko pa se bodo še prej spravili, za tipa bodo pač rekli, da se je zagovoril. Če bo pa ženska, pa kaj je rekla, nima pojma. Dostikrat se zmotiš tudi zaradi samega stresa, ne zato, da ne bi česa vedel.

Kakšna je percepcija športnih novinark po vašem mnenju?

Enaka kot moških. Vsaj kakor jo jaz doživljam. Jaz imam to srečo, da mi zaupajo. Vsega pa res ne moreš vedeti, saj bom jaz tudi mogoče čez pet, deset let več vedela kot zdaj, ampak vsak dan se učiš. Športov je ogromno, športnikov je milijone in za vsakega vedeti, kako se pravilno naglasi njegove priimke, je res težko. Se pa učiš. Mislim, da če pokažeš voljo, če vidijo, da se trudiš, da se ti gre za to, da bo dobro, da bo zmeraj boljše, da ni razlik.